

ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಧಾನ ಸಭೆ

KARNATAKA LEGISLATIVE ASSEMBLY

ಗುರುವಾರ, ದಿನಾಂಕ ೧೯ನೇ ಮೇ ೧೯೮೮, ವೈಶಾಖ ೨೯, ೧೯೧೦, ಶಕ

ಸದನವು ವಿಧಾನ ಸೌಧದಲ್ಲಿರುವ ವಿಧಾನ ಸಭೆಯ ಸಭಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ

೧೧ ಗಂಟೆ ೫ ನಿಮಿಷಕ್ಕೆ ಸಮಾವೇಶಗೊಂಡಿತು.

[ಅಧ್ಯಕ್ಷರು (ಶ್ರೀ ಬಿ. ಜಿ. ಬಣಕಾರ್) ಅವರು ಪೀಠವನ್ನಲಂಕರಿಸಿದರು.]

ಸಂತಾಪ ಸೂಚನೆ

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈಗ ಸಂತಾಪ ಸೂಚನೆ ಪ್ರಕಟಣೆ.

ಮೈಸೂರು ಪ್ರಜಾಪ್ರತಿನಿಧಿ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಗೋಪಾಲಸ್ವಾಮಿ ಐಯ್ಯಂಗಾರ್‌ರವರು ದಿನಾಂಕ ೧೩-೫-೧೯೮೮ ರಂದು ನಿಧನರಾದರು. ಮಾನ್ಯರು ೧೯೩೪ ರಿಂದ ೧೯೩೬ ರವರೆಗೆ ಮೈಸೂರು ಪ್ರಜಾಪ್ರತಿನಿಧಿ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದರು. ಶ್ರೀಯುತರು ೧೯೬೬ ರಿಂದ ೧೯೯೯ ರವರೆಗೆ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ತಮ್ಮ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

ನಿಧನ ಹೊಂದಿದ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಗೌರವದ ಅಂಗವಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಎದ್ದು ನಿಂತು ಒಂದು ನಿಮಿಷ ಮೌನವನ್ನು ಆಚರಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೋರಲಾಯಿತು.

(ಸದಸ್ಯರು ಎಲ್ಲರೂ ಎದ್ದು ನಿಂತು ಒಂದು ನಿಮಿಷ ಮೌನವನ್ನು ಆಚರಿಸಿದರು)

ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅಂಗೀಕರಿಸಿದ ಸಂತಾಪ ಸೂಚನಾ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಅಗಲಿದ ಸದಸ್ಯರ ಕುಟುಂಬದವರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಲಾಗುವುದು.

ಈಗ ವಸತಿ ಖಾತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರಿಂದ ಉತ್ತರ,

ವಿತ್ತೀಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳು

ಬೇಡಿಕೆ ಕ್ರ.ಸಂ. ೩೨,೩೩ ಮತ್ತು ೩೪ ವಸತಿ ನಿಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಗಳು.

ಶ್ರೀ ಮಹಮದ್ ಮೊಯಿನುದ್ದೀನ್ (ವಸತಿ ಖಾತೆ ರಾಜ್ಯ ಸಚಿವರು).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ವಸತಿ ಖಾತೆ ಬೇಡಿಕೆ ಮೇಲೆ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಕೊಟ್ಟಿರುವಂಥ ಸಲಹೆ ಮತ್ತು ಟೀಕೆ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡಲು ಇವತ್ತು ತಮ್ಮಿಂದ ನಾನು ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಟೀಕೆ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಪಾಯಿಂಟ್ ಬೈ ಪಾಯಿಂಟ್ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಒಂದನೆಯದಾಗಿ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ, ೧೪.೪೯ ಲಕ್ಷ ಸ್ಕ್ವೇರ್‌ಲಿಸ್ ಬೆನಿಫಿಷಿಯರಿಗಳನ್ನು ಬಿಡುಬಿಡು ಮಾಡಿ ಕೇವಲ ೫ ಲಕ್ಷ ಜನರಿಗೆ ಮಾತ್ರ

ಸೈಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಿಜ ಸಂಗತಿ ಈ ರೀತಿ ಇದೆ. ೧೯೮೭ ಮಾರ್ಚ್ ೩೧ ರವರೆಗೆ ೧೪,೪೯ ಲಕ್ಷ ಸೈಟ್‌ಲೆಸ್ ಜನರನ್ನು ಏಜೆಂಟೆಸ್ ಮಾಡಿದ್ದು ಸರಿಯಷ್ಟೆ. ಈ ೧೪-೪೯ ಲಕ್ಷ ಸೈಟ್‌ಲೆಸ್ ಜನಗಳಲ್ಲಿ ೧೩,೬೦ ಲಕ್ಷ ಜನರಿಗೆ ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಹಂಚಿಯಾಗಿದೆ. ಉಳಿದಿರುವವರು ೮೮ ಸಾವಿರ ಜನರು ಮಾತ್ರ. ಎರಡನೆಯ ಸಾರಿ ಸರ್ವೇ ಮಾಡಿದಾಗ ೨ ಲಕ್ಷ ೧೩ ಸಾವಿರ ಜನರು ಸೈಟ್‌ಲೆಸ್ ಆಗಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಅಂದರೆ, ಮೊದಲಿನವರು ೮೮ ಸಾವಿರ ಈಗ ೨ ಲಕ್ಷ ೧೩ ಸಾವಿರ ಜನರು. ಒಟ್ಟು ಸುಮಾರು ೩ ಲಕ್ಷ ಜನರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಹಂಚಬೇಕಾಗಿದೆ. ೧೯೮೭-೮೮ ರಲ್ಲಿ ೪೦ ಸಾವಿರ ಜನರಿಗೆ ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಹಂಚಬೇಕೆಂದು ಟಾರ್ಗಟ್‌ನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿತ್ತು. ಟಾರ್ಗಟ್‌ಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ, ಅಂದರೆ ೪೬ ಸಾವಿರದ ೬೦೩ ಜನರಿಗೆ ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಹಂಚಿದ್ದೇವೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಗೌರ್ರ್ ಅಡ್ರಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನ ಸೈಟ್‌ಲೆಸ್ ಜನರು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗಿಲ್ಲಾ ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಹಂಚುತ್ತೇವೆಂದು ಫೋಷಣ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಭರವಸೆ ನೀಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಗೌರ್ರ್‌ಮೆಂಟ್ ಜಮೀನು ಇದೆಯೋ ಅದರ ಪಟ್ಟಿ ತಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಪೂರ್ತಿ ಇನ್‌ಫರ್ಮೇಷನ್ ನಮಗೆ ಬಂದ ನಂತರ ನಾವು ಈ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಸೈಟ್ ಹಂಚುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತೇವೆ. ಇನ್ನೂ ಸೈಟನ್ನು ಹಂಚಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಮೆಂಬರ್ಸ್‌ಗಳಿಂದ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಆಕ್ಟಿಯರ್ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಅಕ್ವಿರಿಷನ್ ಪ್ಯೂಸಿಡಿಂಗ್ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಹಲವಾರು ಕಡೆ ನಡೆಸಿದ್ದೇವೆ. ಅದು ಪೂರ್ಣಗೊಂಡ ನಂತರ ಅಲ್ಲಿ ಸೈಟ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಹಂಚುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಮೂಲ ಗುರಿ ಮತ್ತು ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಸೈಟ್‌ಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲದವರಿಗೆ ಸೈಟ್‌ಗಳನ್ನು ಹಂಚತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ೨ ಲಕ್ಷದ ೫ ಸಾವಿರ ಮನೆಗಳು ೧೯೮೨-೮೩ ರಿಂದ ಇನ್‌ಕಂಪ್ಲೀಟ್ ಆಗಿವೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್‌ಕಂಪ್ಲೀಟ್ ಆರುವುದು ಕೆಲವು ಮನೆಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರಿ. ಆದರೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ ಸಂಖ್ಯೆ ಸರಿಯಲ್ಲ. ತಮಗೆ ಆ ಕುರಿತು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ನಾನ್ ಪಿ.ಎಚ್.ಎಸ್. ಸ್ಕೀಮ್‌ನಲ್ಲಿ ೧,೦೭,೯೨೬ ಮನೆಗಳು ಸಾಂಕ್ಷನ್ ಆಗಿದ್ದು, ಆ ಪೈಕಿ, ೧,೦೭, ೯೨೬ ಮನೆಗಳು ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿವೆ. ಹುಡ್ಕೋ ಅಸಿಸ್ಟೆನ್ಸ್ ಪಿ.ಎಚ್.ಎಸ್.ನಲ್ಲಿ ೪,೩೪,೭೬೦ ಮನೆಗಳು ಮಂಜೂರು ಆಗಿದ್ದು, ಅದರಲ್ಲಿ ೩,೩೦,೧೪೨ ಕಟ್ಟಡಗಳು ಆಗಿವೆ. ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಚಲ್ಲರೆ ಕಟ್ಟಡಗಳು ಬಾಕಿ ಇವೆ. ಬ್ಯಾಂಕ್ ಅಸಿಸ್ಟೆನ್ಸ್ ಪಿಎಚ್‌ಎಸ್‌ನಲ್ಲಿ ೪೪,೮೦೦ ಮನೆಗಳು ಸಾಂಕ್ಷನ್ ಆಗಿದ್ದು ೩೩,೪೧೮ ಮನೆಗಳು ಕಂಪ್ಲೀಟ್ ಆಗಿವೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ೭,೮೮,೧೬೭ ಮನೆಗಳು ಒಟ್ಟು ಸ್ಕೀಮ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಾಂಕ್ಷನ್ ಆಗಿದ್ದು,.....

ಶ್ರೀ ಎನ್.ಎಂ. ಅಡ್ವಂತಾಯ್.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವುದು ಬೇಡ, ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್.ಎನ್. ನಾಯಕ್.—ಅವರು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ನಮಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರದ್ದು ಉರ್ದು ಮಾತೃಭಾಷೆ.

ಶ್ರೀ ಚಂದ್ರಕಾಂತ ಬಿತ್ತರ್.—ಅವರು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯೇ ಮಾತನಾಡಲಿ, ಅವರು ಕನ್ನಡವನ್ನು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್.ಎನ್. ನಾಯಕ್.—ಅವರು ಮಾತನಾಡುವ ಕನ್ನಡವು ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಮಹಮದ್ ಮೇಯುನುದ್ದೀನ್.—ನಾನು ಅನುಕೂಲಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಹಾಗೆ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಎರಡರಲ್ಲೂ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ. ಬ್ಯಾಂಕ್ ಅಸಿಸ್ಟೆನ್ಸ್ ಪಿಎಚ್‌ಎಸ್ ಸ್ಕೀಮ್‌ನಲ್ಲಿ ೪೪,೮೦೦ ಮನೆಗಳು ಸಾಂಕ್ಷನ್ ಆಗಿದ್ದು ೪೩,೪೧೮ ಮನೆಗಳು ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿವೆ. ೧,೩೮೨ ಮನೆಗಳು ಇನ್ನೂ

ಪೂರ್ಣಗೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಎಲ್‌ಸಿಎಚ್ ಸ್ಕ್ರೀಮ್‌ನಲ್ಲಿ ೧,೮೯,೪೫೫ ಮನೆಗಳು ಸಾಂಕ್ಷನ್ ಆಗಿದ್ದು ೧,೯೮,೦೦೦ ಮನೆಗಳು ಮುಗಿದಿದೆ. ಉಳಿದವುಗಳು ಪೂರ್ಣಗೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಟ್ರೈಬಲ್ ಸಬ್ ಪ್ಲಾನಿನಲ್ಲಿ ೧೧,೨೨೬ ಮನೆಗಳು ಸಾಂಕ್ಷನ್ ಆಗಿದ್ದು ೮,೮೯೫ ಮನೆಗಳು ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿವೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ೭,೮೮,೧೬೭ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ೩,೩೮,೮೧೧ ಮನೆಗಳು ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿವೆ. ೧,೪೯,೭೮೬ ಮನೆಗಳು ಪೂರ್ಣಗೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಎರಡು ಲಕ್ಷಗಳು ಅಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್.—೧೯೮೩ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಎಷ್ಟು ಮನೆಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದೆ, ಎಷ್ಟು ಕಂಪ್ಲೀಟ್ ಆಗಿವೆ, ಎಷ್ಟು ಇನ್ನೂ ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಾವು ಹೇಳಬೇಕು. ಎಲ್ಲಾ ಸೇರಿ, ೧೯೮೩-೮೪ರವರೆಗೆ ಎಕ್ಸಿಪಿರಿಮೆಂಟ್ ಲೋ ಕಾಸ್ಟ್ ಸ್ಕ್ರೀಮ್ ಆಗಲಿ, ಬ್ಯಾಂಕ್ ಅಸಿಸ್ಟೆನ್ಸ್ ಸ್ಕ್ರೀಮ್ ಆಗಲಿ, ಅವುಗಳ ವಿವರವನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಹೇಳಬೇಕು. ಹಾಗೆಯೇ ಹುಕ್ಕೇ ಸ್ಕ್ರೀಮ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಸಾಂಕ್ಷನ್ ಆಗಿದೆ, ಎಷ್ಟು ಕಂಪ್ಲೀಟ್ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕು.

(ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಪೀಠವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿದರು)

ಶ್ರೀ ಮಹಮದ್ ಮೊಯಿನುದ್ದೀನ್.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಕೇಳಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ನಾನು ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್‌ರವರು ಕೇಳಿರುವಂತಹ ಪಾಯಿಂಟ್‌ಗಳಿಗೆ ನಂತರ ಉತ್ತರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಧರ್ಮಸಿಂಗ್‌ರವರ, ಅವರು ಆಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ಪಾಯಿಂಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್.—ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಕ್ಲಾರಿಫಿಕೇಷನ್ ಕೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಮೊಹಮದ್ ಮೊಯಿನುದ್ದೀನ್.—ಇಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾಗಿರುವ ಮನೆಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಮೂರನೆಯದಾಗಿ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಕಾಂಪೌನಿಂಗ್ ಸ್ಕ್ರೀಮ್ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ವಸತಿ ಖಾತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದ್ದಲ್ಲ, ಅದು ಸೋಶಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಖಾತೆಗೆ ಬರುವುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸಚಿವರಿಗೆ ಕೇಳಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಕೊನೆಯದಾಗಿ ೧೯೭೩ ರಲ್ಲಿ ಹೌಸಿಂಗ್ ಬಗ್ಗೆ ನೇಮಿಸಲಾಗಿದ್ದ ಕಮಿಟಿಯ ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಏನೇನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ೭೩ ರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ರೇವಡಿ ಎಂಬ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರು ಒಂದು ರಿಪೋರ್ಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಅದರಲ್ಲಿ ೮೯ ಸಲಹೆಗಳಿದ್ದು ಬಹುತೇಕ ಸಲಹೆಗಳು ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟಿವ್ ಅಂಡ್ ಫೈನಾನ್ಸಿಯಲ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವು. ಹೌಸಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡ್ ಅವನ್ನು ಒಪ್ಪಿದೆ, ಮತ್ತು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡಿದೆ ಮತ್ತೊಂದೇನೆಂದರೆ ಹೌಸಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡ್ ಕಟ್ಟುತ್ತಿರುವ ಮನೆಗಳು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಉಪಯೋಗಿಸಿರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕೇಳಿದರು ಇದು ಸತ್ಯದ ಮಾತು. ನಾವು ಹಲವಾರು ಕಡೆ ಮನೆ ಕಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದರೂ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮತ್ತು ಯಾವ ಕ್ಯಾಟಗರಿವೈಸ್ ಮನೆಗಳು ಅಗತ್ಯ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಇವೆ ಎಂದು ಸರ್ವೆ ಹಿಂದೆ ಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಕಟಗರಿವೈಸ್ ಡಿಮಾಂಡ್ ಸರ್ವೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ನಾವು ಕೊಡುವ ಮನೆಗಳೂ ಸಹ ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ಸರಿಹೋಗುತ್ತದೆ. ಇದು ವರಗೂ ೧,೪೨ ಕೋಟಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಹಾಗೇನೇ ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯ ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಕೂಡ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರು. ಈಗ ರಿಜಿಸ್ಟರಲ್ಲ ಮೇಂಟೇನ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಎಲ್ಲ ಅಪ್ ಟು ಡೇಟ್ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಅಕೌಂಟ್ ವಿಚಾರ ಎಲ್ಲ ಅಪ್ ಟು ಡೇಟ್ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಯಾವುದೇ ಅಲಾಟಿಯದು ಎಷ್ಟು ಬಾಕಿ ಇದೆ, ಎಷ್ಟು ಪಾವತಿಯಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಮೂಲಕ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿಡಲು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನು ಆರೇಳು ತಿಂಗಳೊಳಗೆ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್‌ಸ್ ಆಗುವುದರಿಂದ ಯಾವರೀತಿ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಹಾಕಬೇಕೋ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಫರ್ನಾಂಡೀಸ್ ಅವರು ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಿದರು. ಕೆಹೆಚ್‌ಬಿಯ ಕೆಲವು ವ್ಯವಹಾರಗಳಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಇಂಟರ್‌ಫೀರ್ ಆಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದರು. ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಕೆಹೆಚ್‌ಬಿ ತನ್ನ ಆಕ್ಟಿವ್ ಪರಿಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು, ಒಂದು ಪಕ್ಷ ಆಕ್ಟಿವ್ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯಾದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಡೈರೆಕ್ಷನ್ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಇಂಟರ್‌ಫೀಯರ್ ಎಂದು ಕರೆದರೆ ನಾನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಆಕ್ಟಿವ್ ಇಲ್ಲೇ ಪಾಸಾಗಿರುವುದು. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಚ್ಯುತಿ ಬರುವುದೋ ಆಕ್ಟಿವ್ ಸರ್ಕಾರ ತಲೆಹಾಕಿ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಇಂಟರ್‌ಫೀಯರ್ ಎನ್ನುವುದು ಅಸಾಧುವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಎನ್ನುತ್ತೇನೆ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳಿಗೆ ನಡುವೆ ಕೋ ಆರ್ಡಿನೇಷನ್ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ಅರಬ್ಸ್ ವಾಟರ್ ಸಪ್ಲೈ ಬೋರ್ಡ್, ಕೆ.ಇ.ಬಿ, ಮುಂತಾದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ನಡುವೆ ಕೋ ಆರ್ಡಿನೇಷನ್ ಇಲ್ಲ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಹೌಸಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡ್ ಕಟ್ಟಿರುವ ಮನೆಗಳಿಗೆ ನೀರು, ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು. ಇದು ಸತ್ಯದ ಮಾತು, ನಾನು ಕೂಡ ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಹೌಸಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡ್‌ನವರು ಬರೀ ಮನೆಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದು ನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ವಾಟರ್ ಸಪ್ಲೈ ಬೋರ್ಡ್, ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಮಂಡಳಿಯವರು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆಗ ಈ ಒಂದೊಂದು ಹುತದ್ವಯ ತಡವಾಗಿ ತ್ತಿತ್ತು. ಮನೆಗಳು ಕಟ್ಟಿ ೩-೪ ದರ್ಜೆವಾದರೂ ಕೂಡ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸದೆ ಹಂಚಿಕೆ ಕೂಡ ತಡವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಈಗ ಈ ಹೌಸಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡ್ ಆಕ್ಟಿವ್ ಅನ್ನು ಅಮೆಂಡ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದಕ್ಕೇ ಪೂರ್ಣ, ಕಾರ್ಯವಸ್ಥೆ ವಹಿಸಿದ್ದೇವೆ. ವಾಟರ್ ಸಪ್ಲೈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮತ್ತು ಕೆ.ಇ.ಬಿ. ಕೆಲಸವನ್ನು ಅವರೇ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕಾನೂನನ್ನು ಅಮೆಂಡ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಮತ್ತು ಈ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಪೂರೈಸಲು ಎಷ್ಟು ಅವಧಿಯನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿರುತ್ತೇವೆಯೋ ಅಷ್ಟರೊಳಗೆ ಅವರು ಪೂರ್ಣ ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸಬೇಕೆಂದು ನಿಯಮ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಕೋ ಆರ್ಡಿನೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಹೇಳಿದಷ್ಟು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಎಲ್ಲ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಬಿಜಾಪುರದಲ್ಲಿ ಇನ್‌ಫ್ರಾಸ್ಟ್ರಕ್ಚರ್ ಫೆಸಿಲಿಟೀಸ್ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅಲ್ಲಿ ೭೯ನೇ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರು. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಅದು ಕಂಪ್ಲೀಟ್ ಆಗಿದೆ ನೀರಿನ ಸೌಲಭ್ಯ, ವಿದ್ಯುತ್ ಮುಂತಾದ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಇಷ್ಟರಲ್ಲೇ ಹಂಚುತ್ತೇವೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಪುಣೆಯಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಆಗಿದೆ. ಈಗ ಕಂಪ್ಲೀಟ್ ಆಗಿದೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಇನ್ನು ೨೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಅಲಾಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಎಂದು ಏನು ಇದೆ ಅದನ್ನು ೫ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ಹೌಸಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡ್ ಆಕ್ಟಿವ್ ಪ್ರಕಾರ ೨೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ನೀಡಿದ್ದೇವೆ ಅದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ರೆಗ್ಯುಲೇಷನ್ ಅನ್ನು ಮಾಡಿ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡುತ್ತೇನೆ. ಇದರಿಂದ ಯಾವುದೇ ಅಲಿಗೇಷನ್ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮತಿ ಮುಕ್ತರಾಜ್‌ನವರವರು ಫೀ ಸ್ಕೆಟ್ಸ್ ಹಂಚುವ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಳಿದಾರೆ. ಸಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಫೀ ಸ್ಕೆಟ್ಸ್ ಹಂಚುವ ಸ್ಕೀಮ್ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ ರೂರಲ್ ವಿಯಾದಲ್ಲಿದೆ. ಮೈಸೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸ್ಕೀಮ್ ಇದೆ. ೨೪೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಆದಾಯವಿದ್ದರೆ ಅವರು ೨೫ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಸ್ಕೆಟ್ ವ್ಯಾಲೂ ಅನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾರು ೨೪೦೦ ರಿಂದ ೪೦೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಆದಾಯವುಳ್ಳವರು ಇರುತ್ತಾರೆ ಅವರು ೫೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಸ್ಕೆಟ್ ವ್ಯಾಲೂವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಗರದಲ್ಲಿ ಸ್ಕೆಟ್‌ಗಳನ್ನು ಉಚಿತವಾಗಿ ಕೊಡುವ ಯಾವುದೇ ಸ್ಕೀಮ್ ಇಲ್ಲ. ಮೈಸೂರಿನ ಆಶೋಕ ಪುರಂ, ಬ್ಲೂಮಂಟಪ್, ಎನ್. ಆರ್. ಮೊಹಲ್ಲಾ ಸರಸ್ವತೀಪುರಂ ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯಪುರ, ಗೋಕುಲ ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು ಸಾವಿರ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಡಿ.ಟಿ. ಜಯಕುಮಾರರವರು ಎರಡು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದರು. ಹೌಸಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡ್ ಆಕ್ಟಿವಿಟೀಸ್ ಅನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕು ಲೆವೆಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ವಿಲೇಜ್, ಹೋಬಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು. ವಿಲೇಜ್, ಹೋಬಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ವಿಲೇಜ್ ಹೋಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಹೌಸಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡ್ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದರೆ ಅವರ ಹಣ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ಆ ಹಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿ ಆ ಮನೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವನು ಯಾರೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಹೆಡ್ ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಹೆಡ್ ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಇದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಡಿಪ್ಲಾಂಡ್ ಸರ್ವೆಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಸಹ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮನವಿ ಬಂದರೆ ದೊಡ್ಡ ಹೋಬಳಿ ಹೆಡ್ ಕಾಂಟ್ರೋಲರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವುಂಟು. ಅದಲ್ಲವೇ ಕೆ.ಹೆಚ್.ಬಿ.ಯವರು ಅಲ್ಲಿ ಈ ಸ್ಕ್ಯೆಮ್ ಅನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಂಜನ ಗೂಡಿನಲ್ಲಿ ೩೦೦೬ ಫೀ ಸ್ಕ್ಯೆಗಳನ್ನು ಹಂಚಿದ್ದೇವೆ.

ನಂಜನಗೂಡು ಟೌನ್‌ನಲ್ಲಿ ೧೬೩ ಸ್ಕೆಟುಗಳನ್ನು ಹಂಚಿದ್ದೇವೆ. ಕೆ. ಹೆಚ್. ಬಿ. ಯಿಂದ ೨೩೭ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಲಾಗಿದೆ. ಮಾನ್, ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಯೆ.ಕೆ.ಮಾರ್ ಸೋರಕೆಯವರು ವುತ್ಸೂರಿ ನಲ್ಲಿ ಹೌಸಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡ್‌ನಿಂದ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ವುತ್ಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ೬೮ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಎಲ್.ಐ.ಜಿ.ಯಿಂದ ೨೭, ಎಂ.ಐ.ಜಿ ಯಿಂದ ೨೫, ಎಸ್.ಆರ್.ಎಸ್. ಎಸ್. ನಿಂದ ೬೨ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಮನೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಬಹಳ ದಿವಸ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿತು. ಈಗಾಗಲೇ ಆಕ್ಯುಪೈ ಆಗಿದೆ ಮತ್ತು ಡಿಪ್ಲಾಂಡ್ ಕಂಡಬಂದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಬಿ ಯಿಂದ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಇನ್ನು ಮಾನ್, ಸದಸ್ಯರಾದ ಆರ್. ವೆಂಕಟರಾಮಯ್ಯನವರು ಹಲವಾರು ಪಾಯಿಂಟಿಂಗ್‌ಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿದ್ದಾರೆ. "There is no housing project in Bangalore" ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಹೌಸಿಂಗ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಇಲ್ಲ. ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಮನೆಗಳು ಬೇಕಾಗಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಹೇಳುವುದು ಸರಿ ಇದೆ. ಮನೆಗಳ ಕೊರತೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಇದೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಮನೆಗಳು ಬಹಳ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ೫೫೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನ್ನು ನಾವು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ವಿಶ್ವಬ್ಯಾಂಕ್‌ನ ನೆರವಿನಿಂದ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಈಗಾಗಲೇ ಫಫ್ಟ್ ಆಪ್ರೈಸಲ್ ಟೀಮ್ ಬಂದಿತ್ತು. ಇನ್ನು ಎರಡನೇ ಆಪ್ರೈಸಲ್ ಟೀಮ್ ಬಂದ ನಂತರ ೫೫೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಅದ ನಂತರ ೧೭೬,೭೭೫ ಮನೆಗಳನ್ನು ಎಕನಾಮಿಕ್‌ಲಿ ವೀಕರ್ ಸೆಕ್ಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಇಂದಿರಾ ಅಪಾನಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ರೂರಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗೆ ಬರುತ್ತದೆ, ಇದು ವಸತಿ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದಲ್ಲ. ಅದರೂ ಕೂಡಾ ಈ ಸಲಹೆಯನ್ನು ನಾನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು "ಭಾಗ್ಯಮಂದಿರ" ದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿರುವ ಮನೆಗಳು ಅರ್ಬನ್‌ನಲ್ಲಿರುವವರಿಗೆ ಸಾಕಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಏರಿಯಾಗೇ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಕೊಡುತ್ತಿರುವುದು ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಏರಿಯಾ ಗಳಿಗಾಗಲೇ ಅಥವಾ ಸಿಟಿಗೆ ಆಗಲೇ ಈ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತಿರುವುದು ಸಾಕಷ್ಟು ಇಲ್ಲ. ನಮಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಿಕ್ಕಿದ ನಂತರವೂ ಇಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯತ್ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ಬೇರೆ ರೀತಿಯ ರೂರಲ್ ಪಾವರ್ಟಿಗೆ ಎಂಫೆಸಿಸ್ ಕೊಡಬೇಕು ಅವರೆ ಅರ್ಬನ್ ಪಾವರ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸೆನ್ಸಸ್‌ನಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅರ್ಬನ್‌ಪೂರ್ ಪಾವ್ಟಿ ಲೇಔಟ್‌ನಲ್ಲಿ ನಾವು ಒಂದುತರಹ ನೆಗ್ಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ನಲವತ್ತು ವರ್ಷದಿಂದಲೂ ನೆಗ್ಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗ ಲಾರದು. ಇಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳ ಆಕ್ಯುಟ್ ಪಾವರ್ಟಿ ಇದೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನಾವು ಅರ್ಬನ್ ಪೂರ್ ಸೆನ್ಸಸ್ ಅನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಸೆನ್ಸಸ್ ಪೂರ್ಣಗೊಂಡ ನಂತರ ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಸ್ಕ್ಯೆಮ್‌ಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೋ ಆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಕ್ಯೆಮ್‌ಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುತ್ತೇವೆ. ಇದರ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಬ್ಯಾಂಕ್ ನೆರವಿನಿಂದ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಯೋಜನೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಇದೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಆಮೇಲೆ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ರೂರಲ್ ಹೌಸಿಂಗ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ಆರು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಸಾಲದೇ ಬರುತ್ತದೆ, ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತಿರುವುದೂ ಕೂಡಾ ಸಾಲುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸರ್ಕಾರ ದವರು ಈ ಲಿಮಿಟನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ರೂರಲ್ ಹೌಸಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಪ್ರೈಸರ್ ಲಿಮಿಟ್ ಎಂಟು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಎಂದು ಮಾಡಿ ಅರ್ಬನ್ ಹೌಸಿಂಗ್ ಲಿಮಿಟ್ ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದರಿಂದ ಒಂದು ಸಾವಿರ ಐದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಬೆಂಫಿಷಿಯರಿ ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್. ಹುಡ್ಕೋ ೯೦೦೦, ೨,೫೦೦ ಗೌರವೇಂಟ್ ಸಬ್ಸಿಡಿ ಎಂದು ಬರುತ್ತದೆ. ಅರ್ಬನ್ ಹೌಸಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಗೌರವೇಂಟ್ ಸಬ್ಸಿಡಿ ೧೦೦೦ ಹುಡ್ಕೋದಿಂದ ೯೦೦೦, ಇದರಿಂದ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಕಾಗತದೆ ಎಂದು ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಇದು ಜಾಸ್ತಿ ಎಸ್ಟೇಷನ್ ಅವಶ್ಯಕ ಕಂಡಬಂದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಮತ್ತು ಇದನ್ನು ರಿವೈಸ್ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೂ ತಯಾರು ಇದ್ದೇವೆ. ಮನೆಗಳ ಸಬ್ಸಿಡಿ

ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಅದು ರಿಲೀಸ್ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಇದು ಏತಕ್ಕೆ ತಡವಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಹುಡ್ಕೋದಿಂದ ಲೋನ್ ಬರುವುದು ತಡವಾಗಿದೆ. ಹುಡ್ಕೋದವರು ರೀಪೇಮೆಂಟ್ ಲೋನನ್ನು ಸರಿಯಾದ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ರೀಪೇಮೆಂಟ್ ಮಾಡದೇ ಲೋನ್ ಸರಿಯಾಗಿ ರಿಲೀಸ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ತಡವಾಗಿದೆ. ಈಗ ನಾವು ಅಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಂಕರ್ಸ್‌ನೇ ಇನ್‌ವಾಲ್ವ್ ಮಾಡಿ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಫೈನಾನ್ಸ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ಒಂದು ಸ್ಕೀಮನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಈ ದುಡ್ಡು ರಿಲೀಸ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ದುಡ್ಡನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

೧೧-೩೦ ಎ. ಎಂ.

ಇನ್ನು ಬೀಡಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾವ ಮಾಡಿ, ಇವರಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡಲು ಯಾವ ಯಾವ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬೀಡಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಸಲುವಾಗಿ ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಇದ್ದಂಥ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವಿಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಇವರಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಏರಡು ತರಹದ ಯೋಜನೆಗಳು ಇವೆ. ಮೊದಲನೆಯ ಯೋಜನೆಯ ಕೆಳಗೆ ೬ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಬ್ಸಿಡಿ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ೧೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಾಲದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಒಂದು ಮನೆಗೆ ೧೬ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳೇ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತೆ ಎರಡನೆಯ ಯೋಜನೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಬೀಡಿ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಸೈಟುಗಳು ಇದ್ದರೆ, ಅಂತಹವರಿಗೆ ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಬ್ಸಿಡಿಯನ್ನು ಮತ್ತು ೬ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಾಲವನ್ನು ಕೊಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಬಡ ರೀತಿ ಸಾಲವಾಗಿದೆ. ಈಗ ಚಾಮರಾಜನಗರದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ೪೨೫ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಇನ್ನಿತರ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಇವರಿಗಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಮನೆಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತವೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಕಾರ್ಮಿಕ ಇಲಾಖೆಯ ನೆರವಿನಿಂದ ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಸರ್ವೆ ಕೆಲಸ ಮುಗಿದ ನಂತರ ಹೊಸದಾಗಿ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿರುವ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮೂಲಕ ಈ ಜನರಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ ಕೊಡುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಪಂಪಾಪತಿ ಅವರು ದಾವಣಗೆರೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದು ಸರಿಯಾಗಿದೆ. ದಾವಣಗೆರೆಯಲ್ಲಿ ಇದುವರೆಗೆ ಕೇವಲ ೫೬೦ ಮನೆಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕಟ್ಟಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅದು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ನಗರವಾದ ಕಾರಣ ಅಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ೧೯೮೦ರ ಸೆನ್‌ಸಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಅಲ್ಲಿನ ಜನ ಸಂಖ್ಯೆ ೧,೯೬,೬೨೧. ಅಲ್ಲಿ ಈಗ ಸುಮಾರು ೩೯,೮೩೨ ಮನೆಗಳು ಇವೆ. ಇನ್ನೂ ಸುಮಾರು ೧೦೯೨೨ ಮನೆಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಂದು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಲು ಜಮೀನು ಸಿಗುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಜಮೀನಿನ ಬೆಲೆ ಸಹ ಜಾಸ್ತಿ ಆಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಜಮೀನನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಹೆಚ್ಚು ಬೆಲೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ನಮಗೆ ಸರಿಯಾದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಜಾಗ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಹತ್ತಿರ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿದಾಗ ಅವರು ಜಮೀನನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಆದರಿಂದ ನಾನು ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ಅಂದರೆ ಈ ಅಧಿವೇಶನ ಮುಗಿದ ನಂತರ ದಾವಣಗೆರೆಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಸಹಕಾರದಿಂದ ಎಷ್ಟು ಜಮೀನು ಸಿಗುತ್ತದೋ ಅಷ್ಟೂ ಜಮೀನನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ಹೌಸಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡಿನ ಮೂಲಕ ಅಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂಬ ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನೀಡುತ್ತೇನೆ. ದಾವಣಗೆರೆಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿದ ಮನೆಗಳ ವಿವರ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ೧೯೭೬-೭೭ರಲ್ಲಿ ದಾವಣಗೆರೆ ಮತ್ತು ಜಗಳೂರು ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ೨೧೭ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಲಾಗಿದೆ, ೧೯೭೪-೭೫ರಲ್ಲಿ ಎಸ್. ಆರ್. ಎಸ್. ಸ್ಕೀಮಿನಲ್ಲಿ ೨೯೫ ಮನೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ೧೯೭೫-೭೬ರಲ್ಲಿ ೬೦ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಲಾಗಿದೆ, ದಾವಣಗೆರೆಯಲ್ಲಿ ೧೯೭೫-೭೬ರಲ್ಲಿ ೧೧ ಮನೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೂ ಮೊದಲು ೫೭ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಲಾಗಿದೆ, ಅಂದರೆ ೧೯೭೭ರಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಯಾವ ಮನೆಗಳನ್ನೂ ಸಹ ನಮ್ಮ ಹೌಸಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡಿನ ಮೂಲಕ ಕಟ್ಟಿಸಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಇದರಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಪಂಪಾಪತಿ ಅವರು ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಡಿಸಿದರೆ ಅದನ್ನು ನಾವು ಸ್ವಾಧೀನ ಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ನಮ್ಮ ಹೌಸಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡಿನ ಮೂಲಕ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇವೆ.

ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಚಂದ್ರಕಾಂತ ಬೆಲ್ಲದ್ ಅವರು ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಮತ್ತು ಧಾರವಾಡ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ೩೩೦೫ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಎರಡು ತಹಹದಿಯೋಜನೆಗಳು ಇವೆ, ಮೊದಲನೆಯ ಯೋಜನೆಯು ಪುರಾಣ ದೊಡ್ಡ ನಾಯಕನ ಕೊಪ್ಪದಲ್ಲಿ ೩೫೦ ಮನೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಎರಡನೇ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ನವನಗರ್-ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ೨೧೭ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈಗ ಮತ್ತು ನವನಗರ್-ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ೩೧.೦೪ ಎಕರೆಗಳಷ್ಟು ಜಮೀನನ್ನು ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡ ನಾಯಕನ ಕೊಪ್ಪದಲ್ಲಿ ೬೭.೦೯ ಎಕರೆಗಳಷ್ಟು ಜಮೀನನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಈ ಕೆಲಸ ಮುಗಿದ ನಂತರ ನಮ್ಮ ಹೌಸಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡಿನ ಮೂಲಕ ಅಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್ ರವರು ಹೌಸ್ ಸ್ಕೆಟ್ಸ್ ಇನ್ ರೂರಲ್ ಏರಿಯಾಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಈಗಾಗಲೇ ನಾನು ತಿಳಿಸಿದ ಹಾಗೆ ೧೪ ಲಕ್ಷ ೪೯ ಸಾವಿರ ಐಡೆಂಟಿಫೈಯನ್ನು ಬಿಗಿನಿಂಗ್ ನಿಂದ ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು. ಅದರಲ್ಲಿ ಎರಡನೇ ಸು ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ೨ ಲಕ್ಷ ೧೩ ಸಾವಿರ ಜಾಸ್ತಿ ಆಯಿತು. ಅಲ್ಲಿಗೆ ೧೬ ಲಕ್ಷ ೬೨ ಸಾವಿರ ಸ್ಕೆಟ್‌ಲಸ್ ಜನರ ಐಡೆಂಟಿಫೈ ಆಗಿದೆ. ಈ ಪೈಕಿ ೩೧-೩-೧೯೮೨ರ ತನಕ ೧೩ ಲಕ್ಷ ೬೧ ಸಾವಿರ ಸ್ಕೆಟಿಂಗ್‌ನ್ನು ಹಂಚಲಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಇನ್ನು ೩ ಲಕ್ಷ ಸ್ಕೆಟಿಂಗ್‌ನ್ನು ನಾವು ಹಂಚಬೇಕಾಗಿದೆ. ೧೯೮೬-೮೭ರಲ್ಲಿ ೪೬ ಸಾವಿರ ಸ್ಕೆಟಿಂಗ್‌ನ್ನು ಹಂಚಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್.— ಆಮೇಲೆ ಕ್ವಾರಿಫಿಕೇಷನ್ ಕೇಡರ್ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಉತ್ತರ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ತಮಗೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ತಾವು ಇಯರ್‌ವೈಸ್ ಬ್ರೇಕಪ್ ಕೊಡಿದಿರಿ. ದಿಸ್ ಸ್ಪೀಂ ವಾಸ್ ಸ್ಟಾರ್ಟರ್ ಇನ್ ೧೯೭೨-೭೩. ೧೯೭೩-೭೪ ರಿಂದ ೧೯೮೩ ರವರೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಐಡೆಂಟಿಫೈ ಮಾಡಿ, ಎಷ್ಟು ಹಂಚಿದ್ದೀರಿ. ಆಮೇಲೆ ೧೯೮೩ ರಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಹಂಚಿದ್ದೀರಿ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳಿ, ನಮ್ಮ ಚಾರ್ಜ್ ಏನಂದರೆ, ಓನ್ಸ್ ಯು ಹಾವ್ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಬ್ಯೂಟೆಡ್ ೯೨,೦೦೦ ಹೌಸ್ ಸ್ಕೆಟ್ಸ್. ತಾವು ಇಯರ್‌ವೈಸ್ ಬ್ರೇಕಪ್ ಕೊಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ೧೬ ಲಕ್ಷ ಐಡೆಂಟಿಫೈ ಮಾಡಿ ಈಗಿನ ಸರ್ಕಾರವೇ ಕೊಟ್ಟಿದೆ ಎಂದು ಬರುತ್ತದೆ ೧೯೭೩-೭೪ ರಿಂದ ೧೯೮೩ ರವರೆಗೆ ಮತ್ತು ೧೯೮೩ ರಿಂದ ೧೯೮೭-೮೮ ರವರೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಐಡೆಂಟಿಫೈ ಮಾಡಿ ಹಂಚಲಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದರ ಬ್ರೇಕಪ್ ಫಿಗರ್ ಕೊಡಿ.

ಶ್ರೀ ಮಹಮದ್ ಮೊಯಿನುದ್ದೀನ್.— ಆ ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದರ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಸ್ಪೀಂ ಮಾಡಿದರೆ ಅದು ಈ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿದ್ದು, ಆ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿದ್ದು ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬರಬಾರದು. ನಾವು ಏನು ಮಾಡಿದರೂ ಜನರಿಗೆ ಬಡಜನರಿಗೇ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು.

ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್.— ಬ್ರೇಕಪ್ ಫಿಗರ್ ಕೊಡದೇ ಹೋದರೆ ಜನತಾ ಸರ್ಕಾರವೇ ಇಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿದೆ ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಜನರಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ. ನಾನೇನೂ ಬೇರೆ ಆಪಾದನೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ನೀವು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಕದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಅದರಲ್ಲಿರುವುದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಮಹಮದ್ ಮೊಯಿನುದ್ದೀನ್.— ನಾವು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಬುಕ್ ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಪರ್‌ಫಾರ್ಮೆನ್ಸ್. ಅದು ಯಾವ ಗವರ್ನಮೆಂಟ್‌ನವರು ಎಂದು ಹೇಳಿಲ್ಲ. It is a Government performance. Government is meant for the people and there is no such distinction as the Congress Government performance and the Janata Government performance.

SRI K.H. SRINIVAS.— If the Hon. Minister yields for a minute ಇದನ್ನು ಶುರುಮಾಡಿದ್ದು ನಾವಲ್ಲ. ಇದು ನಮ್ಮ ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಪಬ್ಲಿಕೇಷನ್ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಶ್ರದ್ಧೆ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿರುವ ಪಬ್ಲಿಕೇಷನ್ ನೋಡಿದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಅಡ್ಡಾಂಟೇಜಸ್ ಫಿಗರ್ ಇದೆ. ಬಿಹಾಸ್ ಆಫ್ ಇನ್‌ವೆಸ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಇರಬಹುದು, ಇಂಗ್ಲೇಷ್ ಪಾಝೆಸ್ ಇರಬಹುದು, ಪ್ರತಿಯೊಂದರಲ್ಲಿ ಇರಬಹುದು ಇದರಲ್ಲಿ ದುಡ್ಡು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರುವುದು ಇದೆ, ಕೆಲಸ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ. ಈ ಬ್ರೇಕಪ್ ಕೊಡುತ್ತಾ ಬಂದಿರುವುದು ನೀವು, ಕೊಟ್ಟಿರ ಎಲ್ಲದರಲ್ಲಿ ಬ್ರೇಕ್-ಅಪ್ ಕೊಡಿ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಯಾವುದರಲ್ಲೂ ಕೊಡಬೇಡಿ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ. — ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈಲ್ಡ್ ಆಗಿದ್ದಾರೆ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು. — ಅವರಿಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಿಡಿ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ. — ಅವರು ಈಲ್ಡ್ ಆಗಿದ್ದಾರೆ, ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಏನಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತು. ಅವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನಲ್ಲಿದ್ದರು, ಈಗ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಸಂತೋಷ. ಇದಕ್ಕೆ ಅಪರ ನಾನೇ. ನಾನೇ ಜನತಾ ಸ್ಪೆಟ್ಸ್‌ಹೀಗ್ ಹಂಚಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದೆ. ಈಗ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ರೀಲಿನ್ ಇನ್‌ವಿವರಿಗೆ ನಾವು ೭ ಲಕ್ಷ ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಹಂಚಿದ್ದೇವೆ. ರೀಲಿನ್ ನಂತರ ನೀವು ಎಷ್ಟು ಹಂಚಿದ್ದೀರಿ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಹೇಳದೇ ಹೋದರೆ ನಿಮಗೆ, ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸಿದವರಿಗೆ ಹೆಸರು ಹೇಗೆ ಬರುತ್ತದೆ ಹೇಗೆ?

ಶ್ರೀ ಮಹಮದ್ ಮೊಹಿಸುದ್ದೀನ್. — ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ನಾನು ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದು ಇದೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಮಯ ಕೊಟ್ಟಿರಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ತಾವು ಕೇಳಿದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದ್ದರಿಂದ ಟೋಟಲ್ ಸೈಟ್ಸ್ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಬ್ಯೂಟೆಡ್ ಆಪ್‌ಟು ೩೧.೩ ರೀಲಿನ್, ೧೪ ಲಕ್ಷದ ೮ ಸಾವಿರ. ರೀಲಿನ್-೮ ರಿಂದ ರೀಲಿನ್-೮ರ ರವರೆಗೆ ೩ ಲಕ್ಷದ ೧ ಸಾವಿರದ ೧೧೬ ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಹಂಚಿದ್ದೇವೆ. ಇದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಬ್ಯೂಟೆಡ್ ಆಪ್‌ಟು ರೀಲಿನ್-೮ ೧೧ ಲಕ್ಷದ ೭ ಸಾವಿರ ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಹಂಚಲಾಗಿತ್ತು. ಅದುದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಷ್ಟೆ. ನಿಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಈ ಫಿಗರ್ಸ್ ಹೇಳಬಾರದು ಎಂದು ಅಲ್ಲ, ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆ. ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಬೇಕಾಗಿತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್. — ಇವತ್ತು ಏನಾಗಿದೆಯೆಂದರೆ, ನೀವು ೨ ಲಕ್ಷ ೩೧ ಸಾವಿರ ಐಡೆಂಟಿಫೈ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. Out of 19 districts only 13 districts report ಬಂದಿದೆ, remaining districts ಬರಬೇಕು. identify ಮಾಡಿದ ಫಿಗರ್ಸ್ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ, ನಮ್ಮ ನೇರವಾದ ಜಾರ್ಜನ್ ಅಂದರೆ, Out of 14,49,000 the previous Government has distributed 12,69,000 sites. You have distributed only 92,000. This is the charge.

ಶ್ರೀ ಮಹಮದ್ ಮೊಹಿಸುದ್ದೀನ್. — ರೀಲಿನ್-೮ರಲ್ಲಿ ೮೩,೭೦೩ ಸೈಟುಗಳು, ರೀಲಿನ್-೮ರಲ್ಲಿ ೭೬,೬೦೬ ಸೈಟುಗಳು, ರೀಲಿನ್-೮ರಲ್ಲಿ ೪೫,೯೮೬ ಸೈಟುಗಳು, ರೀಲಿನ್-೮ರಲ್ಲಿ ೪೫,೨೦೩ ಸೈಟುಗಳು ಹಾಗೂ ರೀಲಿನ್-೮ರಲ್ಲಿ ೪೬೦೮ ಸೈಟುಗಳು ಹಂಚಿಕೆ ಆಗಿದೆ. ರೀಲಿನ್ ರಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ೩ ಲಕ್ಷ ೧ ಸಾವಿರ ಸೈಟುಗಳು ಹಂಚಿಕೆ ಆಗಿವೆ.

ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್. — ನೀವು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪರ್‌ಫಾರ್ಮೆನ್ಸ್ ಬಡ್ಡೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಈ ಫಿಗರ್ಸ್ ಎಲ್ಲಿವೆ?

ಶ್ರೀ ಮಹಮದ್ ಮೊಹಿಸುದ್ದೀನ್. — ಬ್ರೇಕ್ ಆಫ್ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಸ್ವಾಮಿ. ರೀಲಿನ್ ರವರೆಗೆ ಹಂಚಿಕೆಯಾಗಿರುವ ಸೈಟುಗಳು ೧೧ ಲಕ್ಷ ೭ ಸಾವಿರ. ರೀಲಿನ್ ರಿಂದ ೮ರ ರವರೆಗೆ ೩ ಲಕ್ಷ ೧ ಸಾವಿರ.

ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್. — ಇವೆಲ್ಲಾ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಬ್ಯೂಟ್ ಆಗಿವೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಮಹಮದ್ ಮೊಹಿಸುದ್ದೀನ್. — ಡಿಸ್ಟ್ರಿಬ್ಯೂಟ್ ಆಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್. — ಪರ್‌ಫಾರ್ಮೆನ್ಸ್ ಬಡ್ಡೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದು ಇಲ್ಲವಲ್ಲ. ಎರ್ಪ್‌ಕೊಮ್ಮ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆ ಆಗುವಾಗ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ ಬರದೆ ಇದ್ದರೆ ನಾವು ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಮಹಮದ್ ಮೊಹಿಸುದ್ದೀನ್. — ಈ ಫಿಗರ್ಸ್ ಪರ್‌ಫಾರ್ಮೆನ್ಸ್ ಬಡ್ಡೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ನಾನು ತಮಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್. — ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ನಿಮ್ಮ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮುಂಚೆ ಕೂಡಾ ಇಂತಹ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಾಗ ಬಡಜನರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಆಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ೭೦ ಅಂಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ನೀವು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅಫೀಸರ್ಸ್ ಇದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಾವು ಆಗಾಗ ನೋಡಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಮತ್ತೆ ಅಲ್ಲ ದುಡ್ಡೇ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಈ

ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು. ಒಂದು ಸಾರಿ, ಎಂದರೆ ಲಿಂಗದಲ್ಲಿ ಹುಡುಗನಾಗಿ ನಾವು ಕಂಟಿನ್ಯುಯಿಂಗ್ ಫೋನ್‌ನಿಂದ ೨ ಕೋಟಿ ೯೭ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ರಿಲೀಸ್ ಮಾಡಿದ್ದೆವು. ಆ ರೀತಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ತಾವು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.— ಪರ್‌ಫಾರ್ಮೆನ್ಸ್ ಬಡ್ಡಿಯಲ್ಲಿ ಇದು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೇನೇ ಇದನ್ನು ಯಾವಾಗ ಹೇಳಬೇಕು? ಲಿಂಗದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟ ಫಿಗರ್ಸ್ ಮೇಲೆ ತಾವು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ತಾವು ನೇರವಾಗಿ ತನಿಖೆ ಮಾಡಿ ವೆನಸ್ಡ್ರಿಯಾದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಮಗಿಲ್ಲಾ ಮನೆವರಿಗೆ ಮಾಡಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿಲ್ಲದೇ ಇರುವುದನ್ನು ಎಲ್ಲಿಂದ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ? ಇದನ್ನು ಹೇಗೆ ನಂಬುವುದು?

ಶ್ರೀ ಮೊಹಮ್ಮದ್ ಮೊಹಿನುದ್ದೀನ್.— ಆ ವಿವರವನ್ನು ಪರ್‌ಫಾರ್ಮೆನ್ಸ್ ಬಡ್ಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಆ ವಿವರವೇ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ನಿಮಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್.— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವರೇ ತಾವು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಮೊಹಮ್ಮದ್ ಮೊಹಿನುದ್ದೀನ್.— ಮತ್ತೆ ಹಾಸಸ್ ಕೆಂಪ್ಲೀಟ್ ಆಗಿರುವ ಸಂಖ್ಯೆ ಎಷ್ಟು ಎಂದು ಕೇಳಿದಾರೆ. ೧೯೮೨-೮೩ ರವರೆಗೆ ಹುಡುಗನಲ್ಲಿ ಆದ ಮನೆಗಳು ೧ ಲಕ್ಷ ೮೯ ಸಾವಿರದ ೪೬೫. ಮತ್ತೆ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್‌ನಿಂದ ೪೪,೮೦೦ ಮನೆಗಳು. ೧,೦೮,೫೩,೦೮೫, ೦೮೫, ೦೮೫ ಮನೆಗಳು ೮೨,೬೮೨. ಹಾಗೂ ಟ್ರೈಬಲ್ ಸಬ್ ಪ್ಲಾನದ

ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್.— ಅದನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಮೊಹಮ್ಮದ್ ಮೊಹಿನುದ್ದೀನ್.— ನಿಮ್ಮದೇ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇರುವುದು. ೧೯೮೨-೮೩ ರವರೆಗೆ ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ನಂತರ ಬೇರೆಯಾದವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಈಗ ಇದನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಿ. ೧೯೮೩-೮೪ ರಿಂದ ೧೯೮೭-೮೮ ರ ಹೊತ್ತಿಗೆ ೨,೪೫,೭೫೫ ಮನೆಗಳು, ಇದರಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನ ಅಸಿಸ್ಟೆನ್ಸ್ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಇವರೊಳಗಿನಿಂದ ೧,೦೫,೬೮೩ ಮನೆಗಳು, ಟ್ರೈಬಲ್ ಸಬ್ ಪ್ಲಾನ ೪೬೫ ಮನೆಗಳು. ಒಟ್ಟು ಇದುವರೆಗೆ ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿರತಕ್ಕದ್ದು ೪,೫೪,೬೬೦ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನಿಂದ ೪೪,೮೦೦, ಇವರೊಳಗಿನಿಂದ ೧,೦೮,೫೩,೦೮೫ ಮನೆಗಳು, ಟ್ರೈಬಲ್ ಸಬ್ ಪ್ಲಾನ ೧೧,೨೨೬ ಮನೆಗಳು. ತಾವು ಕೇಳುವಂತೆಯೇ ಬ್ರೇಕಪ್‌ನದು ತೋರಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಬ್ಯಾಂಕ್ ಅಸಿಸ್ಟೆನ್ಸ್ ಪರಿವರ್ತನೆ ಆಗಿದೆ. ಅದರಿಂದ ಅದನ್ನು ನಾವು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ, ತೋರಿಸಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್.— ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ. ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಈ ರೀತಿ ಫಿಗರ್ಸ್‌ನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ನಾವು ಏನೂ ಕ್ಲಾರಿಫಿಕೇಷನ್‌ನೇ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಫಿಗರ್ಸ್‌ಗೆ ಕ್ಲಾರಿಫಿಕೇಷನ್ ಪ್ರಶ್ನೆ ಯೇ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ೧೯೭೩ ರಿಂದ ೮೩ ರವರೆಗೆ ನಾವು ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದು ೪ ಲಕ್ಷ ೭೨ ಸಾವಿರ ಆಯಿತು. ನಿಮ್ಮದು ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ಹೇಳಿ. ನಿಮ್ಮ ಪರ್‌ಫಾರ್ಮೆನ್ಸ್ ಬಡ್ಡಿಯಲ್ಲಿ ಏನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಂದರೆ ೧೯೮೩ ರಿಂದ ೧೯೮೭ ರವರೆಗೆ ೩,೫೦ ಲಕ್ಷ ಎಂದು. ಇದನ್ನು ನಾವು ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ನೀವು ಎಷ್ಟು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ? ಇದರಲ್ಲಿ ಇನ್‌ಕಂಪ್ಲೀಟ್ ಎಷ್ಟು ಇದೆ ಅದನ್ನು ಹೇಳಿ. ಇದರಲ್ಲಿ ೨ ಲಕ್ಷ ಇನ್‌ಕಂಪ್ಲೀಟ್ ಇದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ನೀವು ಇದಕ್ಕೆ ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ೧೯೮೭-೮೮ ರಲ್ಲಿ ತಾವು ಒಂದು ಮನೆಯನ್ನೂ ಕೂಡ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ. ತಾವು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪಾವ್‌ಲರ್ ಸ್ಕೀಂಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಡವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು.

ಉಪ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ.— ಮಾನ್ಯ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರೇ, ಪ್ರತಿಸಾರಿಯೂ ನೀವು ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಸಭೆಯನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ದಯವಿಟ್ಟು ನೀವು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ. ಅವರೇ ತಾವು ಕ್ಲಾರಿಫಿಕೇಷನ್ ಕೇಳಿ. ಮಾನ್ಯ ಮೊಹಿನುದ್ದೀನ್‌ರವರೇ ತಾವು ಮುಂದುವರಿಸಿ.

ಶ್ರೀ ಮೊಹಮ್ಮದ್ ಮೊಹಿನುದ್ದೀನ್.— ಮಾನ್ಯ ಉಪ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇದೇ ರೀತಿ ಭಾಗ್ಯ ಮಂದಿರದ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ೧೯೮೨-೮೩ ರವರೆಗೆ ೨೬,೦೭೫ ಮನೆಗಳು ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್

ಆಗಿದ್ದು ವು. ಅವುಗಳ ಪೈಕಿ ೧೧ ಸಾವಿರ ಮನೆಗಳು ಕಂಪ್ಲೀಟ್ ಆಗಿವೆ. ೧೯೮೩-೮೪ ರಿಂದ ೮೭-೮೮ನೇ ಸಾಲಿನವರೆಗೆ ನಾವು ಸಾವಿರ ಮನೆಗಳನ್ನು ಸ್ಕಾಂಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಪೈಕಿ ೪ ಸಾವಿರ ಮನೆಗಳು ಪೂರ್ಣವಾಗಿವೆ. ೧೯೮೨-೮೩ ರಿಂದ ೧೯೮೭-೮೮ ರವರೆಗೆ ಒಟ್ಟು ೩೫ ೩೩೯ ಮನೆಗಳು ಸ್ಕಾಂಕ್ಷನ್ ಆಗಿವೆ ಆದರೆ ೧೫,೭೬೭ ಮನೆಗಳು ಕಂಪ್ಲೀಟ್ ಆಗಿವೆ.

ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್.—೧೯೮೨-೮೩ರ ಸಾಲಿನದು ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ ? ಅದು ನಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆದದ್ದು.

ಶ್ರೀ ಮಹಮ್ಮದ್ ಮೊಹಮ್ಮದ್.—೧೯೮೨-೮೩ರ ಸಾಲಿನದು ೨೬ ಸಾವಿರ ಮನೆಗಳು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ೧೯೮೩-೮೪ ರಿಂದ ೧೯೮೭-೮೮ನೇ ಸಾಲಿನವರೆಗೆ ಸಾವಿರ ಮನೆಗಳು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ನಾವು ಎಷ್ಟು ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಅಷ್ಟನ್ನು ಮಾತ್ರ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ತಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳು ಇದೆ, ನಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ವಿವರಗಳೂ ಇದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಇಲ್ಲ. ತಾವು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ಸರಿ. ಆದರೆ ನಾವು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ನಡೆದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಈ ಹಿಂದೆಯೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ನಮಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದು ೪೦ ವರ್ಷಗಳಾಯಿತು. ಅವತ್ತಿನಿಂದ ಇವತ್ತಿನವರೆಗೂ ಆರ್ಬಿನ್ ಪಾರ್ಟಿಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಆರ್ಬಿನ್ ಸೆನ್ಸಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಸರ್ಕಾರಗಳೂ ಕೂಡ ಯೋಚನೆಯನ್ನೇ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಮಾಡದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಆರ್ಬಿನ್ ವಸತಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸ್ವೀಮ್ ತಯಾರಾಗಿಲ್ಲ. ಯಾವರೀತಿಯ ಯೋಚನೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಆರ್ಬಿನ್ ಪಾರ್ಟಿಸ್ ಇದೆಯೆಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದ ಮೇಲೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಏನು ಯೋಚನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದನ್ನು ತಮಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಯಾವ ಯಾವ ಪಂಚ ವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಹೂವನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾನು ಈಗ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆರ್ಬಿನ್ ಪೂರ್ ಎಂದು ಇವತ್ತಿನವರೆಗೂ ಸಿಸ್ಟಮ್ಯಾಟಿಕ್ ಆಗಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರವಾಗಲಿ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವಾಗಲಿ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಸೆನ್ಸಸ್‌ನ್ನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಕೂಡ ನಾವು ನಮ್ಮ ಕೈಲಾದಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆರ್ಬಿನ್ ಪಾರ್ಟಿಸ್‌ಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಲು ನಾವು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ವಿಶ್ವಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ.....

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮಿ, ೧೯೮೭-೮೮ ರಲ್ಲಿ ನೀವು ಏನೇನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಅದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಿ. ಅದು ಬಿಟ್ಟು ವಿಶ್ವಬ್ಯಾಂಕ್, ಹುಡ್ಕೋ, ಆರ್ಬಿನ್ ಎಂದು ಎಲ್ಲಾ ಸೇರಿಸಿ ಕೊಂಡು ಕನ್‌ಫ್ಯೂಸ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಾವು ದಯವಿಟ್ಟು ಕೂತುಕೊಳ್ಳಿ. ಇದರಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಕ್ಲಾರಿಫಿಕೇಷನ್ ಏನಿದೆ ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ನೋ ಕ್ಲಾರಿಫಿಕೇಷನ್. ನನ್ನದೇನೂ ಕ್ಲಾರಿಫಿಕೇಷನ್ ಇಲ್ಲ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಉತ್ತರವನ್ನು ಹೇಳಿ ಮುಗಿಸಲಿ. ಮಾನ್ಯ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರೇ ತಾವು ಕೇಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ. ತಾವು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಉತ್ತರ ಹೇಳಲು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

SRI B. BASAVALINGAPPA.—I know that. When the Hon'ble Minister gives wrong information, it is my duty to set it right because it will go on record

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅವರು ಏನೇನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೋ ಮತ್ತು ಏನೇನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಅದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ದಯವಿಟ್ಟು ಕೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಭಾಗ್ಯ ಮಂದಿರದ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಆದರೆ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಹೇಳಲಿ.

ಶ್ರೀ ಮಹಮದ್ ಮೊಹಿನುದ್ದೀನ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಭಾಗ್ಯ ಮಂದಿರ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿರುವುದು ಅರ್ಬನ್ ಪೂರ್‌ಗೋಸ್ಕರವಾಗಿ. ಅರ್ಬನ್ ಪೂರ್ ಸೆನ್‌ಸಸ್ ಮಾಡಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಸೆನ್‌ಸಸ್ ಆದನಂತರ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಲು ೨೫೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನ್ನು ಮಾಡಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ೧೯೮೭-೮೮ ರಲ್ಲಿ ೧೨೬ ಮನೆಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾರ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—೧೯೮೮-೮೯ಕ್ಕೆ ಭಾಗ್ಯ ಮಂದಿರ ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಮಹಮದ್ ಮೊಹಿನುದ್ದೀನ್.—೧೫ ಸಾವಿರ ಭಾಗ್ಯ ಮಂದಿರ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕಟ್ಟಬೇಕಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ವೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅದಾದನಂತರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್ ನಾರಾಯಣ್ ಸಿಂಗ್.—೧೯೮೮ ರ್‌ಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದಕ್ಕೆ ಹಣ ಪೂವೈದ್ ಮಾಡಿಯೇ ಇಲ್ಲ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಾವು ಕ್ಲಾರಿಫಿಕೇಷನ್ ಕೇಳುವಾಗ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಳಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಮಹಮದ್ ಮೊಹಿನುದ್ದೀನ್.—ಇದಿಷ್ಟು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಭಾಗ್ಯ ಮಂದಿರದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಏನು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿರುತ್ತಾರೋ ಅದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಸಮರ್ಥವಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಭೂಪತಿಯವರು ಇನ್‌ಷಿಯರ್ ಡಿಫಾಸಿಟ್ ಎಂ.ಐ.ಜಿ. ಯವರಿಗೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಎಂ.ಐ.ಜಿ. ಸ್ಕೀಮ್ ಮತ್ತು ಆಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಯಾವರೀತಿ ಹಣವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳು, ಯಾವರೀತಿ ಇನ್‌ಸೂಲೆಮೆಂಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಇರುತ್ತದೆಯೋ ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದರಂತೆ ಅವರೂ ಸಹ ಕಟ್ಟಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿಯಾದ ರಿಯಾಯಿತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಟೀಕೆ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳನ್ನು ಏನು ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೋ ಅದಕ್ಕೆ ಆದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ೧೯೮೮-೮೯ಕ್ಕೆ ೧೦ ಸಾವಿರ ಭಾಗ್ಯ ಮಂದಿರ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಲಿಕ್ಕೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ತಿಳಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಜನರಲ್ ಆಗಿ ಹಲವಾರು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಡುವುದಾದರೆ ರೂರಲ್ ಹೌಸಿಂಗ್ ಸ್ಕೀಮ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ೩-೪ ಸ್ಕೀಮ್‌ಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಇದು ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಕನ್‌ಪ್ಲಸ್ ಆಗುತ್ತದೆಂದು ಒಂದೇ ಸ್ಕೀಮ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದೂ ಸಹ ಇದ್ದೇವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಲಿಮಿಟ್ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿ ರೂರಲ್ ಹೌಸಿಂಗ್ ಸ್ಕೀಮ್‌ಗೆ ೮ ಸಾವಿರ ಅರ್ಬನ್ ಹೌಸಿಂಗ್ ಸ್ಕೀಮ್‌ಗೆ ೧೦ ಸಾವಿರವೆಂದು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ರೂರಲ್ ಹೌಸಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಅರ್ಬನ್ ಹೌಸಿಂಗ್ ಸ್ಕೀಮ್ ಮುಖಾಂತರವಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ಮನೆಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಹಂಚಿಕೆಯಾಗುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. In order to focus the attention on this problem we have created a Corporation called Karnataka Urban and Rural Housing Corporation.

ರೂರಲ್ ಮತ್ತು ಅರ್ಬನ್ ಏರಿಯಾಗಳಲ್ಲಿ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ಈ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನ ಪೂರ್ಣ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಾಗಿದೆ. ಬೀಡಿ ವರ್ಕರ್‌ಗಳ ಸಬ್ಸಿಡಿಸ್ಟೀಂ ಹಲವಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿರಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ನಾವು ಈ ಬೀಡಿ ವರ್ಕರ್‌ಗೆ ಸಬ್ಸಿಡಿಸ್ಟೀಂ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ ಅಷ್ಟು ವಸತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಗುಂಡಲವೇಟೆ, ನಿವಾಟಗಿ, ಮಂಗಳೂರು, ಮಂಡ್ಯ ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಲೇಬರ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಿಂದ ಸೆನ್ಸಸ್ ಮಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆ ಸೆನ್ಸಸ್ ಕಾರ್ಯಮುಗಿದನಂತರ ಬೆಂಗಳೂರು, ಮಂಗಳೂರು, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ, ಧಾರವಾಡ ಬೆಳಗಾಂ, ದಾವಣಗೆರೆ ಏರಿಯಾಗಳಲ್ಲಿ ಬೀಡಿ ವರ್ಕರ್‌ಗೆ ವಸತಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುತ್ತೇವೆ. ಲೋನ್ ರಿಕವರಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ, ಸರ್ಕಾರದ ಯಾವುದೇ ಸ್ಕೀಂ ಅವರೂ ಲೋನ್ ರಿಕವರಿ ಆಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ರೂರಲ್ ಹೌಸಿಂಗ್ ಸ್ಕೀಂನಲ್ಲಿ ಲೋನ್ ಕಾಂಪೋನೆಂಟ್ ಇದ್ದೇ ಇದೆ, ಆ ಲೋನ್ ಕಾಂಪೋನೆಂಟ್ ವಿಚಾರ ಮಾತನಾಡಬೇಕಾದರೆ ಇವತ್ತಿನವರೆಗೆ ಎಷ್ಟು ರಿಕವರಿ ಆಗಿದೆ. ಎಷ್ಟು ರಿಕವರಿ ಆಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳದಿದ್ದರೆ ಉತ್ತಮ ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಕೋಟಿಗಟ್ಟಲೆ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಕೂಡ ವಸೂಲಾಗದೆ ಇದ್ದುದರಿಂದ ತೊಂದರೆ ಏನಾಯಿತೆಂಬ ರೀಸೈಕ್ಲಿಂಗಿಗೆ

ಫಂಡ್ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ರಿಕವರಿಯನ್ನು ಇನ್‌ಸಿಸ್ಟ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಬಡಜನರಿಗೆ ವಸತಿ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಪಿ.ಎ.ಸಿ. ಯವರೂ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ತಮ್ಮ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಸಲಹೆಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಂದಿಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

“While expressing satisfaction about the completion of all the houses taken up under the scheme, the Committee would like to express its concern about the very poor progress towards the recovery of loans from the beneficiaries. The over due amount is of the order of Rs. 7 crores and this has progressively increased year after year. The department should take effective steps for recovery of the outstanding amounts. It is also distressing to note that the department seems to be complacent in enforcing recovery proceedings. Even the transfer of loan records from the Block Development Officers to the concerned revenue authorities is being delayed. This only speaks of the lethargy and indifferent attitude of the concerned Officers. Government should ensure that the loan records are transferred to the revenue Officers without any further delay in all cases.”

ಇದು ಆಗುತ್ತಿರುವುದು ನಿಸ್ಸ ಸಂಗತಿ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಆಕೌಂಟ್ಸ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ಹೌಸಿಂಗ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಮೇಲೆ ಏನು ರಿಪೋರ್ಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಅದರಲ್ಲಿ ಏನು ಒಳ್ಳೆಯ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಸಲಹೆಗಳಲ್ಲಿ ಇದು ಸಹ ಒಂದು. ರಿಕವರಿ ಆಗದೆ ಇದ್ದರೆ.....

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ. — ರೈಟ್ ಆಫ್ ಮಾಡಿ

ಶ್ರೀ ಮೊಹಮದ್ ಮೊಹಿನುದ್ದೀನ್, — ರೈಟ್ ಆಫ್ ಮಾಡುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್. — ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ರೈತರಿಗೆ ಸಾಲ ಮನ್ನಾ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಇಲ್ಲಿ ಬಡವರಿಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ? 2400 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ವರಮಾನವಿರುವ ಬಡವರಿಗಾದರೂ ಸಾಲ ಮನ್ನಾ ಮಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಮೊಹಮದ್ ಮೊಹಿನುದ್ದೀನ್. — ರಿಕವರಿ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದೂ ನಾವು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಪೊಸಿಷನ್ ಹೇಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಹೋದವರ್ಷದವರೆಗೆ 49 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಮಾತ್ರ ರಿಕವರಿ ಆಗಿತ್ತು. ರಿಕವರಿ ಪ್ರೋಸೀಡಿಂಗ್ಸ್ ಮಾಡಿದಮೇಲೆ 92.9 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ವಸೂಲಾಯಿತು. ಜನರು ಹಣವನ್ನು ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ತಯಾರಾದಾರೆ. ಆದರೆ ನಾವು ಏತಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿ ಬರಬೇಕು? ಆದಷ್ಟು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ ವಸತಿ ರಿಕವರಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ನಮಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಹಕಾರ ಕೊಡಬೇಕು. ಈ ಸಾಲ ವಸೂಲಾಗಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಬೇರೆ ಬಡಜನರಿಗೆ ಮತ್ತೆ ಹೆಚ್ಚಿಟ್ಟು ವಸತಿ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ರೈಟ್ ಆಫ್ ಮಾಡಿ ಎಂದರೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

೧೨-೦೨ ಮಠಾಹ್ನ

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ. — ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ.....

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು — ತಾವು ನಂತರ ಕೇಳಿ

ಶ್ರೀ ಮಹಮ್ಮದ್ ಮೊಹಿನುದ್ದೀನ್. — ಅದೇರೀತಿ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಆಕೌಂಟ್ಸ್ ಕಮಿಟಿಯವರು....

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್. — ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ.....

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈಲ್ಡ್ ಆಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್ —ಈಲ್ಡ್ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳ ಸಮಿತಿಯ ಕಿಫಾರಸ್ಸುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಇರುವುದರಿಂದ ನಾನು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳ ಸಮಿತಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷನಾಗಿ ನಾನು ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ನಾವು ಸ್ಕ್ಯಾಟಿನೈಸ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ನೀವು ರಿಕವರಿ ವಿಚಾರ ಒಂದನ್ನೇ ಹೇಳಿ ನಿಮಗೆ ಅಡ್ಡಾಂಟೇಜ್ ಇರುವುದನ್ನಷ್ಟೇ ಕೋಟಿ ಮಾಡಬೇಡಿ. ರೆಕಮೆಂಡೇಷನ್ ಅದನ್ನು ಆಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಸರಿಯಾಗಿ ರೆಕಾರ್ಡ್‌ಗಳಿಲ್ಲದಿರುವುದು. ರೆಕಾರ್ಡ್‌ಗಳನ್ನು ನೀವು ಶುದ್ಧ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದು ಆಗದ ಹೋಗದ ಕೆಲಸ ನಿಜವಾಗಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಇದಂ ವಾಪಸ್ ಕೊಡುವಂಥದಲ್ಲ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಿರುವಂಥ ಮೇಜರ್ ರೆಸ್ಪಾನ್ಸಿಬಿಲಿಟಿ ಗೌರ್ನಮೆಂಟ್ ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ದಾಗಿದೆ. ಮೊದಲಿನಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಲೆಕ್ಕ ಇಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅದರ ಹತ್ತಿರ ರೆಕಾರ್ಡ್ಸ್ ಕೂಡ ಇಲ್ಲ. ರೆಕವರಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನೀವು ಹೋದರೆ ಕೊಟ್ಟವನು ಕೋಡಾಗಿ ಕೆದಕಿಕೊಂಡವನು ವೀರಭದ್ರ ಎನ್ನುವಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ಜನರ ಹತ್ತಿರ ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ, ಇನ್ನು ಕೆಲವರ ಹತ್ತಿರ ನಿಮಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

It is better to start on a clean slate. The whole Department has to act with a sense of responsibility. It is better to scrap what is outstanding and start with the clean slate. Don't link up with the Housing activity with the backlog of arrears. Don't do it.

ಶ್ರೀ ಮೊಹಮ್ಮದ್ ಮೊಹಿನುದ್ದೀನ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ಪಬ್ಲಿಕ್ ಆಕೌಂಟ್ಸ್ ಕಮಿಟಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ನಾನು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಆಕೌಂಟ್ಸ್ ಕಮಿಟಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಪಬ್ಲಿಕ್ ಆಕೌಂಟ್ಸ್ ಕಮಿಟಿ ರೆಕಮೆಂಡೇಷನ್‌ಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ವತಿಯಿಂದ ರಿಪ್ಲೈ ಬರುತ್ತದೆ. ನಾನು ಸ್ವಂತ ಓದಿದ್ದರಿಂದ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. 100% I am in agreement with the PUC recommendations. ಇದೊಂದೇ ಅಲ್ಲ. ಹಲವಾರು ಅಬ್ಸರ್ವೇಷನ್ಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ರೂರಲ್ ಹೌಸ್ ಕನ್ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ ಬಗ್ಗೆ, ಸೈಟ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ರಿಪೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಲ್ಯಾಂಡ್ ಅಕ್ವಿಜಿಷನ್ ಪ್ರೊಸೀಡ್‌ಯರ್, ವಿಶೇಷ, ರೆಕವರಿ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಅವರು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಕನ್ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ ಸಡೆಷನ್ ಏನಿವೆ, ಅವನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಕೆ. ಎಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್ ಅವರು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನ ಯಾವರೀತಿ ಟ್ಯೂನ್ ಆಫ್ ಮಾಡಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಒಂದು ವಿಚಾರ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ರೆಕವರಿ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಬಿಡುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಇದು ಆಗುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಅದಷ್ಟು ರೆಕಾರ್ಡ್ಸ್ ಸರಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಯಾರು ಯಾರು ಹಣ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆಯೋ ಅವರಿಂದ ವಸೂಲು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾಡದೇ ಇದ್ದರೆ ಹೌಸಿಂಗ್ ಸ್ಕೀಮನ್ನು ಯಾವರೀತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆ ? ಅದಕ್ಕೆ ದುಡ್ಡು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಹುಡ್ಕೋದವರು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ರೆಕವರಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಪರ್ಸೆಂಟೇಜ್ ಅಫ್ ಅಡ್ವಾನ್ಸ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ರಿಕವರಿ ಬಿಡುವ ಸಂದರ್ಭ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪುನಃ ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ ರಿಕವರಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಆದಷ್ಟು ಸಹಕಾರ ಕೊಡಬೇಕು You have to help us.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಮಾಡುವಹಾಗಿದ್ದರೆ ಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಸಹಕಾರ ಏತಕ್ಕೆ ಬೇಕು? ಮಾಡುವಹಾಗಿದ್ದರೆ ಮಾಡಿ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಮಾಡಬೇಡಿ ನೀವು ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಏನು ಮಾಡುತ್ತೀರೋ ಮಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಪಾರ್ಗ —ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಜನತಾ ಹೌಸಿಂಗ್ ಸ್ಕೀಮಿನಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಸಿರುವ ಮನೆಗಳ ಅಮೌಂಟ್ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ. ರೈತರಿಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ರೈಟಾಫ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಪಬ್ಲಿಕ್ ಅಂಡರ್‌ಟೇಕಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ೧೨೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ನಷ್ಟ ಆಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲವೇ ಜನ ತಂದು ತೆಗೆುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ರೂರಲ್ ಪಾಪ್ಯುಲೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಕನಾಮಿಕ್‌ಲಿ ವೀಕರ್ ಸೆಕ್ಷನ್‌ನವರಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು

ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ನೀವು ರೆಕಮೆಂಡ್ ಮಾಡಿ ಎಂದರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಆ ಜನರಿಗೆ ಹಿಂಸೆ ಕೊಟ್ಟು ಮನೆ ಜಪ್ತಿ ಮಾಡಿ ಅವರನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ it is better, you write off & go with the clean slate. Hon. Minister can take precautions in future. ಅವರಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು, ಸ್ಟೆಟ್‌ಗಳನ್ನು ಫ್ರೀಯಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಇದೆ. ಧೋತ್ರಾ, ಸೀರೆ, ತಾಳಿ ಕೊಟ್ಟುಹಾಗೆ ಇದನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ರೆಕಮೆಂಡ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟರೆ ಅವರಿಗೆ ತಾಪತ್ರಯ ಕೊಟ್ಟುಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಸಾವಿರಾರು ರೂಪಾಯಿ ಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ಲೋನ್, ಗ್ರೇಪ್ಸ್ ಲೋನ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡವರಿಗೆ ವೇವ್ ಆಫ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಅದಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಇದು ಏನೂ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಮಹಮದ್ ಮೊಯಿನುದ್ದೀನ್.—ಈ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಈಗ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಲ್ಲ. ಸಹಸ್ರಾರು ಕೋಟಿರೂಪಾಯಿಗಳ ಸ್ಕ್ರೀಮ್ ರೀಡ್‌ಗಿ ರಿಂದ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿರುವ ಸ್ಕ್ರೀಮ್ ಹಣವನ್ನು ಈಗ ವಸೂಲು ಮಾಡಬೇಕು ಅಥವಾ ಬಿಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರವಿಲ್ಲ, ಆವಾಗಿನಿಂದಲೂ ಹಣವನ್ನು ಮಸೂಲು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಈ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಧಿಕಾರವರ್ಗದಲ್ಲಿ ರೆಕಮೆಂಡ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಪಡಲಿಲ್ಲ. ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹಣವನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಹೇಗೆ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಪಾರ್ಗ.—ಅವರು ಮಾಡಿದ ಪಾಪಕ್ಕೆ ನೀವು ಏತಕ್ಕೆ ಹೊಣೆಯಾಗುತ್ತೀರಿ? You will become unpopular unnecessarily. You consult the Chief Minister. You discuss with him and take a decision.

ಶ್ರೀ ಮಹಮದ್ ಮೊಯಿನುದ್ದೀನ್.—ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಖಾತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡಿರುವ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತೇನೆಂದು ಭಾವಿಸಿ, ನನ್ನ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಪಾಸ್ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಈ ಸದನವನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಸರಿಯಾಗಿ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಉತ್ತರವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೊಡದಿದ್ದ ಕಾರಣ ಯಾವ ಕ್ಲಾರಿಫಿಕೇಷನ್ ಅನ್ನೂ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಸ್ಟೇಷಲ್ ಕಾಂಪನೇಟ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಮ್ ಪ್ರಕಾರ ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತಾಂಥ ಯೋಜನೆ ಏನು ಇದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಹೋದ ವರ್ಷ ಮೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಏಳು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಸ್ಕಾಂಕ್ಷನ್ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಈ ವರ್ಷ ಮಾರ್ಚ್ ತಿಂಗಳಾದರೂ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಸ್ಟೇಷಲ್ ಕಾಂಪನೇಟ್ ಹೌಸಿಂಗ್ ಕನ್ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಮ್‌ನಲ್ಲಿ ಈ ವರ್ಷ ಕೊಟ್ಟ ಹಣದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಗಳನ್ನು ನಮಗೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಎರಡನೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆ ಏನೆಂದರೆ ೧೪೨ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಹೌಸಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡ್ ಮಂಖಾಂತರ ಸುಮಾರು ೭೭,೩೬೨ ಮನೆಗಳನ್ನು ನಾವು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ನಾನು ಹೌಸಿಂಗ್ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದಾಗ ಏನೇನು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಕ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಮತ್ತು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ತನಿಖೆಯನ್ನು ಸಹ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ೭೭ ಸಾವಿರ ೩೪೨ ಮನೆಗಳ ಪೈಕಿ ರೆಂಟಲ್ ಹೌಸಿಂಗ್ ಇದೆ. ಕಮರ್ಷಿಯಲ್ ಕಾಂಪ್ಲೆಕ್ಸ್ ಕಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಅದರ ಪ್ರಾಪರ್ಟಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಆವತ್ತು ವಿವರ ಇಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಈವತ್ತೂ ಕೂಡ ವಿವರಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟು ಹಣ ವಸೂಲು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ? ಎಷ್ಟು ಜಮಾ ಆಯಿತು, ಎಷ್ಟು ಬ್ಯಾಲೆನ್ಸ್ ಉಳಿದಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು. ಅನಂತರ ಆಲಾಟ್ ಮಾಡಿರುವುದರಲ್ಲಿ ವಸೂಲಿ ಕ್ರಮ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಆಗಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಲೆಕ್ಕ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಹೌಸಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡ್‌ನವರು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮೆಂಟಿನ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ. Housing Board is a Board where the property register will have to be kept clean and should be exhibited for all the allottees. ಇದನ್ನು ಯಾವುದೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಈವತ್ತು ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳನ್ನು ಆಡಿಟ್ ಮಾಡಿಸಿದ್ದೀರಾ? ಆಡಿಟ್ ಮಾಡಿಸಿದ್ದರೆ ಯಾವಾಗ ಮಾಡಿಸಿದ್ದೀರಿ ಅದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು?

ಶ್ರೀ ಮಹಮದ್ ಮೊಯಿನುದ್ದೀನ್.—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ನಾನು ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಸ್ಟೇಷಲ್ ಕಾಂಪನೇಟ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ

ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದ್ದು. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಅವರ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಅವರ ಡಿಮಾಂಡ್ಸ್ ಬಂದಾಗ ತಾವು ಅ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಕೇಳಬಹುದು. ನನ್ನ ವಸತಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಅದು ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಇಟ್ ಈಸ್ ದಿ ಸೇಮ್ ಏಜೆನ್ಸಿ.

ಶ್ರೀ ಮಹಮದ್ ಮೊಯಿಸುದ್ದೀನ್.—ನಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಇದು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಬೋರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಈಗ ಆಡಿಟ್ ಆಫ್ ಆಕೌಂಟ್ಸ್ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಹಿಂದೆ ೧೯೭೭ ರಲ್ಲಿ ರೇವಡು ಕಮಿಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದರು. ೧೯೮೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಆಗ ಇದ್ದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ, ಆದರೆ ಅ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಈಗ ಇಲ್ಲ. ಆದಷ್ಟು ಆಕೌಂಟ್ಸ್ ಆಪ್‌ಟುಡೆಟ್ ಆಗಿದೆ. ಆಡಿಟ್ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇನ್ನು ಏನು ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಈ ಹೌಸಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡಿನಿಂದ ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಗೆ ಪಾಸ್‌ಬುಕ್ ಕೊಡಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಅವರು ಎಷ್ಟು ಕಂತು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂಬ ಎಲ್ಲ ವಿವರಗಳು ಸಿಕ್ಕುತ್ತವೆ. ಅದು ಮಾಡದೆ ಹೋದರೆ ಎಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಎಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು, ವೆನೆ ಕಟ್ಟುವಾಗ ಒಂದು ಬೆಲೆಯನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿರುತ್ತೇವೆ, ಕಡೆಗೆಬೆಲೆ ಏರಿ ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಇವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸ್ಟಿಂಪೆನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಈಗ ನಾವು ಕಂಪ್ಯೂಟರ್‌ಸ್ ಸಿಸ್ಟಂ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ೧೯೮೫-೮೬ರ ತನಕ ಆಕೌಂಟ್ಸ್ ಆಡಿಟ್ ಆಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿಯ ತನಕ ಈ ಹೌಸಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡ್ ಲೆಜಿಸ್ಲೇಚರ್ ಕಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಹೋದ ಸಲ ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್ ತಂದು we have brought this KHB under the purview of the Legislature. Now, it is the burden duty of KHB to place their annual statement of accounts on the Floor of the Legislature from next year onwards.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—೧೯೮೫-೮೬ರ ತನಕ ಆಡಿಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಮಗೆ ಆಡಿಟ್ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಸಪ್ಲೈ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ೧೯೮೬-೮೭ ಮತ್ತು ೧೯೮೭-೮೮ರ ಆಡಿಟ್ ಏತಕ್ಕೆ ಮಾಡಿ? ೨-೩ ವರ್ಷಗಳ ಆಡಿಟ್ ಆರಿಯರ್ಸ್ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ ವಿಧಾನಸಭೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಲೆಕ್ಕಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯ ನೀವೇ ಹೇಳಿ.

SRI MOHAMED MOEINUDDIN.—The accounts of the KHB from now onwards will be placed before this August House for its scrutiny. Uptil now, there was no provision under the Act that the accounts should be placed before the Legislature. As on to-day, 1985-86 audit is completed. ಆಡಿಟ್ ಕಂಪ್ಲೀಟ್ ಆಗಿದೆ. ೮೭-೮೮ ಬ್ಯಾಲ್‌ಷೀಟ್ ರಿಲೀಜ್ ಆಗುವುದರಲ್ಲಿದೆ. ಈಗ ಆಕೌಂಟ್ಸ್ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್‌ಸ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಅದಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಸೌಲಭ್ಯ ಕೊಡಬೇಕೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಕೊಡಲು ಈ ಗೃಹ ಮಂಡಳಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ.—ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಏನು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟರು, ಅದು ಅಷ್ಟು ಸಮಾಧಾನಕರವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಕೊಟ್ಟ ರತಕ್ಕಂತಹ ಅಚೀವ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿಯೇ ಇದೆ. ಏನೆಂದರೆ ಜನತಾ ಸರ್ಕಾರದ ವರ್ಷದ ಏನು ಅಚೀವ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಎಕ್ಸಾಮಿನ್‌ಲಿ ಏರ್‌ಕರ್ಸ್ ಸೆಕ್ಷನ್‌ಗೆ ಹಿಂದೆ ೫ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ೬೫೫೮ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದ್ದರೆ ಇವರು ೫೫೫೮ ಮನೆಗಳನ್ನು ೫ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ರೂರಲ್ ಹೌಸಿಂಗ್ ಸ್ಕೀಮ್‌ನಲ್ಲಿ ಜನತಾ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಹಿಂದೆ ಏನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಹಾಗೂ ನೀವು ಬಂದಮೇಲೆ ಏನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ. ೧೯೭೮ ರಿಂದ ೮೩ರ ವರೆಗೆ ೧೫,೯೪೪ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಆಗಿದ್ದರೆ ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದ ಮೇಲೆ ೮,೭೪೧ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಆಗಿದೆ. ಎಂದರೆ ಶೇಕಡಾ ೫೦ ಭಾಗದಷ್ಟು ನಮಗಿಂತ ನೀವು ಕಡಿಮೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಹೀಗೆಂದರೆ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮಗೆ ಆಸಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದ ಹಾಗೆ ಆಯಿತು. ಮತ್ತು ತಾವು ಏನು ರಿಕವರಿ ಮಾಡಲು ಹೊರಟಿದ್ದೀರಿ. ಅದರಿಂದ ಬಡವರಿಗೆ ಬಡತನ ತೊಂದರೆ ಆಗಿದೆ. ಅನೇಕ ಕಡೆ ಬಿ.ಡಿ.ಒ.ರವರು ೨೫ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಕಡಿತವನ್ನು ತಂದು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಮಧ್ಯ ವರ್ತಿಗಳು,

ಮುಖಂಡರು ಏನು ಇರುತ್ತಾರೆ ಅವರು ಹೊ ತಿಂದು ಹಾಕಿರುತ್ತಾರೆ. ಕೊನೆಗೆ ಸಾವಿರ ರೂ. ವಸೆಯಲ್ಲಿ, ೪ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ವಸೆಯಲ್ಲಿ, ೧,೨೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಲೋಕಾಸ್ಟ್ ಹೌಸಿಂಗ್ ಸ್ಕೀಮಿನ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಆ ಜನರ ಕೈಗೆ ಶೇಡಾ ೫೦ರಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕಿರುತ್ತದೆ. ಇಂತಹದರಲ್ಲಿ ಅವರಿಂದ ಹಣವನ್ನು ರಿಕವರಿ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ, ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಹಣವನ್ನು ರೈಟ್ ಆಫ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಏನು ವ ವಾಗ್ಧಾನವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರಿಂದ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಬಡಜನರಿಗೆ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ತಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರೆಯೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು ಇಂಟರ್ ವೀನ್ ಆಗುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಇವತ್ತು ವಸೂಲಿ ಮಾಡಲು ಬಿಟ್ಟರೆ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಕಡೆ ತಹಶೀಲ್ದಾರರು, ಬಿ.ಡಿ.ಒ.ಗಳು ಆ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಉಳಿದಿರುವ ಗಡಿಗಿ, ಬತೆಗಳನ್ನು ಬಿಡದೇ ಹೊರಗೆ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ದಯಮಾಡಿ ಇದನ್ನು ಪುನರ್ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ರೈಟ್ ಆಫ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿ. ಇದರಿಂದ ಬಡ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸಮಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ. You must announce. This is a very important scheme in the interest of weaker sections, you have to announce. You can consult the Hon'ble Chief Minister.

ಶ್ರೀ ನೊಹಮಂದ್ ಮೊಹಿಸುದ್ದೀನ್.—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, Subsidised Industrial Housing Scheme, Subsidised Rental Housing Scheme ಬಗ್ಗೆ ಈ ಸಾರಿ ಏನೂ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ೧೯೫೩ರಲ್ಲಿ di-continue ಆಗಿದೆ. ಅದು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಹೌಸಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡ್‌ನವರು ಆಗ ಕಟ್ಟಿದ ಮನೆಗಳನ್ನೇ ತೋರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖಾರ್ಗ.—೧೯೭೮-೮೩ ಹಾಗೂ ೧೯೮೩-೮೮ ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ಹೌಸಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ, ರೂರಲ್ ಹೌಸಿಂಗ್ ಸ್ಕೀಮ್‌ನಲ್ಲಾಗಲೀ, ಲೋಕಾಸ್ಟ್ ಹೌಸಿಂಗ್ ಸ್ಕೀಮ್‌ನಲ್ಲಾಗಲೀ, ಇ-ಡಬ್ಲ್ಯು.ಎಸ್, ನಲ್ಲಾಗಲೀ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿರುವ ಸಂಧನೆಯಲ್ಲಿ ಅಜ ಗಣಾಂತರ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಕಂಡುಬರುತ್ತಾ ಇದೆ. ರೂರಲ್ ಹೌಸಿಂಗ್ ಸ್ಕೀಮ್‌ನಲ್ಲಿ ನೀವು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರುವುದು ೭೮೫೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಾದರೆ ನಾವು ಹಿಂದೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರುವುದು ೧೫.೬೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಇದನ್ನು ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಅರ್ಧದಷ್ಟು ಅಚೀವ್‌ಮೆಂಟ್ ನಿಮ್ಮದು ಇಲ್ಲ. ಮತ್ತೆ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಎಂದರೆ, ನೀವು ಅರಿಯಲ್ಸ್ ರೈಟ್ ಆಫ್ ಮಾಡಬೇಕು. You can request the Hon'ble Chief Minister. For farmers, you are doing. For tractors and industries, you are doing. For industrialist, you are doing. When Public undertakings are losing Rs. 127 Crores, you are keeping quiet. This is Hardly ೭-೮ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಸಬ್ಸಿಡಿ ಸೇರಿಸಿದರೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಎನ್ನಾವೇನು ಏಕೆ ತಾವು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ? If you don't do it, it means that you have no interest for poor, I have to say that.

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ಬಡವರ ಬಗ್ಗೆ ಇವರಿಗೆ ಒಬ್ಬರಿಗೇ ಇರತಕ್ಕದ್ದು, ಇಂಟರ್‌ಸ್ಟ್ ನಾನು ಇವರನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ೪ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ಎಲ್.ಐ.ಸಿ.ದಿಂದ ಸಾಲ ತಂದು ಹರಜನ ಗಿರಜನರಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಅವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಸಲಾಯಿತು. ಏತಕ್ಕೆ ಅದನ್ನು ಬಿಡಲಿಲ್ಲ? ಎಲ್.ಐ.ಸಿ. ನಿಂದ ಮೂರೂವರೆ ಕೋಟಿ ರೂ. ಸಾಲ ತಂದು ಹರಜನ ಗಿರಜನರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದನ್ನು ನೀವು ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರುವ ಏಕೆ ಬಿಡಲಿಲ್ಲ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖಾರ್ಗ.—ಅದನ್ನು ನಾವು ವಸೂಲಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ?

Co-operative loans were pending and you have initiated later. During your time only, it has happened. You can verify. You are going for arrears. You can verify. ಇದನ್ನು ಒಂದೂ ಕೊಡು ವಸೂಲಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ತಾವು ಹೋಗಿ ನೋಡಿ ಹೇಳಿ I am sorry.

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ತಾವು ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಬಡವರ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಲಿಕಾರರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ವಿಠ್ಠಲ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಇಲ್ಲಿ ಇದೆ. How much you have spent? Rs. 15 lakhs spent in our time but you have spent only 7 lakhs. So, what moral rights you have got to tell that? ನಾವು ಇದ್ದಾಗ, ಸುಮಾರು ೧೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ನೀವು ಬಂದವರೇ ಬಡವರಿಗೆ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ? ನಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವಸತಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಏನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ೭ ಲಕ್ಷ ಮಾತ್ರ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ನೀವು ಇದ್ದಾಗ ಕೊಟ್ಟ ಹಣ, ಅದನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡೇ ಇಲ್ಲ. We have brought a scheme of Janata housing applicable to all irrespective of caste, creed and built houses. ನೀವು ಏತಕ್ಕೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಅಂದರೆ ಏನು ಅರ್ಥ.

ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ್ ಮೊಹನದೀನ್.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ವಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಕೇಳಿದ ವಿಚಾರಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ, ಅದ್ದರಿಂದ ನನ್ನ ಇಲಾಖೆಯ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಪಾಸ್ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್.—ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನಿವೇಶನ ಇಲ್ಲದವರಿಗೆ ನಿವೇಶನ ಕೊಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ೧೯೭೪ ರಿಂದ ಉರವರೆಗೆ ಫಸ್ಟ್ ಸರ್ವೆ ಪ್ರಕಾರ ೧೪ ಲಕ್ಷ ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ನಾವು ೧೨.೬೯ ಲಕ್ಷ ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಿದ್ದೆವು. ನೀವು ಒಳಿ ಸಾವಿರ ಮಾತ್ರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಸೆಕೆಂಡ್ ಸರ್ವೆ ಪ್ರಕಾರ ಇನ್ನೂ ೮ ಡಿಪ್ಲೊಮೆಂಡ ೨೫೦ ಲಕ್ಷ ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಐಡೆಂಟಿಫೈ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ೨.೩೧ ಮತ್ತು ಹಿಂದಿನ ಬ್ಯಾಕ್ ಲಾಗ್ ೧.೨೨ ಸೇರಿ ಒಟ್ಟಿಗೆ ೩.೫೩ ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಯಾವಾಗ ಯಾವಾಗ ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಹಂಚುತ್ತೀರಿ ? ೮೭-೮೮ರಲ್ಲಿ ೪೫,೦೦೦ ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಕೇವಲ ೧೫ ೦೦೦ ಮಾತ್ರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಇನ್ನು ೮ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಂದ ಫಿಗರ್ ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ. ೮೮-೮೯ರಲ್ಲಿ ರೂರಲ್ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಹಂಚುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಜನತಾ ಹೌಸ್‌ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಇಯರ್ ವೈಸ್ ಲೆಕ್ಕ ಕೊಡಬೇಕು. ಈಗ ತಾವು ರಾಂಗ್ ಫಿಗರ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ನಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ೪ ಲಕ್ಷ ೩೨ ಸಾವಿರ ಮನೆಗಳು ಸ್ಟಾಂಕ್ಷನ್ ಆಗಿದ್ದು, ಅದರಲ್ಲಿ ೪ ಲಕ್ಷ ೨೫ ಸಾವಿರ ಮನೆ ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಮುಗಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ನಿಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ೩ ಲಕ್ಷ ೫೦ ಸಾವಿರ ಸ್ಟಾಂಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿ, ೨ ಲಕ್ಷ ೧೦ ಸಾವಿರ ಮನೆಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸಲಾಗಿಲ್ಲ. ಇವುಗಳಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಹಣ ಒದಗಿಸಿಲ್ಲ. ಇವುಗಳನ್ನು ಯಾವಾಗ ಮುಗಿಸುತ್ತೀರಿ ? ೮೭-೮೮ ಮತ್ತು ೮೮-೮೯ರಲ್ಲಿ ಭಾಗ್ಯ ಮಂದಿರಕ್ಕಾಗಲೀ ಹುಡ್ಕೋ ನುನೆಗಳಾಗಲೀ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಒದಗಿಸಿದ್ದೀರಿ ? ೧೯೮೭-೮೮ ಮತ್ತು ೮೮-೮೯ರಲ್ಲಿ ಭಾಗ್ಯ ಮಂದಿರ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಾಗಲೀ, ಎಕ್ಸ್‌ಪರಿಮೆಂಟಲ್ ಹೌಸಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಆಗಲೀ ಹುಡ್ಕೋ ಹೌಸಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಆಗಲೀ, ಎಷ್ಟು ಹಣ ಒದಗಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಬ್ಯಾಕ್‌ಲಾಗ್ ಮುಗಿಸಬೇಕಾದರೆ, ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಮೊಯ್ದಿಯವರು ಅರ್ಧ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ, ೧೯೮೨ರಲ್ಲಿ ನಾವು ಹಣಕ್ಕೆ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿ, ಕೆಂಪ್ಲೆಡ್‌ನಿ ಫಂಡಿನಿಂದ ೨ ಕೋಟಿ ೯೭ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೆವು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಒಂದು ಕಮಿಟಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಬಡ ಜನರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವ ಕೆಳಕೆಯ ಬಾವನೆ ನಿಮಗೆ ಬರಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಹಳ ವೇಗಾಗಿ ಹಾಗೆ ಹೀಗೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ತಾವು ಕೊಟ್ಟ ಉತ್ತರ ನಮಗೆ ಸ್ಯಾಟಿಸಫೈ ಆಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಮಹಮದ್ ಮೊಹನದೀನ್.—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಅದಷ್ಟು ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಒಂದನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಿದ್ದೇನೆ. ಬಡಜನರಿಗೆ ವಸತಿ ಸೌಲಭ್ಯ ಒದಗಿಸಲು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಪೂರ್ತಿ ಕಾಳಜಿ ಇದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಕೆಂಪ್ಲೆಡ್ ಮಾಡು

ವತ್ತು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ನಮಗೆ ಅಗುತ್ತದೆ ಅಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಪೂರ್ತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪೂರ್ಣ ಪ್ರಯತ್ನ
ಡೆಡೆಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ.....

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಬಿಡಿ.

ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ ಇಷ್ಟು ಇನ್‌ಕಂಪ್ಲೀಟ್ ವುನ್
ಗಳನ್ನು ಕಂಪ್ಲೀಟ್ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಹಣ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಅದನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ
ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸುಮ್ಮನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಹೇಗೆ ?

ಶ್ರೀ ಮಹಮದ್ ಮೊಹಿನುದ್ದೀನ್.—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ವರ್ಷ ನಾವು ರೂರಲ್
ಹೌಸಿಂಗ್‌ಗೆ ೧೫ ಕೋಟಿಯನ್ನು ಪ್ರೌವಾಯ್ಡ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದರಿಂದ ಆದಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟು
ಎಲ್ಲಾ ಮನೆಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಕುರಾಲ.—೧೯೭೨ ರಿಂದ ಈ ಹುಡ್ಕೋ ಮತ್ತು ಜನತಾ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ
ಕೂಡ ಮಾನ್ಯ ಹಿರಿಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀನಿವಾಸ್ ಅವರು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ೭೨ ರಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ
ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ರೆಕಾರ್ಡ್‌ಗಳನ್ನು ದುರಸ್ತಿಪಡಿಸದೇ
ಇದ್ದು ಈಗ ಅವುಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿ ಬಡಜನರಿಂದ ಒಟ್ಟಿಗೆ ವಸೂಲಾತಿಗಾಗಿ ತಗಾದೆ ನೋಟೀಸು
ಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಮನೆಗಳನ್ನು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆದಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಬಡವರಿಗೆ
ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಾವು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಕುರಾಲ.—ತಗಾದೆ ಇರುವುದು ೫೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಆದರೆ ಒಮ್ಮೆಲೇ ಹತ್ತು-
ಹನ್ನೆರಡು ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಬಾಕಿ ಎಂದು ತಗಾದೆ ನೋಟೀಸು ಕಳಿಸಿರುವುದರಿಂದ
ಬಡವರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ. ಅದರ ಮನೆಗಳನ್ನು ಇಲಾಖೆಯ ವತಿಯಿಂದ ಹರಾಜುಹಾಕುವ
ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮನೆಗಳು ಹರಾಜಾದರೆ ಒಂದು ಸಾವಿರವೂ ಬರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ.
ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಬಡಜನರ ಮನೆಗಳ ಹಣವನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡದೆ ಮಾಫಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು
ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಒತ್ತಾಯಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಮಹಮದ್ ಮೊಹಿನುದ್ದೀನ್.—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ವಸೂಲಾತಿ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ
ಯಾವ ಬಡಜನರ ಮನೆಗಳನ್ನೂ ಹರಾಜು ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕೋಆರ್ಡಿನೇಷನ್ ಕೂಡ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ.
ಎಷ್ಟು ಕೊಡಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆಯೇ ವಿನಹ ಯಾವ ತರಹದ ಹರಾಜನ್ನು
ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಜನರಲ್ ಸೇಶನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಇಂತಹಕಡೆ ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು
ಹೇಳಿದರೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸೂಚನೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಶಿವಶಂಕರಪ್ಪ ಗೌಡ ಶರವಾಳ.—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬೀಡಿ
ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಹೌಸಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡಿನಿಂದ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಬಡ ನೇಕಾರರಿಗೆ
ಒಂದು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹದ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಯಾರು ಬಡ ನೇಕಾರರು ಇದ್ದಾರೆ
ಅವರಿಗೂ ಕೂಡ ಹಂತಹಂತವಾಗಿ ಮನೆ ಕೊಡಲು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡ
ಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರಲ್ಲಿ ಒತ್ತಾಯಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಮಹಮದ್ ಮೊಹಿನುದ್ದೀನ್.—ಹ್ಯಾಂಡಲರ್‌ಮ್ ಡೆವಲಪ್ ಮೆಂಟ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್
ನವರು ನೇಕಾರರಿಗೋಸ್ಕರ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ವಸತಿ ಸೌಲಭ್ಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಒಂದು ಸ್ಕೀಮ್
ಅನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸ್ಕೀಮ್ ಪ್ರಕಾರ ನೇಕಾರರಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಅವರು ಒದಗಿಸು
ತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಪಂಪಾಪತಿ.—ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗಾಗಲೇ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ದಾವಣಗೆರೆಯಲ್ಲಿ
೨ ಲಕ್ಷ ೮೦ ಸಾವಿರ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸುಮಾರು ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅಲ್ಲಿ
ಗೃಹ ನಿರ್ಮಾಣ ಪಂಡಳಿಯಿಂದ ಯಾವುದೇ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕೂಡ ಅವರು

ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಈಗ ಹೊಸದಾಗಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಕೂಡ ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಊರಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಎರಡು-ಮೂರು ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ಹೊರಗಡೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಒಳ್ಳೆಯ ಜಾಗಗಳು ಸಿಗುತ್ತವೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ತಾವು ಅಲ್ಲಿ ಇನೂರೂ, ಸಾವಿರ ಮನೆಗಳ ಒಂದು ಕಾಲೋನಿ ಮಾಡಿದರೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಯೆನ್ನುವುದು ಒಂದು. ಇನ್ನೊಂದು, ಬೀಡಿ ಕೆಲಸಗಾರರಿಗೆ ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಲಿಯಿಂದ ಸುಮಾರು ೫೦೦ ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಬೀಡಿ ಕೆಲಸಗಾರರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಕಾರ್ಮಿಕ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಲಿಯವರು ಬೀಡಿ ಕೆಲಸಗಾರರು ಅಂತ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪಾಸ್ ನೋಡಿ ಸೈಟುಗಳನ್ನು ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಏನೂರೂ ಸೈಟುಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ವಶಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಸುತ್ತೇವೆ. ತಾವು ಏನಾದರೂ ಅವರಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

೧೨-೨೦ ಪಿ. ಎಂ.

ಶ್ರೀ ಮಹಮದ್ ಮೊಯಿನುದ್ದೀನ್.— ಸ್ವಾಮಿ, ಈಗಾಗಲೇ ನಾನು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ದಾವಣಗೆರೆಯಲ್ಲಿ ವಸತಿ ಸೌಕರ್ಯ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಸಹಕಾರ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಸಹಕಾರದಿಂದ, ಜಮೀನು ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಎಷ್ಟು ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಷ್ಟು ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಇನ್ನು ದಾವಣಗೆರೆಯಲ್ಲಿ ೫೦೦ ಸೈಟ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸ್ಕೀಮ್ ಮಾಡಿ, ಬೀಡಿ ಕೆಲಸಗಾರರಿಗೆ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲಾಗುವುದು. ಇದನ್ನು ಈ ವರ್ಷವೇ ಜಾರಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಗೋಪಾಲ ಮುಕುಂದ ಕಾನಡೆ.— ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಜಿ. ಪುಟ್ಟಪ್ಪ, ಎ.ಡಿ. ಹಳ್ಳಿ, ೨ನೇ ಕ್ರಾಸ್, ನಂ. ೧೦೦, ಇವರನ್ನು ಮನೆಯಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹಾಕಿದ್ದಕ್ಕೆ, ಅವರು ಕೋರ್ಟಿನಿಂದ ಸ್ಪೀ ತಂದಿರುವುದು ನಿಜ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ಇಲಾಖೆಗೆ ೮-೧೦ ಸಾವಿರ ತುಂಬುವುದಕ್ಕೆ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಎ.ಡಿ.ಹಳ್ಳಿ, ನಂ. ೫ ಎಂ.ಐ.ಬಿ.ಹೌಸ್, ಮನೆ ನಂ. ೧೧೬, ಇದನ್ನು ಮೊರಾಟ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು, ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮನೆಯವರನ್ನು ಹೊರಗೆ ಹಾಕಿರುವುದಕ್ಕೆ, ಅವರು ಕೋರ್ಟಿನಿಂದ “ಸ್ಪೀ” ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಏನು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಮಹಮದ್ ಮೊಯಿನುದ್ದೀನ್.— ಇದು ಕರ್ನಾಟಕ ಹೌಸಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟಿದ್ದು, ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದು ರೂರಲ್ ಹೌಸಿಂಗ್ ಸ್ಕೀಮ್ ಬಗ್ಗೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಈ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಿ, ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನೋಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಇದಿನಬ್ಬ.— ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಬೀಡಿ ಕಟ್ಟತಕ್ಕ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಬೀಡಿ ಕಟ್ಟುವ ಕಾಲಿಗಾರರಿಗೆ ವಸತಿಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವ ಏರ್ಪಾಡು ಉಂಟು ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದಂತೆ ೧೯೮೭-೮೮ರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ೧೯೮೮-೮೯ರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಲಿಕ್ಕೆ ಅರ್ಜಿ ಪಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಬೀಡಿ ಕಟ್ಟುವವರಿಗೆ ವಸತಿ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಕುರ್ತಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ಹೇಗೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಮಹಮದ್ ಮೊಯಿನುದ್ದೀನ್.— ಈಗಾಗಲೇ ಬೀಡಿ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಜಾಮರಾಜನಗರದಲ್ಲಿ ೪೨೫ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ನಾಲ್ಕು ಸರ್ವೆ ಮುಗಿಸಿದ ನಂತರ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಷ್ಟು ಕಟ್ಟಿಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ವಿನಯಕುಮಾರ್ ಸೊರಕೆ — ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕಳೆದ ಸಲ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಬಂದಾಗ, ಪುತ್ತೂರು ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಹೌಸಿಂಗ್ ಸ್ಕೀಮ್ ಮುಖಾಂತರ ಕೆಲವೊಂದು ಮನೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂಬ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಇನ್ನೂ ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವುದನ್ನು ನಾನು ನೋಡಲಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕುರ್ತಾಗಿ ಗಮನಕೊಟ್ಟು, ಈ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಮಾಲಿಕ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತೆ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ೧೯೮೪-೮೫ರ

ನಂಕರ, ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ದುಡ್ಡು ಸಿಗದೇ ತುಂಬಾ ತೊಂದರೆ ಇದೆ. ಈ ಬಂದು ತೊಂದರೆ ಯನ್ನೂ ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಮಹಮದ್ ಮೊಯಿನುದ್ದೀನ್.— ನಾನು ಉತ್ತರ ಹೇಳುವಾಗ ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಈ ಡಿಮಾಂಡ್ ಸರ್ವೆ ಮುಗಿದ ನಂತರ ಪುತ್ತೂರಿನಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳ ಅಗತ್ಯ ಇದ್ದರೆ, ಹೌಸಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡ್‌ನಿಂದ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಈಗಾಗಲೇ ೬೨ ಮನೆಗಳನ್ನು ಪುತ್ತೂರಿನಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿದೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಮುಕ್ತರನ್ನಿಸಾಬೇಗಂ.— ನಾನು ೧೦೪ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೆ, ಅದು ಏನಾಯಿತು? ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಹೇಳಲಿ, ಇದು ಒಂದು ಕ್ವಾರಿ ಫೀಕೇಷನ್. ಹುಡ್ಕೋ ಸ್ಕ್ವೇಮ್‌ನಿಂದ ೬,೫೦೦ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, ಅದು ಎಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ಎಲ್ಲಿ ಲೇಔಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಆಶಾಮಂದಿರ ಯೋಜನೆ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಮಹಮದ್ ಮೊಯಿನುದ್ದೀನ್.— ಮೊನ್ನೆ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ ಆದರೂ ಪುನಃ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಆಶಾಮಂದಿರ ಯೋಜನೆ ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಚಿವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟಿದ್ದು, ಇನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ೭ ಸಾವಿರ ಮನೆಗಳನ್ನು ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಆಶೋಕಪುರ, ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯಪುರ, ಬೃಂದಾವನ್ ನಗರ, ಸರಸ್ವತಿಪುರ, ಗೋಕುಲ ಜಯಚಾಮರಾಜನಗರ. ತೋಟ ಕೊಪ್ಪಲಿ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಮುಕ್ತರನ್ನಿಸಾಬೇಗಂ.— ಯಾವ ವರ್ಷ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಬ್ಯೂಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಮಹಮದ್ ಮೊಯಿನುದ್ದೀನ್.— ಈಗಾಗಲೇ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎ. ಚೆನ್ನಪ್ಪ.— ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ, ೧೯೮೨ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ಈತನಕ, ಮನೆ ಕಟ್ಟಿದವರಿಗೆ ೧೬ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಬಾಕಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಪಂಚಾಯತ್ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲೂ ಸಹ ರೆಸಲ್ಯೂಷನ್ ಪಾಸ್ ಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಇದುವರೆಗೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಆಮೇಲೆ ಕನ್ಸಲ್ಟೇಟಿವ್ ಕಮಿಟಿ ಮೀಟಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಈ ಬಾಕಿತ್ತು ೪೧ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಹಣ ರಿಲೀಸ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದೂ ಕೇಳಿದಾಗ ಅದನ್ನು ಮಾಡುವುದಾಗಿಯೂ ಸಹ ತಾವು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ೧೬ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಮಾತ್ರ ಅದೂ ಕಳೆದ ವರ್ಷದ ಅಂಧಿಯಲ್ಲಿ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಇನ್ನುಳಿದ ಹಣವನ್ನು ರಿಲೀಸ್ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿ ಪೂರೈಸುವುದು ಹೇಗೆ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಮಹಮದ್ ಮೊಯಿನುದ್ದೀನ್.— ಈ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಲಿಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ರಿಲೀಸ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಷ್ಟನ್ನೂ ಹಂತಹಂತವಾಗಿ ರಿಲೀಸ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಮುಕ್ತರನ್ನಿಸಾಬೇಗಂ.— ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ.....

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು — ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ, ಈಗಾಗಲೇ ತಮಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಈಗ ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಚಿವರು ರಿಪ್ಲೈ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬಹುದು.

ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಖಾತೆಯ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಮೇಲಿನ ಚರ್ಚೆಗೆ

ಉತ್ತರ

† ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ (ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಮತ್ತು ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು).— ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಟ್ಟಾಗ ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರು ಇದರ ಮೇಲಿನ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ನಾನು ಈ ಬೇಡಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಲಿದ್ದೇನೆ.

ಭಾರತ ದೇಶದ ಒಟ್ಟು ಒಂದು ಸಮಾಜ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಸೀಮಿತವಾದಂಥ ಒಂದು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಸಾಮೀಪಾರಂ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಬೆಳೆದು ಬಂದಿದೆ. ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಅಲ್ಲಿನ ಜಿಟಿಮೆಟಿಕೆಗಳಾಗಲೀ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಇದು ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಬೆಳೆದು ಬಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು. ಆದರೆ ೨೦ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಅದರ ಸ್ವರೂಪವೇ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿದೆ. ವಿಶ್ವದ ಬೇರೆ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅದ ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲೂ ಆಗಿದೆ. ವಿಶ್ವದ ಇತರ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಮೂರು ಶತಮಾನಗಳ ಹಿಂದೆ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಕ್ರಾಂತಿ ಆದಕಾರಣ ನಗರೀಕರಣ ನೂಲಾರಂ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಬೆಳೆದು ಬಂತು. ಆಗ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರ ಗುಲಾಮಗಿರಿ ಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದು ದರಿಂದ ಮತ್ತು ಬಳಕೆ ಹಿಂದುಳಿದ ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗಿದುದರಿಂದ ಈ ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಅಥವಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕದೇ ಹೋಯಿತು. ಆದುದರಿಂದ ನಾವು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದ ಒಂದು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದ ಜೀವನವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದೆವು. ಆದರೆ ಸ್ವತಂತ್ರ ಬೆದರಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಕೂಡಾ ಈ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗತೊಡಗಿತು. ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕೂಡಾ ಅನೇಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳು ಆಗುತ್ತಿದ್ದರೂ ಕೂಡಾ, ಜೊತೆ ಜೊತೆಗೇ ಪೂರಕವಾಗಿ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಹಾಗೂ ವಾಣಿಜ್ಯ ಜಿಟಿಮೆಟಿಕೆಗಳು ಹೆಚ್ಚಾದಾಗ ಮಾತ್ರ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಮಗ್ರವಾದಂಥ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಆಗಲು ಸಾಧ್ಯ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದರಂತೆ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಕೂಡಾ ಕೈಗಾರಿಕಾ ವಹಿವಾಟುಗಳು, ವಾಣಿಜ್ಯ ಜಿಟಿಮೆಟಿಕೆಗಳು ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ೧೯೫೧ರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ ೨೫ರಷ್ಟು ಜನ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ, ೧೯೬೧ರ ಜನಗಣತಿಯ ಪ್ರಕಾರ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ ೨೯ರಷ್ಟು ಜನ ನಗರವಾಸಿಗಳಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಕಳೆದ ೩೦ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ ೬ ರಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಜನಸಂಖ್ಯಾ ಪ್ರಮಾಣ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಜನಸಂಖ್ಯಾ ಪ್ರಮಾಣ ಒಂದಕ್ಕಿರದರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ನಗರ ಪ್ರದೇಶದ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡಾ ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿದೆ. ಶೇಕಡಾ ೬ ರಷ್ಟು ಜನ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ವಲಸೆ ಬಂದಿರುವ ಮಾಹಿತಿಯಿಂದ ಇದು ನಮಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೂ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಇದು ನಮಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ.

ಅದರಿಂದಾಗಿ ಒಟ್ಟು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ೩.೭೫ ಲಕ್ಷದಷ್ಟು ೧೯೬೧ನೇ ಜನಗಣತಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಇದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ೧.೨ ಲಕ್ಷದಷ್ಟು ಜನರು ಇವತ್ತು ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ಅಲ್ಲ, ಇಡೀ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದು ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಜನಸಂಖ್ಯಾ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕನೇ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದೆ. ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ನಗರಪಾಲಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ನಗರಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಪುರಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ೧.೨ ಲಕ್ಷದಷ್ಟು ಜನ ವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಂದರೆ ಇದು ಶೇಕಡ ೨೯ರಷ್ಟು ಆಯಿತು. ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ರತಕ್ಕಂಥ ೬ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಪುರಸಭೆಗಳು ನಗರಪ್ರದೇಶಗಳ ಹಾಗೂ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿರುವ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಪಾತ್ರವುಗಳು ಇವೆ. ಈ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಜನಸಂಖ್ಯಾ ಪ್ರಮಾಣ ಬೆಳೆದಿದೆ. ೬ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಸುಮಾರು ೪೧ ಪರ್ಸೆಂಟ್. ಆದರೆ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರಸಭೆಯೊಂದರಲ್ಲಿಯೇ ಶೇಕಡ ೩೫ ಪರ್ಸೆಂಟ್‌ನಷ್ಟು ಜನರು ವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಉಳಿದಂತಹ ೧೦೦ ಪುರಸಭೆಗಳು, ನಗರಸಭೆಗಳು ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಶೇಕಡ ೫೯ ಪರ್ಸೆಂಟ್‌ನಷ್ಟು ಜನ ಈ ಮೇಲಿನ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ನಮಗೆ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ಈಗಿನ ಸದ್ಯದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ೧೯೭೭-೭೮ನೇ ಸಾಲಿನ ಆಯ್ಕೆಯಾದ ಪ್ರಕಾರ ನಾವು ಮಾಹಿತಿವನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಈ ನಗರಪಾಲಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ೯೦ರಷ್ಟು ಜನ ವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿನ ಆಯವ್ಯಯದ ಒಟ್ಟು ಆದಾಯ ಮತ್ತು ವೆಚ್ಚವನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಅದು ಹೋಲಿದವರ್ಷ ಸುಮಾರು ೧೫೭ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಇದು ಒಟ್ಟು ನಗರಪಾಲಿಕೆಗಳದ್ದು. ಅದೇ ಇನ್ನುಳಿದ ೧೭೧ ಪುರಸಭೆ, ನಗರಸಭೆಗಳು ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಸಣ್ಣ ಪಟ್ಟಣ ಪಟ್ಟಣ ಪಟ್ಟಣಗಳು, ಇದರಲ್ಲಿ ೭೧ ಸಣ್ಣ ಪಟ್ಟಣ ಪುರಸಭೆಗಳನ್ನು ಮಂಡಲ ಪಂಚಾಯತಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೭೦ರಷ್ಟು ಜನ ವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟಾಗುತ್ತದೆಂದು ನೋಡಿದಾಗ ಅಲ್ಲಿನ ಪುರಸಭೆ, ನಗರಸಭೆಗಳ ಆಯವ್ಯಯ ಶೇಕ ೪೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ

ಗಳನ್ನು ಹೋದ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಆಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇರುವಂತಹ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ನಗರಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ೧೩೮ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖರ್ಚಾಗಿದ್ದು, ಅವು ನಾನಾ ಬೆಂಬುಗಳಲ್ಲಿ ಇರಬಹುದು, ಇನ್ನುಳಿದ ಶೇಕಡ ೭೦ರಷ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಸುಮಾರು ೫೮,೪೦೦ರಷ್ಟಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಸಹ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳು ಇರುವುದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಪಟ್ಟಣಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟಣಗಳಿಗೆ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳು ಆಗಿವೆ. ಇವೆಲ್ಲವನ್ನು ನಾವು ನೋಡಿದಾಗ ನಾವು ಹೆಚ್ಚು ಜನ ಸಂಖ್ಯೆಯಿರುವಂತಹ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಪಟ್ಟಣಗಳ ಕಡೆ ಗಮನಹರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲೇಖನ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ. ಯೂ ಎನ್. ಪಾಪ್ಪುಲೇಷನ್ ಫಂಡ್‌ನವರು ಒಂದು ವೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿ ವರದಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ದಿ ಸ್ಟೇಟ್ ಆಫ್ ವರಲ್ಡ್ ಪಾಪ್ಪುಲೇಶನ್ ಯಾವ ರೀತಿ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರು ತಮ್ಮ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ೧೯೫೦ರಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯವರೆವಿಗೆ ನಗರಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಜನ ೩೮ರಷ್ಟು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಎರಡು ಸಾವಿರದ ಒಂದನೇ ಇಸವಿಯಷ್ಟಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರವು ಜನ ಸಂಖ್ಯೆ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಶೇಕಡ ೩೭ರಷ್ಟು ಜಾಸ್ತಿ ಆಗುವ ಒಂದು ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಸಹ ಆ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕವನ್ನು ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ, ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗಿಂತ ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯವು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವುದು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ೧೯೮೦ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ೨೯ ಲಕ್ಷದಷ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆ

(ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಪೀಠವನ್ನಲಂಕರಿಸಿದರು)

ಇತ್ತು. ೨೦೦೧ನೇ ಇಸವಿಗೆ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ೭೧ ಲಕ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಿರುವ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಇದೆಯೆಂದು ವರದಿಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ೧೯೮೦ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಂತೆ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ೨೦೦೧ನೇ ಇಸವಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಶೇ. ೧೦೦ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಆಗುವುದನ್ನು ನಾವು ಕಾಣಬಹುದು. ಇದೇ ರೀತಿ ಮುಂದುವರಿದರೆ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ ೯೦ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಜನರು ವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ. ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಏಕೆ ಏರಿತಿದೆ ಎಂದರೆ, ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಸೌಕರ್ಯಗಳು ಸಿಗುತ್ತಿವೆ. ಜನರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಸೌಕರ್ಯಗಳು ಎಲ್ಲಿ ಸಿಗುತ್ತವೆಯೋ ಆ ಕಡೆ ಜನರು ವಲಸೆ ಹೋಗುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯ. ನಗರಗಳಿಗೆ ಜನರು ವಲಸೆ ಬರುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕಾದರೆ ಯಾವ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯಬೇಕೆನ್ನುವ ಬಗೆಯೂ ಸಹ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಬೆಳೆಸದೇ ಇದ್ದರೆ ನಗರಗಳು ಇದೇ ರೀತಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತವೆ. ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಳಜಿ ವಹಿಸಬೇಕು. ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ತೊಡಗಿಸುತ್ತಿರುವ ಹಣ ಮತ್ತೆ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ತೊಡಗಿಸುತ್ತಿರುವ ಹಣವನ್ನು ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಅಜಗಜಾಂತರ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಡೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಡದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಸೌಕರ್ಯಗಳು ಕಡಿಮೆ ಇರುತ್ತವೆ. ಯಾವಾಗ ಸೌಕರ್ಯಗಳು ಕಡಿಮೆ ಇರುತ್ತವೆಯೋ ಅಂಥ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಜನಗಳು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಸೌಕರ್ಯಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಸಿಗುವ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಕಡೆ ಜನರು ವಲಸೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಬಂಡವಾಳವನ್ನು ತೊಡಗಿಸಬೇಕು. ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಉದ್ಯೋಗವಕಾಶಗಳನ್ನು ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನರಿಗೆ ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಅವರ ಜೀವನ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸಬೇಕು. ಆಗ ಮಾತ್ರ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬಹುದು. ನಗರಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಜನರು ಬಹಳ ತೀವ್ರತೆಯಿಂದ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಇವರು ನಾನಾ ರೀತಿಯ ಸಂಘಟನೆಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಜಿಡ್ಡುತಾರೆ. ಆದರೆ, ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದ ಜನರಲ್ಲಿ ಸಂಘಟನೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಇದನ್ನು ಅರಿತ ಕೊಂಡು ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸುವ ಹಣಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿ ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಯು ಜನರ ಮೂಲಾಧಾರ ಕಳೆದಾಗಿದೆ. ಕೃಷಿಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಕೃಷಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಹತ್ವ ಸಿಕ್ಕಾಗ ಮಾತ್ರ ರೈತರ ಜೀವನದ ಮಟ್ಟ ಉತ್ತಮವಾಗುತ್ತದೆ. ೨೦೦೧ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇರುತ್ತದೆಯೋ ಅದಕ್ಕೆ ಸರಿಸಮನಾಗಿ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ನಾವು ಕೃಷಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಹತ್ವವನ್ನು ಕೊಡಲೇಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ

ಜನರಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಹಾರ ಸಿಗದೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಪಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ವರದಿ ಯಲ್ಲೇ ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತು ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಗರ ಪಾಲಿಕೆಗಳು ಇವೆ. ಪಟ್ಟಣಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪುರಸಭೆಗಳು ಇವೆ. ನಗರ ಪಾಲಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ಪುರಸಭೆಗಳು ಜನರುಗಳಿಂದಲೇ ಆಯ್ಕೆ ಆಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂತೆ ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವುಗಳ ಆಡಳಿತ ನಿಯಂತ್ರಣವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಮಟ್ಟದಲ್ಲೇ ಮಾಡಲು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಪೌರಾಡಳಿತ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯವನ್ನು ಮಾಡಿ ಪುರಸಭೆಗಳ ಮತ್ತು ನಗರ ಪಾಲಿಕೆಗಳ ನಿಯಂತ್ರಣದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪೌರಾಡಳಿತ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯಕ್ಕೆ ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಹಿಂದೆ ಮಾನ್ಯ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್‌ರವರು ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಚಿವರಾಗಿದ್ದಾಗಲೇ ಪೌರಾಡಳಿತ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪವಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅವರು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿರಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಅವನ್ನು ಗೌರವದಿಂದ ಸಂಯೋಜಿಸಿ ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿತು. ಪೌರಾಡಳಿತ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದ ಮೇಲೆ ಪುರಸಭೆಗಳ ಮತ್ತು ನಗರಸಭೆಗಳ ನಿಯಂತ್ರಣವನ್ನು ಆದರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಬರುವಂತೆ ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ನಗರಸಭೆಗಳು, ಪುರಸಭೆಗಳು, ತೆರಿಗೆ ಮತ್ತು ಕಂದಾಯದ ವಸೂಲಾತಿಯ ಮೇಲೆ ಅಥವಾ ಮಾಸಿಕ ಆದಾಯದಲ್ಲಿ ವಸೂಲಾತಿಯು ಅಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಆಗುತ್ತಿದೆ ಅಂತಹವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವಂಥದ್ದು ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಏನೇನು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಯಾವ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮೂಲಕ ಅವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಈ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯ ಅವರಿಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮತ್ತು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಆ ಒಂದು ನಗರ ಸಭೆ ಮತ್ತು ಪುರಸಭೆಗಳ ಮೇಲೆ ಅಥವಾ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಸದಸ್ಯರ ಮೇಲೆ ಏನಾದರೂ ದೂರುಗಳು ಬಂದರೆ, ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿ ಆ ಸದಸ್ಯರ ಮೇಲೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು, ಅಥವಾ ಒಟ್ಟಾರೆ ನಗರಸಭೆಗಳ ಮೇಲೆ ದೂರುಗಳು ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ತನಿಖೆ ಆದಮೇಲೆ ಅದು ರಜುವಾತು ಆದಮೇಲೆ, ಅವನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡುವುದಾದಲ್ಲಿ ಹಾಗೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಇತ್ಯಾದಿಯಾಗಿ ಸರಕಾರದಲ್ಲೀತಕ್ಕಂಥ ಹಲವಾರು ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯಕ್ಕೆ ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಸರಕಾರದ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿದ್ದ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಪೌರ ಆಡಳಿತ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಕಳೆದ ೨೩ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತವು ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಆಗಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಂತವಾಗಿ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಆಗುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಆ ಡೈರೆಕ್ಟೋರೇಟ್‌ಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೇಳಿದ್ದೀರಾ ? ಅವರ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಏನು ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ತೆರಿಗೆ ಸಂದಾಯದ ವಸೂಲಾತಿ, ಮಾಸಿಕ ಆದಾಯ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ ವಸೂಲಾತಿ ಮತ್ತು ಬಾಕಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ನಿರ್ದೇಶನ ನೀಡುವುದು, ಪುರಸಭೆಗಳ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಹಣಕಾಸಿನ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಆರ್ಥಿಕ ಸಹಾಯವನ್ನು ಮಾಡುವಂಥಾದ್ದು ಸೂಕ್ತ ನಿರ್ದೇಶನ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಂಥಾದ್ದು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ತೆರಿಗೆ ಪರಿಷ್ಕರಣ ಮಾಡುವಂಥ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಿರ್ದೇಶನ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಯನ್ನು ನೀಡುವುದು ಹಾಗೂ ಆಡಳಿತದ ಮೇಲೆ ವಾರ್ಷಿಕ ಪರಿವೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವುದು. ಅಂದರೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಒಟ್ಟಾರೆ ಅವರ ಮೊದಲಿನ ತನಿಖೆ ಮಾಡುವುದು, ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ತಪ್ಪು ಕಂಡು ಬಂದರೆ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಸದಸ್ಯರ ಅಥವಾ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿಯಲ್ಲಿ ತಪ್ಪು ಕಂಡು ಬಂದರೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು, ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ಪಟ್ಟಣಗಳ ಸಮಗ್ರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆ ಏನಿದೆ, ಇದು ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರಗಳ ವತಿಯಿಂದ ಏನು ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ, ಅದರ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ಕೂಡ ಪೌರಾಡಳಿತ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯಕ್ಕೆ ನಾವು ವಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಅಲ್ಲದೆ ನಾವು ಬಂದ ಮೇಲೆ, ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ನಗರ ಸಭೆ, ನಗರ ಪಾಲಿಕೆ ಪುರಸಭೆಗಳಿಗೆ ವಾರ್ಷಿಕವಾಗಿ ಒಂದು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಕ ಬಹುಮಾನವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಕೂಡ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಯಾವ ಯಾವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಯಾವ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಪಡೆಯತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಒಂದು ನೀತಿಯನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ. ಇಂತಹದ್ದರ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ದಯವಿಟ್ಟು ತಾವು ಪಾಠ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಬಾರದು. ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ತಾವು ಏನಾದರೂ ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಕೇಳಬಹುದು. ಸರಿಯಾದ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಈಗ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ನಾನು ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯದ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಅದಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ.....

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಇನ್ನು ನಗರ ಪಾಲಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಾನು ಕೇವಲ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಆಯವ್ಯಯದ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ ಆಯವ್ಯಯದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ೧೯೮೭-೮೮ರಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ರೂ.೨೮ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಆದಾಯ ಇತ್ತು. ಅದರಲ್ಲಿ ೭೪.೮೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವೆಚ್ಚವಾಗಿದೆ. ಅದೇ ೧೯೮೮-೮೯ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಆದಾಯ ಅಂದರೆ ಈ ಮನೆ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಶೇಕಡಾ ೧೫ ರಿಂದ ೨೦ಕ್ಕೆ ಏರಿಸಿ ಹಾಗೆಯೇ ವಾಣಿಜ್ಯ ಸಂಕೀರ್ಣಗಳ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಶೇಕಡಾ ೨೦ ರಿಂದ ೨೫ಕ್ಕೆ ಏರಿಸಿ, ವಸೂಲಾತಿಯನ್ನು ಕ್ರಮ ಬದ್ಧವಾಗಿ ಮಾಡಿದ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ೧೯೮೮-೮೯ರಲ್ಲಿ ೧೦೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ತನಕ ಆದಾಯವು ಏರಿಕೆ ಆದುದು ಇದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಹಾಗೆ, ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಸುಮಾರು ೯೨.೩ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯು ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ನಗರಪಾಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ವರ್ಷವರ್ಷಕ್ಕೆ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ಹೆಚ್ಚುತ್ತಾ ಇರುವುದನ್ನು ನಾವು ಗಮನಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕೆಲವಾರು ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಶಾಲೆಗಳಿಗಾಗಿ ಅಂದರೆ ನಸರ್‌ನ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಸುಮಾರು ೫೬ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರಾಥಮಿಕೋದಯ ನಿರ್ಮಾಣದ ಕಾರ್ಯ ಈಗಾಗಲೇ ನಡೆದಿದ್ದು ಅದರ ಕೆಲಸಕ್ಕಾರಂಭ ಮುಗಿಯುತ್ತಿವೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಅರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಹಿಂದುಳಿದಿರುವ ಜನರಿಗಾಗಿ ೩ ಕೋಟಿ ೬೨ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಅಂದಾಜಿನಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಪಂಗಡದವರಿಗಾಗಿ ಶೇಕಡ ೧೮ರ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ೩ ಕೋಟಿ ೩೮ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಪೂರ್ಣ ಹಣವನ್ನು ಅನೇಕ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ೮೮-೮೯ರ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದಂತೆ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸಮೀಕರಣಕ್ಕಾಗಿ ೬೩೫ ಲಕ್ಷ ರೂ. ಗಳಿಗೆ ಟೆಂಡರ್ ಕರೆದಿದ್ದು ಸರ್ಕಾರದ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡ ಅದಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಈಗ ವರ್ಕ್ ಆರ್ಡರ್ ಇತ್ಯಾದಿ ಮಾಡಿ ಕಾರ್ಯ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರಸಭೆ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಹಾಲನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿ ಕಟ್ಟಿಸಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈಗಿರುವ ಸ್ಥಳ ತುಂಬಾ ಕಿರಿದಾಗಿತ್ತು ೫೦ ಜನಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈಗ ಸದಸ್ಯರ ಸಂಖ್ಯೆ ೮೨ಕ್ಕೆ ಏರಿದ್ದು ದೊಡ್ಡ ಮೀಟಿಂಗ್ ಹಾಲಿನ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. ಇದು ೧೮೬ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಅಂದಾಜು ನಾಲ್ಕೈದು ಮಾಡೆಲ್‌ಗಳನ್ನು ತರಿಸಿ ಕೊನೆಗೆ ದೆಹಲಿಯ ಸಂಸ್ಥೆಯೊಂದು ಕೊಟ್ಟು ಮಾಡಲನ್ನು ಒಪ್ಪಿದ್ದೇವೆ. ಅದನ್ನು ನಾನೂ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಆಗ ನನಗೆ ಮನವರಿಕೆಯಾಗಿದ್ದೇನೆಂದರೆ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದವರು ವಿಧಾನಸೌಧದ ಜೊತೆಗೆ ಈ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಹಾಲನ್ನೂ ಸಹ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು, ಅಂಥಾ ಒಂದು ಉತ್ತಮವಾದ ಕಟ್ಟಡ ಈ ನಗರಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಲಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಟೆಂಡರ್ ಕರೆದಿದ್ದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅನುಮತಿಯಾಗಿ ಕಳಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಇಷ್ಟರೊಳಗೇ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಗಾಂಧಿನಗರದಲ್ಲಿ ಗುಬ್ಬಿ ಮೀರಣ್ವನದ ಹೆರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಡಿಂಟಿಂಗ್ ಇದ್ದು ಇದು ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಒಟ್ಟು ಹೆಸರು ಕೀರ್ತಿ ಬರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಟ್ಟಡ ಏಳಬೇಕೆಂದು ಇತ್ತು. ಇದು ಅನೇಕ ಇಲಾಖೆಗಳ ಸಹಯೋಗದೊಂದಿಗೆ ಆಗಬೇಕಾದದ್ದು. ಈಗ ೫೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಅಂದಾಜಿನಲ್ಲಿ ಟೆಂಡರ್ ಕರೆದು ಒಪ್ಪಿಗೆಗಾಗಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ನೀಡಲಾಗುವುದು. ಇದಲ್ಲದೆ ರೇಲ್ವೆ ನಿಲ್ದಾಣದ ಹತ್ತಿರ ಕೆಂಪೇಗೌಡಮ್ಮತ್ತದ ಹತ್ತಿರ, ಮೈಸೂರು ಬ್ಯಾಂಕ್ ವೃತ್ತದ ಹತ್ತಿರ ಸರ್ವೇಗಳನ್ನು ೧೭೫ ಲಕ್ಷ ರೂ. ಗಳ ಅಂದಾಜಿನಲ್ಲಿ ಟೆಂಡರ್ ಕರೆಯಲು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಬೇರೆ ಕೆಲಸಗಳು

ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಇವೆ. ಆದೇ ರೀತಿ ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಕೂಡ ೮೭-೮೮ರ ಅಂದಾಜಿನ ಪ್ರಕಾರ ೫.೯೦ ಕೋಟಿ ರೂ ಅದಾಯ ಇದ್ದರೆ ೪.೪೫ ಕೋಟಿ ವೆಚ್ಚವಾಗಿದೆ. ಈ ವರ್ಷ ೮೮-೮೯ರ ಸಾಲಿಗೆ ೬.೨೦ ಕೋಟಿ ಅದಾಯ ಇದ್ದರೆ ವೆಚ್ಚ ೫.೪೨ ಕೋಟಿ ಆಗುವ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಇದೆ. ಮಂಗಳೂರು ನಗರಪಾಲಿಕೆಗೆ ಕಳೆದ ಮೂರು ವರ್ಷದಿಂದಲೂ ಉತ್ತಮ ನಗರಪಾಲಿಕೆ ಎಂದು ಬಹುಮಾನ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅಲ್ಲೂ ಸಹ ನಗರಸಭೆ ಕಛೇರಿ ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಚೆನ್ನಾಗಿರಲಿಲ್ಲ, ಹೊಸ ಕಟ್ಟಡ ಕಟ್ಟಲು ಹೋದವರ್ಷ ೨೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವೆಚ್ಚವಾಗಿದೆ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ವರ್ಷ ಕೂಡ ೨೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದಿಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಜನಾಂಗದವರಿಗೆ ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡಿದ್ದು. ಅವುಗಳ ಪೈಕಿ ಮನೆಗಳಿಗೆ ದೀಪ ಒದಗಿಸುವುದು ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಪೂರೈಕೆ, ಮನೆ ನಿರ್ಮಾಣದ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಸುಮಾರು ೨೭ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ವರ್ಷ ಮೂರುಕಟ್ಟೆಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ ಕಂಕನಾಡಿ ಮತ್ತು ಕದಿರೆ ಮೂರುಕಟ್ಟೆಗಳ ನವೀಕರಣ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ೯೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು ಹಾಗೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಮಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಸೇತುವೆ ನದಿಗೆ ಬಹಳ ನೀರು ಬರುತ್ತದೆ, ಅಲ್ಲಿ ಬೇಸಿಗೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವೆಂಟಿಡ್ ಡ್ಯಾಮನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಅದರಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ಶೇಖರಣೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನೀರು ಪೂರೈಕೆ ಮಾಡುವ ೧೫ ಕೋಟಿ ಯೋಜನೆ ಇದೆ.

೧೭೦೦ ಪಿ. ಯಂ.

ಅದಕ್ಕೆ ೭೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದಿಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಅದಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಇದೆ. ಎಂ. ಸಿ. ಎಫ್.ದು ಇದೆ ಅಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮುಂದೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ತುಂಬೆ ಹತ್ತಿರ ವೆಂಟಿಡ್ ಡ್ಯಾಂ ಕಟ್ಟುವಂತಹ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಮಂಜೂರು ಮಾಡುವಂತಹ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ೧೫೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಾಗುತ್ತದೆಂದು ಅಂದಾಜು ಇದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ೧೦೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಶೇಖರಣೆ ಮಾಡುವಂತಹ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯಿದ್ದು ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಉಳಿ ದೇಶಾದ್ಯನ್ನು ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಇಲ್ಲವೇ ಅದರ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಮಾಡಬಹುದು. ಅದರ ಅಗತ್ಯವಿರುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಉತ್ತಮವಾದಂತಹ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇನ್ನು ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ, ಧಾರವಾಡ ಮಹಾನಗರ ಪಾಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ೧೯೮೭-೮೮ರಲ್ಲಿ ೧೫೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಅದಾಯ ಬಂದಿದ್ದು ೧೫.೪೫ ಕೋಟಿ ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ೧೯೮೮-೮೯ರಲ್ಲಿ ೧೬೦೦ ಕೋಟಿ ಅದಾಯ ಬಂದಿದ್ದು ೧೬.೭೮ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮೂರುಕಟ್ಟೆಗಾಗಿ ೫೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ತೆಗೆದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮಲಪ್ರಭಾ ಯೋಜನೆ ವಿಸ್ತೀರ್ಣಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಅಗತ್ಯವಾದ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ೧೨೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ೧೯೮೮-೮೯ ರಲ್ಲಿ ಮಲಪ್ರಭಾ ನೀರು ಸಂಬರಾಜಿನ ಎರಡನೆಯ ಹಂತದ ಕಾಮಗಾರಿಗೆ ೩ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ನಷ್ಟಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅಂದಾಜು ಇದೆ, ಅದನ್ನು ಜಲ ಮಂಡಲಿಗೆ ವಹಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದು ಅಗತ್ಯವೆಂದು ಕಂಡುಬಂದುದರಿಂದ ಸರಕಾರ ಈ ವರ್ಷ ಈ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ೫೭ ಕೋಟಿ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಇದ್ದು ನಗರ ಪಾಲಿಕೆಯವರು ಇದುವರೆಗೂ ೨೪ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಬೆಳಗಾಂ ನಗರ ಪಾಲಿಕೆ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆಯಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಉತ್ತಮವಾದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿದೆ. ೧೯೮೭-೮೮ ರಲ್ಲಿ ೯.೬೨ ಕೋಟಿ ಅದಾಯವಿದ್ದರೆ ೯.೨೧ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಿದೆ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳಿಂದ ಅದಾಯವನ್ನು ರೂಢಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ೧೯೮೮-೮೯ ರಲ್ಲಿ ೧೪.೪೨ ಕೋಟಿಗೆ ಅದಾಯವನ್ನು ಏರಿಸುವಂತಹ ಯೋಜನೆಯಿದೆ. ೯.೬೨ ಕೋಟಿಯಿಂದ ೧೪.೪೨ ಕೋಟಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸುವಂತಹ ಯೋಜನೆಯಿದ್ದು ೧೩.೫ ಕೋಟಿಯಷ್ಟು ವೆಚ್ಚದ ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಶಹಾಪುರ ಗೋವಾ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಈ ವರ್ಷ ಎಂದರೆ ೧೯೮೭-೮೮ ರಲ್ಲಿ ಪಾಪಿಂಗ್ ಕಾಂಪ್ಲೆಕ್ಸ್‌ಗೆಂದು ಒಂದು ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಅದಕ್ಕೆ ೫೭ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಾಗಿದ್ದು ಸುಂದರವಾದ ಕಟ್ಟಡ ಒಂದಿದೆ. ಸದಾಶಿವನಗರದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುತ್ ಚಿತಾಗಾರಕ್ಕೆಂದು ೨೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ, ಪರಿಶಿಷ್ಟ ವರ್ಗದ ಜಾಲಕರ ವಸತಿ ಗೃಹಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದೇವೆ. ೨೪ ರಲ್ಲಿ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ತಿಲಾವಾಡಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಭವನಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಏನು ಭಾಷಣ

ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿನ ತೋಟದ ಬಾವಿಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡುವೆಂದು ೮ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದ ಈಜುಕೋಳಿ, ಗಾಜಿನ ಮನೆಗೆ ೩೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ, ಆರ್ಟ್ ಗ್ಯಾಲರಿಗೆ ೨೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ, ಆಧುನಿಕ ಕಸಾಯಿಖಾನೆ, ಪೂಟಿಂಗ್ ಕಾಂಪ್ಲೆಕ್ಸ್‌ಗೆ ೨೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ, ಹೀಗೆ ಮೂರು ದೊಡ್ಡ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ನೀರಿನ ಬಾಕಿಯನ್ನಾಗಲೀ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಬಾಕಿಯನ್ನಾಗಲೀ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಇಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಖರ್ಚನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅವರ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳಲ್ಲಿ ಅವರೇ ಭರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಸಾಲಗಳು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಇದೆ. ಅದರ ಮೇಲೆ ಬಡ್ಡಿ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಆಕ್ವಾರಿಯ ಕಾಂಪನೀಸ್‌ಟಾ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿ ವಿಧಿ ಇಲ್ಲದೇ ವಿದ್ಯುತ್‌ಚ್ಛಕ್ತಿ ಇಲಾಖೆ, ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮಂಡಳಿ ಮುಂತಾದವುಗಳಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಕಡಿಿತ ಮಾಡಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಅನುದಾನದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಅಂದರೆ ಬೇರೆ ಪುರಸಭೆಗಳಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಅದರ ಬೆಳಗಾಂವಳಿ ಮಾತ್ರ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಅನುದಾನಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಎಲ್ಲಾ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಆಗುವಂತೆ ಸರಿಹೋಗುತ್ತದೆ. ಮೈಸೂರು ಮಹಾನಗರ ಪಾಲಿಕೆಯ ಆದಾಯ ೧೨.೮೨-೮೮ರಲ್ಲಿ ೯ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ. ವೆಚ್ಚ ೯.೯೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಮೈಸೂರು ಮಹಾನಗರಪಾಲಿಕೆ ಹೊಂದ ವರ್ಷ ೫೩೯ ಮನೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವಂಥ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ೩೯೨ ಮನೆಗಳನ್ನು ಅದರಲ್ಲೂ ಅರ್ಥಿಕವಾಗಿ ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ಅಂದಾಜು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ೮೮-೮೯ ರಲ್ಲಿ “ಗಣೇಶ ಚಕ್ರ ಮಂದಿರ”ದ ಹತ್ತಿರ ೧೭೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯಲ್ಲಿ “ವಾಣಿಜ್ಯ ಸಂಕೀರ್ಣ”ವೊಂದನ್ನು ಕಟ್ಟಲು ಸರ್ಕಾರದ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ವರ್ಕ್ ಆರ್ಡರ್ ಕೂಡಾ ಇಷ್ಟೂ ಆಗಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ಮೆಕ್ಕಾಜಿ ಚೌಕ್ ಸಮೀಪ ಎರಡು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ವಾಣಿಜ್ಯ ಸಂಕೀರ್ಣದಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೇ ಹಂತಕ್ಕೆ ಈಗ ಸರ್ಕಾರದ ಮಂಜೂರಾತಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಟೆಂಡರ್‌ನ್ನು ಕರೆದು ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಲ್ಲದೇ ಸುಬ್ಬರಾಯನ ಕೆರೆ ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಡಾಂಗಣ, ಅಂಗಡಿ ಸಮುಚ್ಚಯ, ಸಭಾಂಗಣ ಇವುಗಳಿಗೆ ೭.೧೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಮಂಕ್ಟಾರುನ್ನೀಸಾ ಬೇಗಂ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ಮುಂದುರದ್ದು. ಮೆಕ್ಕಾಜಿ ಚೌಕ್ ಬಗ್ಗೆ ಅಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.— ವರ್ಕ್ ಆರ್ಡರ್ ಇಷ್ಟೂ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.— ಅಲ್ಲಿ ಟೆಂಡರ್ ಕರೆದದ್ದು ಆಯಿತು, Tender has been accepted work order has been issued.

ಶ್ರೀಮತಿ ಮಂಕ್ಟಾರುನ್ನೀಸಾ ಬೇಗಂ.— ಮೆಕ್ಕಾಜಿ ಚೌಕ್‌ನ ೩೦ ವರ್ಷದಿಂದಲೂ ಪೆಂಡಿಂಗ್ ಇದೆ. ಮುಂದುರ ಕಾಂಪ್ಲೆಕ್ಸ್‌ನ ಎರಡು ವರ್ಷದಿಂದ ಕಾಲೆಫರ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಸುಬ್ಬರಾಯನ ಕೆರೆ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಪ್ರಪೋಸಲ್ ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.— ನೀವು ಹೇಳುವ ಮೆಕ್ಕಾಜಿ ಚೌಕ್‌ನ ಸರ್ಕಾರದ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಟೆಂಡರ್ ಕರೆದು ಟೆಂಡರ್ ಅಕ್ಸೆಪ್ಟ್ ಆಗಿದೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಮಂಕ್ಟಾರುನ್ನೀಸಾ ಬೇಗಂ.— ಸುಬ್ಬರಾಯನ ಕೆರೆ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಪ್ರಪೋಸಲ್ ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.— ಅಲ್ಲಿಗೂ ಲೇಔಟ್ ಪ್ಲಾನ್ ಅಪ್ರೊವ್ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಶೇಕಡ ೧೮ ರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ೨೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಗುಲ್ಬರ್ಗ ನಗರಪಾಲಿಕೆ ೮೭ ೮೮ರ ಆದಾಯ ೩ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ. ವೆಚ್ಚ ೩.೯೯ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಆಗಿದೆ. ೮೮-೮೯ ೩.೪೩ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿನ ಅಂದಾಜು ಇದೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ಗುಲ್ಬರ್ಗ ನಗರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಚಾರ ಮಾಡ್ತು ಧರ್ಮಸಂಗ್ರಹವೆಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಬರುವಂಥ ಸುಮಾರು ಮೂರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಒಟ್ಟು ಆದಾಯದಲ್ಲಿ ೧೧.೧೬ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ ವೆಚ್ಚ ಆಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ

ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಅಲ್ಲಿ ಹೋದ ವರ್ಷ ಈ ಬೇಸಿಗೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಅಭಾವದಿಂದಾಗಿ ೪೦ ಕೋವ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಅದಕ್ಕೆ ಪವರ್ ಪಂಪ್‌ನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದೇವೆ. ಅದಲ್ಲದೇ ಇನ್ನು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅವರು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದಲೂ ಅಲ್ಲಿನ ಅರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉತ್ತಮವಾಗಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಅಗತ್ಯ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ. — ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳಿಗೆ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಗ್ರಾಂಟ್ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್. — ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳಿಗೆ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಗ್ರಾಂಟ್ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಪುರಸಭೆಗಳಿಗೆ ಕೊಡುವ ಅಗತ್ಯ ಇದೆ. ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳವರು ಎಲ್ಲವನ್ನು ಅದರೇ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಒಂದು ನೀತಿ ಇದೆ. ಇನ್ನು ಈ ರಾಜ್ಯದ ನಗರಸಭೆಗಳು ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಆಯ್ಕೆಯಾದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಮಾತ್ರ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಮಾನವರಿಗೆ ಯಾಗಿದೆ. ಹುಬ್ಬಿ ಅಡಳಿತಾಧಿಕಾರಿ ಇದ್ದಾಗ ಆಗುತ್ತಿದ್ದಂಥ ಕೆಲಸಗಳು ಈಗ ಆಯ್ಕೆ ಆದಂಥ ಸಮಿತಿಗಳು ಬಂದಾದ ಮೇಲೆ ಕೆಲಸ ಉತ್ತಮವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅದರ ಮೇಲೆ ದೂರುಗಳು ಇದೆ, ಆ ದೂರುಗಳು ತನಿಖೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿದೆ. ಅದರ ಒಟ್ಟಾರೆ ನೋಡಿದಾಗ ಚುನಾವಣೆ ಮೂಲಕ ಆಯ್ಕೆಯಾದ ಸಮಿತಿಗಳು ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ನಗರಪಾಲಿಕೆಗಳ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಅರ್ಥಿಕ ವಾಗಿರಲೇ ಅಥವಾ ಭೌತಿಕ ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಾಗಲೇ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ನಗರಸಭೆಗಳು ಮತ್ತು ಪುರಸಭೆಗಳು ಸುಮಾರು ೧೭೦ ಇದೆ, ಸುಮಾರು ೭೦ ಲಕ್ಷ ಜನ ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ೧೭೦ ಪುರಸಭೆಗಳ ಒಟ್ಟು ಆದಾಯ ೫೮.೩ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಈ ಎಲ್ಲ ಪುರಸಭೆಗಳು ಸುಮಾರು ೪೨.೯೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಗಳಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಆಕರ್ಷಣೀಯ ಮತ್ತು ಇತರ ಸರ್ಕಾರದ ಅನುದಾನದ ಮೂಲಕ ೧೫.೪೯ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಆದಾಯ ಈ ಪುರಸಭೆಗಳಿಗೆ ಸಿಗುತ್ತಿದೆ. ಹೀಗೆ ಒಟ್ಟು ೫೮.೩ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ವಹಿವಾಟು ಈ ೧೭೦ ಪುರಸಭೆಗಳಿಗೆ ಇರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಮತ್ತೆ ನಗರಸಭೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ಗದಗ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ನಗರಸಭೆ ಬಹಳ ಉತ್ತಮವಾದ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಸತತವಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ. ಈ ನಗರಸಭೆ ತನ್ನ ಆದಾಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದೆ ಹಾಗೂ ಅನೇಕ ಕಾಮಗಾರಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಬಹುಮಾನ ಸಿಗುತ್ತಿದೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ವಿಜಯಪುರ ಒಂದು ಸ್ವಲ್ಪ ಪುರಸಭೆ ಅಲ್ಲಿನ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ೧೫-೨೦ ಸಾವಿರದಷ್ಟು ಇದೆ. ಈ ಪುರಸಭೆ ಉತ್ತಮವಾದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಅದಕ್ಕೂ ಬಹುಮಾನ ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ದಕ್ಷಿಣಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕಾರ್ಕಳ ಪುರಸಭೆ ಸಹ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ನಾನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮೊಯ್ದು ಅವರ ಜೊತೆ ಹೋಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿನ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದರೂ ಸಹ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿನ ಪುರಸಭೆ ಕಛೇರಿಯನ್ನು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಟ್ಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕಛೇರಿಯ ಕೆಳಗೆ ಅಂಗಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ ಬಾಡಿಗೆ ಬರುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇರೀತಿ ಮುಂಡಾಬದರ ಮತ್ತು ಉಡುಪಿಯ ನಗರಸಭೆಗಳು ಬೇರೆ ನಗರಸಭೆಗಳಿಗೆ ಮಾದರಿಯಾಗಿವೆ. ಇವು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸಿ ಬಹುಮಾನ ಪಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ನಗರಸಭೆಗಳ ಆಡಳಿತದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವವರು ಉಡುಪಿ ನಗರಸಭೆಯ ಮಾದರಿಯನ್ನು ಪಾಲನೆ ಮಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತ. ಅಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆ ಮುಖಾಂತರ ಶೇಕಡಾ ೩೦ರಷ್ಟು ಆದಾಯ ಬರುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ತೆರಿಗೆಯೇತರ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಬಾಬುಗಳ ಮೂಲಕ ಶೇಕಡಾ ೭೦ರಷ್ಟು ಆದಾಯ ಬರುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಬೇರೆ ನಗರಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆ ಯೇತರ ಉತ್ಪಾದನೆ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಬೇರೆ ನಗರಸಭೆಗಳು ಉಡುಪಿ ನಗರ ಸಭೆಯ ವರ್ಗಾವಣೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಉತ್ತಮ ಎಂದು ಮೊನ್ನೆ ನಡೆದಂಥ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಒಟ್ಟಾರೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ದಕ್ಷಿಣಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ ಬಹಳ ಮುಂದಿದೆ. ಅವರು ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬನೆ ಮಾಡದೆ ಅವರೇ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ರೂಢಿಸಿಕೊಂಡು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇರತಕ್ಕಂಥ ಸಾಬೀತನ್ನು ತೀರಿಸಿ, ತಮ್ಮ ಆದಾಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ದಕ್ಷಿಣಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ಸಣ್ಣ

ಸಣ್ಣ ಪುರಸಭೆಗಳಿಗೆ ಬಂದಿರಬೇಕಾದರೆ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಇರುವಂತಹ ಪುರಸಭೆಗಳು ಏತಕ್ಕೆ ಈ ಪುರಸಭೆಗಳ ಮಾದರಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬಾರದು ? ಇದು ಕೇವಲ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ನಮ್ಮ ಮತು ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಸಹ ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ. — ಇದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕೆಲಸ ಏನಿದೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್. — ಬೇರೆ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ, ಯಲಹಂಕ ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಹ ಅದನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಎಂದು ತಾವು ಸಹ ಹೇಳಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ. — ಕಾರ್ಕಳದಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ತಾವು ಹೇಳಿದಿರಿ. ನಾನು ಸಹ ನಿಮ್ಮ ಜಾಗದಲ್ಲಿಯೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಅದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಕೆಲಸ ಏನೇಂದರೆ, ನೀವು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಪುರಸಭೆಗಳನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬೇರೆ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಿಗೆ ನಿರ್ದೇಶನ ನೀಡಬೇಕು. ನೀವು ಪುರಸಭೆಗಳನ್ನು ಇನ್‌ವೆಕ್ಷನ್ ಮಾಡುವ ಸಂಪರ್ಕದಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡಬಹುದು. ಅದರಿಂದ ಇದರಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ ಸಹ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್. — ಇದೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಸಾಲ್ವೆಜ್‌ಮೆಂಟ್ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಇವುಗಳ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯ ಉತ್ತಮವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ಈ ಪುರಸಭೆಗಳ ಅವಧಿ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಈಗ ಇವುಗಳ ಅವಧಿ ಕಾಯಿದೆ ಪ್ರಕಾರ ೪ ವರ್ಷಗಳು ಎಂದು ಇದೆ. ಆದರೆ ಲೋಕಸಭೆ, ಧಾನಸಭೆ, ಜಿಲ್ಲಾಪರಿಷತ್, ಮಂಡಲ ಮಂಚಾಯತ್ ಹಾಗೂ ನಗರಪಾಲಿಕೆಗಳ ಅವಧಿ ೫ ವರ್ಷಗಳು ಎಂದು ಇದೆ. ಪುರಸಭೆಗಳ ಅವಧಿ ಸಹ ೫ ವರ್ಷಗಳಿರಬೇಕೆಂದು ಪುರಸಭೆಗಳವರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿ ಹೇಳಿದ್ದರಿಂದ, ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದೆ.

ಅದರ ಪರಿಣಾಮ ಕಾಯಿದೆ ತಿದ್ದುಪಡಿಮಾಡಿ ೪ ವರ್ಷ ಇದ್ದು ದನ್ನು ೫ ವರ್ಷ ಮಾಡುವುದಲ್ಲದೆ ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಅಂದರೆ ಎಲ್ಲಾ ನಗರಪಾಲಿಕೆಗಳ, ನಗರಸಭೆಗಳ, ಪುರಸಭೆಗಳ ಜನಾಪಣೆ ಒಂದೇ ಸಾರಿ ಈ ವರ್ಷ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬ ಇಚ್ಛೆ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿದೆ. ಈ ವರ್ಷ ನವೆಂಬರ್, ಡಿಸೆಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಅವತ್ತಿಗೆ ಟರ್ನ್ ಕೊನೆ ಆಗುತ್ತದೆ, ಮೇನಾಡಿನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಟರ್ಮ್ ಕೊನೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಜನಾಪಣೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಇಚ್ಛೆ ಇದೆ. ಆಮೇಲೆ ನಗರ ಪಾಲಿಕೆಗಳ ಹಣಕಾಸಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ಅನೇಕ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಬರುತ್ತಿವೆ. ಮಾನ್ಯ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್‌ರವರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಗುರುತಿ ಕಮೀಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದರು, ನೀವು ಬಂದಮೇಲೆ ಜಾಕಬ್ ಸಮಿತಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಲೆಕ್ಷ್ಮೀಣರಾವ್ ಸಮಿತಿ ಮಾಡಿದಿರಿ, ಈ ಟರ್ನಿನಂತಹ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರೋ ಏನೋ, ಅರ್ಥಿಕ ವಾಗಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿರುವಂತಹ ನಗರಸಭೆಗಳು ಆಕ್ಟಾಯ್ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ತೊಂದರೆ ಯಾಗಿದೆ, ಇದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣಕಾಸಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಅವರು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಪ್ರಯುಕ್ತ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಾವು ೩ ಬಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದು ಯಾವುದು ಅಂದರೆ ಆಕ್ಟಾಯ್ ಮೊದಲು ೧೯೭೯ರಲ್ಲಿ ರದ್ದು ದಾಗ ಅದು ವರ್ಷಾ ವರ್ಷಾ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಶೇಕಡೆಗಳನ್ನು ಇತ್ತು. ಆಮೇಲೆ ೧೯೯೦ರಲ್ಲಿ ಶೇಕಡೆ ೧೦ರಷ್ಟು ಮಾಡಿದ್ದುಂಟು. ಈಗ ಅದನ್ನು ಶೇಕಡೆ ಹನ್ನೆರಡೂವರೆರಷ್ಟು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಶಿಫಾರಸ್ಸನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ. — ಅದರ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್. — ಕೊಟ್ಟಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಹುಣಿ ಕುಮಾರ್‌ನಿಂಗ್. — ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಹಾಗೆ ಹೆಂಡಿಂಗ್ ಇದೆ. ಎಷ್ಟು ಲೀಡ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್. — ಲೆಕ್ಷ್ಮೀಣರಾವ್ ಅವರ ಮಾತು ಹಾಗೆಲ್ಲಿದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಕಂತು ಬಾಕಿ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಈಗ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳಿ. ವಿಮ್ಯುಚ್ಚಿಕ್ಕಿ ಇಲಾಖೆ ಇದೆ, ಅವರ ಸಾಲಗಳನ್ನು ತೀರಿಸದೇ ಹೋದರೆ ಹೇಗೆ ? ಈಗ ನೀರು ಕೊಡಬೇಕು. ಕರ್ನಾಟಕ ವಾಟರ್ ಸಪ್ಲೈ ಇದೆ, ದುಡ್ಡು ಹಾಕಿದ್ದು ವಾಪಸ್ ಬರದೇ ಹೋದರೆ ಹೇಗೆ ?

ಶ್ರೀಮತಿ ಮುಕ್ತರಾಜ್.—ಶಿರಿ ಲಕ್ಷ ನಾವು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರಾಮಿಸ್ ಮಾಡಿತ್ತು. ಈಗ ಲಕ್ಷ ರೀಲೀಸ್ ಮಾಡಿದರೆ ಹೇಗೆ? ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್ಸ್ ಬಿಲ್ಸ್ ಹಾಗೇ ಇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಆಕ್ಟೋಬರ್ ಪರಿಹಾರ ಈ ಧನದ ಮುಖಾಂತರವರ್ಷ ೪೭೨೩ ಕೋಟಿ ನಗರ ಪಾಲಿಕೆ ನಗರ ಸಭೆ ಮತ್ತು ಪುರಸಭೆಗಳಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ೧೯೮೨-೮೩ಕ್ಕೆ ಶೇಕಡ ಹನ್ನೆರಡೂವರೆಯಷ್ಟು ಏರಿಸಿದ ಕಾರಣ ೫೩ ಕೋಟಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಎಂಟರ್‌ಟೈನ್‌ಮೆಂಟ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಶೇಕಡ ೯೦ರಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ನಗರಸಭೆಗಳಿಗೆ, ಪುರಸಭೆಗಳಿಗೆ ಇದ್ದಿತು. ಈ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಪ್ರಕಾರ ಸೆಸ್ ಆಫ್ ಕೊಡುವುದು ಎಂದು ಇತ್ತು. ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ೧೯೮೭-೮೮ರಲ್ಲಿ ೧೭.೪೨ ಕೋಟಿ ಇದ್ದದ್ದು ಈ ವರ್ಷ ೩೯.೯೦ ಕೋಟಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಆಮೇಲೆ ಮೋಟಾರ್ ವೆಹಿಕಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಚರ್ಚೆಯಾಗಿದೆ. ೧೯೪೫ರಲ್ಲಿ ಹಳೇ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾವತ್ತೋ ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಧಾರವಾಗಿತ್ತು. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರಕ್ಕೆ ಕೇವಲ ೧೯೮೭-೮೮ರವರೆಗೆ ನಾಲ್ಕೂವರೆ ಲಕ್ಷ ಬರ ತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಅರ್ಧ ಭಾಗಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಮೋಟಾರ್ ವೆಹಿಕಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ವಸೂಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ೪೦ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ನನ್ನಯ ಹೋದ ವರ್ಷ ೧೫ ಲಕ್ಷ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಈ ವರ್ಷ ೧೧.೦೨ ಕೋಟಿ ಮೊದಲೇ ಬಾರಿಗೆ ಮೋಟಾರ್ ವೆಹಿಕಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ನಮಗೆ ಬರುವುದು ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ವಸೂಲಾದ ಹಣದಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಾ, ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಎಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಇದುವರೆಗೆ ೪೦ ಲಕ್ಷ ಕೊಡುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ಸಾರಿ ೧೧.೦೨ ಕೋಟಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಹಂಚಬೇಕು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಇದೆ. ಒಂದನೆಯದು ಜನಸಂಖ್ಯೆಗನುಗುಣವಾಗಿ ಎರಡನೆಯದು ಆ ನಗರದಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆ ಉದ್ದ ಎಷ್ಟು ಇದೆ, ಮತ್ತೆ ಇನ್ನೇನಾದರೂ ಇದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು, ಬಂದು ನಾರ್ಮಲ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹಂಚುವಂಥ ಕ್ರಮ ಇದೆ. ಒಟ್ಟಾರೆ ೧೧ ಕೋಟಿ ಬರುತ್ತದೆ, ಒಂದು ಸಮಯ ಆ ಶಿಫಾರಸನ್ನು ಒಪ್ಪಿ ಕೊಳ್ಳದೇ ಇದ್ದರೆ ಶೇಕಡ ೧೦ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚುಗುತ್ತಿತ್ತು. ಎಂಟರ್‌ಟೈನ್‌ಮೆಂಟ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಅಸರಸ್ವಕ್ಕೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಇತ್ತು. ನಾವು ಇದಕ್ಕೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ಸುಮಾರು ೧.೧೭ ಕೋಟಿ ಹೆಚ್ಚು ಬರುತ್ತದೆ. ಶೇಕಡ ಎರಡೂವರೆಯಷ್ಟು ಮಾಡಿದ ರಿಂದ, ಆಮೇಲೆ ಎಂಟರ್‌ಟೈನ್‌ಮೆಂಟ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ೨೦ ಕೋಟಿ ಆಯಿತು. ಮೋಟಾರ್ ವೆಹಿಕಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ನಿಂದ ೧೧.೦೨ರಲ್ಲಿ ೧೫ ಲಕ್ಷ ಹೋದರೆ ೧೦ ಲಕ್ಷಿರೇ ಆಗುತ್ತದೆ. ಒಟ್ಟು ೩೨ ಕೋಟಿಯಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಅನುದಾನಗಳು ನಗರಪಾಲಿಕೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ ನಾವು ೩೦ ಕೋಟಿ ಬರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೆವು ಇನ್ನೂ ಎರಡು ಕೋಟಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸರ್ಕಾರ ನಗರಸಭೆ ನಗರಪಾಲಿಕೆಗಳ ಸಂಪನ್ಮೂಲವನ್ನು ಅತುತುಕೊಂಡು ಇರುವ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನು ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇದೆ, ಅವರೂ ಕೂಡ ಅದೇ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ್ದು ಆಗತ್ಯವೆಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ೧೭೧ ನಗರಗಳು ಮತ್ತು ಪಟ್ಟಣಗಳು ಇರುವಾಗ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳ ಕೆಲವಾರು ಅರ್ಥಿಕ ಸಹಾಯದಿಂದಾಗಿ ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ಪಟ್ಟಣಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆ ಅಂದರೆ ಇಂಟೆಗ್ರೇಟೆಡ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಫ್ ಸ್ಮಾಲ್ ಅಂಡ್ ಮೀಡಿಯಂ ಟೌನ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಈಗ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ೩ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಇದುವರೆಗೆ ಸುಮಾರು ೯೪೩.೨ ಲಕ್ಷ ಹಣ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗಿದ್ದು. ಸಾಲ ರೂಪದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರ ಶೇಕಡ ೫೦-೫೦ರಷ್ಟು ಕೊಡುತ್ತಿದೆ. ೯೪೨ ಲಕ್ಷ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗಿದ್ದು ಹೊಂದವರ್ಷದವರೆಗೆ ೬೩೪ ಲಕ್ಷದಷ್ಟು ಕಾಮಗಾರಿಯಾಗಿದೆ. ಮತ್ತು ಈ ವರ್ಷ ೧೯೮೮-೮೯ಕ್ಕೆ ೧೬೬ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ೨೩ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ೭ನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ೭ ಪಟ್ಟಣಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಪಡೆದುಕೊಂಡು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಬಸವಕಲ್ಯಾಣ, ರಬಕವಿ, ಬನಹಟ್ಟಿ, ಉಡುಪಿ ಮಳವಳ್ಳಿ, ಶಿಕಾರಿಪುರ ಮತ್ತು ಕೋಲಾರ—ಇವುಗಳನ್ನು ಈ ವರ್ಷ

ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ರೀತಿ ಪಟ್ಟಣಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ನಮ್ಮ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಕೇಂದ್ರದ ನೆರವು, ರಾಜ್ಯದ ನೆರವನ್ನು ಸಾಲದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಬಡಾವಣೆಗಳ ನಿರ್ವಾಹಣ, ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದು ಮುಂತಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡುವಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಇನ್ನು ಮುಖ್ಯವಾದುದಾದ್ದು ನೀರು ಸರಬರಾಜು, ಕರ್ನಾಟಕ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮತ್ತು ಒಳಚರಂಡಿ ಮಂಡಳಿಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ೧೯೮೭-೮೮ರ ಒಂದು ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ೭೧ ಪಟ್ಟಣಗಳು ಮಂಡಲ ಪಂಚಾಯಿತಿಗೆ ವರ್ಗಾವಣೆಯಾಗಿದ್ದರೂ ಇವತ್ತು ನೀರು ಸರಬರಾಜಿನ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಮಂಡಲಿಗೇ ಇದೆ, ಇನ್ನೂ ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ತಿಗೆ ವರ್ಗಾವಣೆ ಆಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ವೆಂಕಟರಾಮಯ್ಯ.— ಸ್ವಾಮಿ, ಅವರಿಗೆ ಸಂಬಳವೇ ಇಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ನೀವೂ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ, ಅವರೂ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ವರ್ಷ ನಾವು ೭ ಹೊಸ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ೩೬ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆಗಳು ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿವೆ, ಈ ವರ್ಷ ಎಂದರೆ ೧೯೮೭-೮೮ರ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಯೋಜನೆಗಳು ಬರುವುದಾದರೆ ವಿಜಯಪುರ ಶಿನೇ ಹಂತ, ಕುಂದಗೋಳ, (ಇದು ೫೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ವೆಚ್ಚದ್ದು). ಸಂಕೇಶ್ವರ, ಹುಕ್ಕೇರಿ, ಚಿಕ್ಕೋಡಿ ನೀರು ಸರಬರಾಜು, ಇಳಕಲ್, ಹುಣಗಂದ. ಈ ೭ ಹೊಸ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಒಟ್ಟು ೪೩ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ೬೩ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.— ಸ್ವಾಮಿ, ೧೭೭ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಿಗೆ, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ೬ ಮಹಾನಗರಪಾಲಿಕೆಗಳು, ೭೧ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಿಗೆ ನೀವು ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಿಮ್ಮ ವರದಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಅಂದರೆ ನಿರ್ವಹಣಾ ಮುಂಗಡ ಪತ್ರದ ಪ್ರಕಾರ ೨೯ಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಎಂದೂ ತಾವು ಹೇಳಿರಿ. ಪೇಜ್ ಶರಣಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿ. ಕಮಗೇ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.— ಸ್ವಾಮಿ ತಾವು ಈ ಖಾತೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಪರು. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ದಕ್ಷಿಣಕ್ಕಿರುವ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸಾಲಿಗ್ರಾಮ ಮತ್ತು ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ತೆಕ್ಕಲಕ್ಕೋಟೆ ಇವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಇನ್ನುಳಿದ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗೂ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ತೆಕ್ಕಲಕ್ಕೋಟೆಗೆ ಸ್ಪಾಂಕ್ಲನ್ ಆಗಿದೆ. ಸಾಲಿಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಇನ್ನುಳಿದ ಎಲ್ಲ ನಗರ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳೂ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಎಷ್ಟು ಪ್ರವಾಹದಲ್ಲಿ ಆಗಿದೆ ಎಂಬುದು ಪ್ರಮುಖವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಶಿನೇ ಹಂತ ಶಿನೇ ಹಂತ ಎಂದು ಏನು ನಾವು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಅದು ಈಗಿನಂತೆ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಈ ರೀತಿ ಹಂತಗಳು ಎಂದು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ನಾವು ಹೊಸದಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ೭ ಯೋಜನೆಗಳು ಎಂದರೆ ೧೯೮೭ರ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಂಥ ೩೬ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಇವು ಎಂದು ಅರ್ಥ. ಹಾಗೆಂದರೆ, ೩೬ ವಿಜಯಪುರದಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಅರ್ಥವಲ್ಲ. ಕುಂದಗೋಳದಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಅರ್ಥವಲ್ಲ, ಇದರ ಅರ್ಥ ಏನೆಂದರೆ ಈಗ ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ಊರಂಗಳಿಗೆ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನರಿಗೆ ನಾವು ಕೊಡತಕ್ಕ ನೀರು ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಆದ್ದರಿಂದ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ನೀರು ಪೂರೈಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬುದು ತೀರ್ಮಾನ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ವರ್ಷ ಅಂದರೆ ೮೭-೮೮ರ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ೧೨ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ನಾವು ಪೂರ್ಣ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಇನ್ನು ೩೧ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿವೆ. ೧೯೮೮-೮೯ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಈ ೩೧ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಇನ್ನು ೧೧ ಹೊಸ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಿಂದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಮತ್ತು ಶಾಸಕರ ಒತ್ತಾಯಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಇವುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ, ಈ ವರ್ಷ ಈ ಕೇಕಂಡ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇವೆ, ಆದರಲ್ಲಿ ಅರಸೀಕೆರೆಗೆ ವಲಪ್ರಭಾ ಶಿನೇ ಹಂತ ಅಣ್ಣಿಗೇರಿ, ಕಮಟಾ ಬೈಲಹೊಂಗಲ ಹೊಸಪೇಟೆ, ನವಲಗುಂದ, ಕೊಪ್ಪಳ, ಕುಂದಗೋಳ, ಬೆಂದೂರು ಇವುಗಳು ಇವೆ. ಸಾಲಿಗ್ರಾಮ, ಹೊನ್ನಾವರ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ೧೯೮೮-೮೯ರ ಸಾಲಿಗೆ ಸೇರಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಹೊಸಪೇಟೆಯದು ೧೧ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಸ್ಪಾಂಕ್ಲನ್ ಆಗಿದೆ. ಈ ವರ್ಷ ೧೭ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನಾವು ಪೂರೈಸಬೇಕೆಂಬ ಒಂದು ಗಂಭೀರತೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ.

೧-೩೦ ಪಿ. ಎಂ.

ಇನ್ನು ಒಳಚರಂಡಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಒಳಚರಂಡಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಕಲ್ಪನೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಲಕ್ಷಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇರುವಂಥ ಪಟ್ಟಣಗಳಿಗೆ ಕೈ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಹೊರತು ಅದಕ್ಕೆ ಕಡಿಮೆ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇರುವ ಪಟ್ಟಣಗಳಿಗೆ ಒಳಚರಂಡಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಫೋರ್‌ಪ್ಲಾನ್ ಲ್ಯಾವೆಟ್ರಿ ಎಂದು ಅಧುನಿಕವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿರುವಂಥಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ಹಾಕಿದರೂ ಶುದ್ಧವಾಗುತ್ತದೆ ಅದರಿಂದ ಒಂದು ಲಕ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇರುವ ಕಡೆ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅನ್ವಯಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಆದೇಶವಿರುತ್ತದೆ. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇರುವ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನಗರ ಸಭೆಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅಂಡರ್‌ಗ್ರೌಂಡ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಿಯಮಿತವಾಗಿದೆ. ಸಣ್ಣ ಪಟ್ಟಣಗಳಿಗೆ ಅಂಡರ್‌ಗ್ರೌಂಡ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ, ಅದಕ್ಕೆ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡದ ಕಾರಣ ಹಾಕಿರುವ ಹಣ ನಷ್ಟವಾಯಿತು ಎತ್ತಿ ಅದು ಕೂಡ ಪಕ್ಷನ್ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ೩೦ ಒಳಚರಂಡಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದುದರಲ್ಲಿ ೧೬ ಮುಗಿದಿದೆ. ೫ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಈ ವರ್ಷ ಒಳಚರಂಡಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿ ಶುದ್ಧೀಕರಣ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಿ ಉಳಿದಿದೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ಮುಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ೧೯೮೭-೮೮ರಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಚಿಂತಾಮಣಿ, ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ, ವಂಡ್ಯ, ಕಾರ್ಕಳ, ಭಟ್ಕಲ್ ಇವೇ ಮುಂತಾದವು ಇವುಗಳ ಕಾಮಗಾರಿ ಕೆಲಸಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಮುಗಿದಿದೆ. ಈವರ್ಷ ಪೂರ್ಣ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ೧೯೮೮-೮೯ರಲ್ಲಿ ೩೦ರ ಪ್ರೈಕೆ ೧೬ ಹೋಗಿ ಉಳಿದ ೧೫ರಲ್ಲಿ ೭ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿವೆ. ರಾಮನಗರ ಹುಣಸೂರು, ಆರಸೀಕೆರೆ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ, ಉಡುಪಿ, ಬೀದರ್, ಇದರಲ್ಲಿ ಹುಣಸೂರು ಮತ್ತು ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ, ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ಪೂರ್ಣಹಂತದಲ್ಲಿ ಮುಗಿದಿದೆ. ಈ ೩೦ ಒಳಚರಂಡಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಫೋರ್‌ಪ್ಲಾನ್ ಲ್ಯಾವೆಟ್ರಿಯನ್ನು ನಾಲ್ಕು ಪಟ್ಟಣಗಳಿಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ೪೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಕಾಮಗಾರಿ ಕೆಲಸಗಳು ಆಗಿ ನಂಜನಗೂಡು, ಕುಶಾಲನಗರ, ತಿಪಟೂರು ಮತ್ತು ಬಸವಕಲ್ಯಾಣ ಈ ನಗರಗಳು ವರ್ಷೇ ವರ್ಷೇ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಇದನ್ನು ಇನ್ನೂ ವಿಸ್ತಾರ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಎಂಟು ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಐ.ಯು.ಡಿ.ಪಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದನ್ವಯ ಕನಕಪುರ, ಮಾಗಡಿ, ಹುಮ್ನಾಬಾದ್, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ, ಶಹಾಪುರ, ತುಮಕೂರು, ನಗರ ಜನ್ಮ ಪಟ್ಟಣ, ಈ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ೨೭೮ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಯ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಫೋರ್‌ಪ್ಲಾನ್ ಲ್ಯಾವೆಟ್ರಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕೂಡ ಇದರಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ.

ಇನ್ನು ಅಥವಾ ಬಾಗಲಕೋಟೆ ಗದಗ್‌ಬೆಟ್ಟಗೇರಿ ಈ ಮೂರೂ ಭಾಗಗಳಿಗೆ ಹೊಸ ಕೆಲಸಗಳು ಮಂಜೂರಾತಿಯಾಗಿವೆ. ಸುಮಾರು ೮೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ವೆಚ್ಚವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಗರ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಮುಂಖ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಬೀದರ್, ಬಿಜಾಪುರ, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಇಂಥ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಯೋಜನೆ ಈ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗಿ ಇಷ್ಟರಲ್ಲೇ ಅವುಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸುವುದರಲ್ಲಿದ್ದೇವೆ ಬಿಜಾಪುರ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ನೀರಿನ ತೊಂದರೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಕೃಷ್ಣಾನದಿಗೆ ಅಣೆಕಟ್ಟನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ನೀರನ್ನು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದು ಅದು ಪೂರ್ಣವಾಗಿದೆ. ಭೂತಾಳ್ ಕೆರೆಗೆ ನೀರನ್ನು ಹಾಯಿಸುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ನೀರು ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯು ಹೆಚ್ಚುತ್ತಾ ಹೋದಹಾಗೆಲ್ಲ ಹೊಸ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೊಸ ಮಾದರಿಯ ಕ್ರಮವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಲಾಯಿತು. ಅಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಾಗ ಮಾನ್ಯ ವಿಧಾನಸಭಾ ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಂದು ಭರವಸೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಅದೇನೆಂದರೆ ಸಣ್ಣ ಉಳಿತಾಯ ಯೋಜನೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನು ವಸೂಲ್ಯಾಡಿ, ಅದಕ್ಕೆ ದೊರೆಯುವ ಕಮೀಷನ್ ಅನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಯೋಜನೆಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಅಂದರು ಹೀಗೆ ೭೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ಆ ಕಾಮಗಾರಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇದೇ ರೀತಿ

ಸಣ್ಣ ಉಳಿತಾಯ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಕೊಳಚೆ ನಿರ್ಮೂಲನಾ ಮಂಡಲಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಇದು ೧೯೭೪ರಲ್ಲಿ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂತು. ೧೯೮೩-೮೪ರಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ೭೩೩೪ ಕೊಳಚೆ ನಿವಾರಣೆಗೆ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳಾದ ಮನೆ, ರಸ್ತೆ, ದೀಪ, ಕಲ್ಲು ಚಪ್ಪಡಿ, ಮೋರಿ, ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ...

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ನಿಮ್ಮ ಸಹಾಯವಾಗಲಿ ಎಂದು ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ನೀವು ಈಗ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ೧೯೭೦ ರಲ್ಲಿ ಈ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ೧೨ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಿದ್ದವು ಈಗ ಅವುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ೪೫ ಆಗಿದೆ, ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ, ಈ ರೀತಿ ವಸತಿ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾ ಹೊರರ ಸುತ್ತ ಮುತ್ತ ಇರತಕ್ಕ ಜನರಿಗೆ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ನೀವು ಅವರಿಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬೇರೆ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದ ರಾಜ್ಯಗಳಿಂದ ವಲಸೆ ಬರತಕ್ಕ ಜನರನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಾಡಬೇಕು. ಹಾಲಿ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲದ ಹೊಸ ಸೌಕರ್ಯ ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾವು ನಿಲುವು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವು. ಅದೇ ರೀತಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಹ ೨-೩ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ನಿಲುವು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ? ಆಗ ಯಾರಾರೂ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿದ್ದರು? ಅವರ ಫ್ಯಾಮಿಲಿ ಎಷ್ಟಿತ್ತು ಈ ವಿವರಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಅವರ ಫೋಟೋ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಿದ್ದವು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ? ವಲಸೆ ಬರತಕ್ಕವರನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಒಂದು ಭಾಗ. ಪುತಿ ಪ್ರಜೆಗೂ ಎಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದರೂ ಹೋಗಿ ನೆಲಸುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರ ಇದೆ. ಆದಕ್ಕೆ ನಾನು ಪ್ರಾರಂಭಿಕವಾಗಿ ಹೇಳಿದೆ, ಏನೆಂದರೆ, ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿಯೇ? ಈ ರೀತಿ ಇರುವಾಗ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳು ನಿರ್ಮಾಣವಾಗುವುದು ಸಹಜ ಎಂದು, ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಾಸಿಸುವ ಜನರು ಬಡವರು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಉದ್ಯೋಗವಿಲ್ಲದ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿರುವ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರು ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಏತಕ್ಕೆ ವಾಸಿಸುತ್ತಾರೆ? ಇವು ಕರ್ನಾಟಕವು ರಾಜ್ಯದ ಒಂದು ಭಾಗವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಬಗೆಹರಿಸಬೇಕೆಂದನ್ನು ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಾಂಗಬದ್ಧವಾಗಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಬಗೆಹರಿಸಬಹುದೆಂಬುದನ್ನು ಕಾನೂನು ತಜ್ಞರಾಗ ತಾವೇ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಾಡಬೇಕು. ನೀವು ಹೇಳುವುದು ನೀತಿಯ ಪ್ರಶ್ನೆ, ಆದರೆ ಅದು ಕಾನೂನು ನೀತಿ ಒಂದು ಕಡೆ ಆದರೆ ಕಾನೂನು ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಇದೆ. ಬಡಜನರು ಎಲ್ಲೆಂದರೇ ಬರಲಿ ಅವರು ಬಡವರ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ೩೦-೪೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಇದ್ದಾರೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡತಕ್ಕ ಜನ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟತಕ್ಕ ಜನ, ಡಾಂಬರು ಹಾಕತಕ್ಕ ಜನರೆಲ್ಲರೂ ಕರ್ನಾಟಕದ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಜನರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಈ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲೇ ಇರತಕ್ಕ ಜನ, ಬೇರೆ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದ ರಾಜ್ಯಗಳಿಂದ ಬಂದಿರುವವರು ಸಮ ನಗರಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ನೆರವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಒಂದು ನೀತಿಯ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಕಾನೂನಿನಿಂದ ತಡೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ, ರಾಜ್ಯಾಂಗದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಏನು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವೇ ಸೂಚನೆ ಮಾಡಿ. ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಇದನ್ನು ತಡೆಯಬೇಕೆಂದಾಗ...

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ,

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮಂತ್ರಿಮಂತ್ರಿಗಳಿಂದ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆಯಾ ರಾಜ್ಯದವರೇ ಜನ ಹೊರಗಡೆ ಹೋಗದಹಾಗೆ ಕ್ರಮತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ನಗರಕ್ಕೆ ಅವರು ಬಂದಾಗ ಗುರ್ತುಕಟ್ಟುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಆಗಬೇಕು. ಅದು ವೈಯಕ್ತಿಕವಾದ ವಿಚಾರ. ರಾಜ್ಯವೇ ಒಂದು ಭಾಗ ಆಗಿರುವಾಗ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದು ಕಷ್ಟಸಾಧ್ಯವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ೧೯೭೩-೮೩ರವರೆಗೆ ೭೪೦ ವಸತಿ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿ ಹೆಚ್ಚಲಾಗಿದೆ. ಆಗ

ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಈಗ ನಾವು ಒಟ್ಟು ೫೫೩ ಮನೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಸುಮಾರು ೫ ಕೋಟಿ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಈ ಬೈಕಿ ಇದುವರೆಗೂ ೨೦೯೦ ಮನೆಗಳನ್ನು ಹಂಚಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ೨೫೫ ಮನೆಗಳನ್ನು ಹಂಚಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ಉಳಿದ ಮನೆಗಳ ಕಟ್ಟಡ ಪೂರ್ಣವಾಗಿವೆ, ಹಂಚಿಕೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಈ ವರ್ಷ ಪೂರ್ಣ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಹಾಸನದಲ್ಲಿ ೩೨೦, ಮಂಡ್ಯದಲ್ಲಿ ೭೨೦ ಮನೆಗಳ ಪೂರ್ಣವಾಗಿವೆ. ಈ ವರ್ಷ ಹಂಚುವುದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ನಗರಪ್ರದೇಶದ ಪಟ್ಟಣಗಳ ಶುಚಿತ್ವದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಆಗಸ್ಟ್ ೧೯೮೭ರಲ್ಲಿ ಒಳಚರಂಡಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇದ್ದ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಇದು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಸ್ವಲ್ಪ ಪಟ್ಟಣಗಳು ಕೂಡಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಆಗಬೇಕು, ಶುಚಿತ್ವದ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನವಹಿಸಬೇಕೆಂದಾಗ ಕೆಲವಾರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನಾವು ಆಯೋಜಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ಮೂಲದಿಂದ, ಹುಡ್ಕೋ ಹಣದಿಂದ, ಬೇರೆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಹಣವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಪವರ್ ಫ್ಲೈವ್ ಲ್ಯಾಂಪ್‌ಟ್ರೀಸ್ ಎಂದು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಅವುಗಳ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಒಂದು ಆಯೋಜನೆಯಾಗಿದೆ. ಬಹಾರದ ಸುಲಬ್ ಇಂಟರ್‌ನ್ಯಾಷನಲ್ ಸಂಸ್ಥೆಯವರು ಕಳೆದ ೧೫ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಮುಖ್ಯನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಶೌಚಾಲಯದ ಬಗ್ಗೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿ ಮನೆಗೆ ೫೦೦ ರೂಪಾಯಿಯಿಂದ ೨ ಕಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ವೆಚ್ಚ ಆಗುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದೆ. ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಹಿಂದುಳಿದವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಮೂಲದಿಂದ ೨ ಹಾಯ ಮಾಡಿ, ಇತರ ಜನರಿಂದ ಒತ್ತಾಯ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಪಡೆದು ಈ ಶೌಚಾಲಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಆಯೋಜನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಗದಗ್, ಅಥಣಿ, ಬಾಗಲಕೋಟೆ-ಇವುಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇವೆ. ೧೮ ಕ್ಷೇತ್ರ ಕಡಿಮೆ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇರುವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು. ಇದೂ ಅಲ್ಲದೇ ಸುಲಬ್ ಶೌಚಾಲಯಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ೪೦ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಇವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಕೆಳಸ್ಥ ಅಥವಾ ಯೂನಿಸಲ್ಟ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಅಲ್ಲದೇ ಸ್ವಾನದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನೂ ೨೫ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಇದು ಒಂದು ವ್ಯಾಪಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಾಗಿದ್ದು ನಗರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಜಾತಿ ಇರುತ್ತದೆ, ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದವರು ಎಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಅಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ವಾಣಿಜ್ಯ ಕೇಂದ್ರಗಳು ಹಾಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಜನರ ಒತ್ತಡ ಇರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಇವುಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಸುಮಾರು ೧೭೫ ಪುರಸಭೆಗಳು, ನಗರಸಭೆಗಳು ಹಾಗೂ ತಾಲ್ಲೂಕು ಕೇಂದ್ರಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಸಮಗ್ರ ಸುಲಬ್ ಶೌಚಾಲಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇವತ್ತು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದು ಇದಕ್ಕೆ ೨.೬೨ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ೧೯೮೭-೮೮ರಲ್ಲಿ ೫೦ ಶೌಚಾಲಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಈಗಾಗಲೇ ಮಂಜೂರಾತಿ ನೀಡಿದೆ. ಅದನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವುದಲ್ಲದೆ ಅದರ ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಕೂಡ ಅದರೇ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಅದರ ಅನುಭವ ಆಗಿದೆ. ಶುಚಿತ್ವವನ್ನು ಕೂಡ ಅವರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಾಪಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರೇ ಕೆಲಸದವರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಶುಚಿತ್ವ ಕಾಪಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಹಿಂದುಳಿದ ಜನಗಳಿಗೆ ೧೦ ಪೈಸೆ ೧೫ ಪೈಸೆ ಬಾರ್ಡ್ ಮಾಡಿ ಕಕ್ಕಿಸಿಗೆ ಹೋಗುವುದಲ್ಲದೆ ಸ್ವಾನಕ್ಕೂ ಕೂಡ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಅಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಇದು ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಜನರೂ ಕೂಡ ಇದರ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಶೌಚಾಲಯಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ತಾಲ್ಲೂಕು ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅದರಲ್ಲೂ ಬಸ್ ಸ್ಟ್ಯಾಂಡ್ ಹತ್ತಿರ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಹಿಂದುಳಿದಿರುವ ಜನರು ವಾಸಿಸುವ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಕೀರ್ಣಗಳಿರುವ ಕಡೆ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಹಾಟು ನಡೆಯುವ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ವಿಚಾರ ಇದೆ. ಇವತ್ತು ೫೦ ಶೌಚಾಲಯಗಳಿಗೆ ಮಂಜೂರಾತಿ ಕೊಟ್ಟು ಅದರ ನಿರ್ವಹಣೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಕೂಡ ಅದರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ ಈ ರೀತಿ ಕೊಳಚೆ ನಿರ್ಮಾಣವನ್ನು ಮಂಡಳಿ ಪತಿಯಿಂದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಇಲಾಖೆ ಈ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವುದು ಅಂದರೆ ನಗರ ಯೋಜನಾ ಇಲಾಖೆ. ಇದು ಇದುವರೆಗೆ ಎಲ್ಲ ಪಟ್ಟಣಗಳ ಹಾಗೂ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಒಂದು ಬೆಸ್ ಪ್ರಾನ್ಸ್ ಮಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಹೊಸ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಈ ಇಲಾಖೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದು ಇವರು ಈ ವರ್ಷ ೪೭ ಪಟ್ಟಣಗಳಿಗೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸಿದ್ಧ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕಾವೇರಿ ಕಣಿವೆ ಪ್ರದೇಶ ಕೃಷ್ಣ ಕಣಿವೆ ಪ್ರದೇಶ

ಮತ್ತು ತುಂಗಭದ್ರಾ ಕಣಿವೆ ಪ್ರದೇಶ, ಅಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಮಹಿಮಾಟಿಗೆ ಆಗಬೇಕಾದ ಜಲಸಂಪನ್ಮೂಲವನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬೆಳವಣಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಆಗಬೇಕು. ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಆಧಾರಿತ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿರುವಂಥ ಕಚ್ಚಾ ವಸ್ತುಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕಹಾಗೆ ಯಾವರೀತಿ ಮಾಡಬಹುದು, ರಸ್ತೆಗಳ ಅಗತ್ಯ ಯಾವರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕು ಈ ರೀತಿಯ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕಣಿವೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಈ ಇಲಾಖೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಈ ಮೂರು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಈ ಇಲಾಖೆ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ — ಇದ್ದಲ್ಲಾ ಯಾರೂ ಕೇಳಿದರು ನಿಮಗೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್. — ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನತೆಗೆ ಇದ್ದಲ್ಲಾ ಬೇಕಾಗಿದೆ,

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ. — ಇಲ್ಲಿ, ಏನು ಡಿಸ್ಕಷನ್ ಆಗಿದೆಯೋ ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್. — ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನತೆಗೆ ಏನು ಸಡಮುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಅರ್ಥವಾಗಲಿ ಎಂದು ಈ ಸದನದ ಮುಖಾಂತರ ಅವರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ. — ಉದಾರವಾಗಿ ಆಗಲಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್. — ಇದ್ದಲ್ಲದೆ ಎಲ್ಲಾ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನಗರ ಯೋಜನಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದು ನಗರಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಾಡುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ನಗರಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಎರಡು ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಇವೆ. ಒಂದು, ನಗರ ಯೋಜನಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ, ಇನ್ನೊಂದು ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿ. ಯೋಜನೆಗೆ ತಕ್ಕಹಾಗೆ ವಂಡಳಿಯ ಮುಖಾಂತರ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆ, ಖಾಸಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಆಗಬೇಕಾದರೂ ನಿಯಮಗಳ ಪಾಲನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಆಗಬೇಕು ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ಎರಡನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿ ನಗರ ಯೋಜನಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಬರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ನಗರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊಂದವರ್ಷ ಈ ಸಭೆ ಪರಿವಾನಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ೫ ನಗರಪಾಲಿಕೆಗಳು ಆಗಿವೆ. ಕಾರವಾರ ನಗರಕ್ಕೆ ೧೨-೨೮ ರಿಂದ ರಚನೆ ಮಾಡುವಂತೆ ಕಾನೂನು ಜಾರಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ಶಾಸಕರ ಹಾಗೂ ಅಲ್ಲಿನ ಎಲ್ಲ ನಗರವಾಸಿಗಳ ಒತ್ತಾಯ ಎಲ್ಲ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅದರಲ್ಲೂ ಜಿಲ್ಲಾ ಕೇಂದ್ರ ಇರತಕ್ಕ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡೂ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಒಂದಾಗಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ರಚನೆಯಾಗಬೇಕು ಎಂಬುದಾಗಿದೆ. ಅದರಂತೆ ಎಲ್ಲಾ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಮಾಡುವ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ೧೨-೫-೮೨ರಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಕೂಡ ಜಾರಿ ಮಾಡಿದೆವೆ. ೨೨ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳು ಇವತ್ತು ರಚನೆಯಾಗಿವೆ. ಜಿಲ್ಲಾಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲದೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ದಾಮಣಿಗೆ ಹಾಗೂ ಕೆ.ಜಿ.ಎಫ್, ಇವುಗಳು ಜಿಲ್ಲಾ ಕೇಂದ್ರಗಳು ಆಗದೇ ಇದ್ದರೂ ದೊಡ್ಡ ನಗರಗಳು ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದುವರೆವಿಗೂ ಈ ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿಗಳು ಉತ್ತಮವಾದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿವೆ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ನಾನು ಮೈಸೂರಿನ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತೇನೆ. ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ೧೯೦೩ ರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆ ಆಯಿತು. ಇದು ನಗರದ ಅನೇಕ ರೀತಿಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದು ಈಗ ಒಂದೆರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅಲ್ಲಿನ ಆಗತ್ಯತೆಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದೆ. ಶ್ರೀವೇತಿ ಬೇಗಮ್ ಅವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಹೊಂದವರ್ಷ ಸುಮಾರು ೧೫೦೦೦ ಕೆರೆ ಜಮೀನನ್ನು ಭೂ ಸಾಧಿನ್ ಮಾಡಿ ೨೨ ಸಾವಿರ ನಿವೇಶನಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುವ ಯೋಜನೆ ಆಗಿದ್ದು ಕಾಮಗಾರಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆ ಆಗಿದೆ, ನಾನಾ ಕೂಡ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೇನೆ. ರಸ್ತೆ ಫಾರ್ಮ್‌ಷನ್ ಜೊತೆ ಡ್ರೈಯಿಂಗ್ ಸಿಸ್ಟಮ್ ಕೂಡಾ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಜಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ, ಅಲ್ಲದೇ ಬಂದಿರುವ ಹಣದಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ನಗರದ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವಿತರಣೆಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೆಲಸಗಳಿಗಾಗಿ ೩ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಅವರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಬಡಾವಣೆಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವುದೂ ಅಲ್ಲದೇ ನೀರು ಹಳೇ ಊರಿನ ಮೂಲಕ ಎಲ್ಲಿ ಹರಿದುಹೋಗುತ್ತದೆ, ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೂಡಾ ನೀರಿನ

ವಿತರಣೆ ಆಗಲಿ ಎಂದು ಆ ಒಂದು ಕಾರ್ಯವೂ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಆಶಾಮಂದಿರದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಹಿಂದುಳಿದವರಿಗೆ ಲಿಂಗ ಮನೆಗಳು ಮಂಜೂರಾಗಿವೆ. ಅನೇಕ ಜನರು ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಬೇಗಮಂವರ ಹೇಳಿದರು: ಮನೆಗಳು ಬರುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆಯಾಗಲೀ, ಕುಡಿಯುವ ನೀರಾಗಲೀ, ವಿದ್ಯುತ್ ಆಗಲೀ; ಆಗಲೀಬೇಕೆಂದು, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸೌಕರ್ಯಗಳಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅವುಗಳು ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಆಗಬಹುದೆನ್ನುವ ಭಯ ಇದೆ. ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮನೆಗೊಂಡ ಕಾವಂಗಾರಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ತ್ವರಿತಗತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದು ಅದು ಆದಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ಮುಖ್ಯಮಾನ್ಯರು ತ್ವರಿಸಿ, ಅದೂ ಕೂಡ ಇವತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವಾಗಿದೆ. ಹಾಗೂ ಅಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಮುಕ್ತರಾನ್ನಿಸಾ.—ಓ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವಾಟರ್ ಸ್ವಲ್ಪ ಡಿವಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿಗೆ ಯಾವ ಒಂದು ಫಂಡ್‌ನಿಂದ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ನಿವೇಶನಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಸಿ.ಐ.ಟಿ.ಬಿ ಏನು ಹಣವನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಾ ಅದರಲ್ಲಿ ಓ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮೊದಲ ಕಂತಾಗಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಮುಕ್ತರಾನ್ನಿಸಾ.—ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಅವರು ವಸೂಲಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ? ಅಲ್ಲಿ ಲಿಂಗ ಸಾವಿರ ಅಕ್ಷರೇಷನ್‌ನಿಂದ ಹಣ ಬಂದಿದೆ. ಲಿಂಗ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಗೌರ್ಮೆಂಟ್‌ನವರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ. ಲಿಂಗ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಗೌರ್ಮೆಂಟ್‌ನವರು ಆಶಾಮಂದಿರಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಹುಡ್ಕೋ ಸಂಸ್ಥೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಅದರ ಮುಖಾಂತರ ಸಾಲ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಮುಕ್ತರಾನ್ನಿಸಾ.—ಲಿಂಗ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಆಶಾಮಂದಿರಕ್ಕೋಸ್ಕರ ರಿಲೀಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತೆ ಅಲ್ಲಿ ಲಿಂಗ ಸಾವಿರ ಅಕ್ಷರೇಷನ್ ಬಂದಿವೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಲಿಂಗ ಸಾವಿರ ಅಕ್ಷರೇಷನ್‌ಗಳನ್ನು ರಿಜೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಅಲ್ಲಿನ ಬೇವರ್‌ನವರು ಹೇಳಿದ್ದು ಅದು ಪೇಪರ್ ನಲ್ಲಿಯೂ ಬಂದಿದೆ. ಇದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ. ಏನಾದರೂ ತಪ್ಪು ಆದರೆ ಓ ಸಾವಿರ ಜನರು ಫೋರಮ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಓ ಸಾವಿರ ಅಕ್ಷರೇಷನ್‌ಗೆ ಎಷ್ಟು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಆಯಿತು? ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ: ಅದರಲ್ಲಿ ವಾಟರ್‌ಸಪ್ಲಿ ಡಿವಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದೂ ಕೂಡಾ ಅಲ್ಲಿ ಲೇಔಟ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಬರೀ ಆರ್ಟ್ ವರ್ಕ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಬರೀ ಸ್ಕಾಂಕ್ಷನ್ ಆರ್ಟ್ ಮಾಡ್ತು ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ರೋಡ್ ಕೂಡಾ ಆಗಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲಿ ವರ್ಕ್ ಕಂಪ್ಲೀಟ್ ಆಗಿಲ್ಲ. ಹಣ ಎಲ್ಲಿ ಹೋಗಿದೆ ಎಂದು ಜನ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಏಕೆ ಇದೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಅವರು, ಕನ್ನಡವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಮುಕ್ತರಾನ್ನಿಸಾ.—ನೀವು ಇಲ್ಲಿಂದ ಆರಿಸಿ ಕಳುಹಿಸಿದ ರಾಜ್ಯಸಭಾ ಮೆಂಬರ್ ಕೂಡಾ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಹಿಂದೀ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಮಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಹಿಂದೂ ಭಾಷೆ ಮಾತನಾಡಲು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಇಷ್ಟಾದರೂ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಶ್ರೀಮತಿ ಮುಕ್ತರಾನ್ನಿಸಾ ಅವರು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಮುಕ್ತರಾನ್ನಿಸಾ.—ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದು ಸ್ವಲ್ಪ ಕೇಳಿ ತಾವು ಎಷ್ಟು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಕಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದು? ಎಂದು ಹೇಳಿ ತಾವು ಅದನ್ನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೊಬ್ಬರು ಅರ್ಜಿಗಳ ವಿಲೇವಾರಿ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದರು. ಅವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಕರೆದಾಗ ಸುಮಾರು ಲಿಂಗ ಸಾವಿರ ಅರ್ಜಿಗಳು ಬಂದದ್ದು ಉಂಟು ಅವರು ನಾವು ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಮಾಡುವಂತಹ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಹೊಸ ಪದ್ಧತಿ ಏನೆಂದರೆ ಬಂವಂತಹ ಅರ್ಜಿ

ಗಳನ್ನು ವಾರ್ಡ್‌ಮೆನ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಾರ್ಡ್‌ನಲ್ಲೂ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಮಿಟಿಂಗ್ ಮಾಡಿದರು. ಪಬ್ಲಿಕ್ ಮಿಟಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ವಾರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಂತಿಷ್ಟು ಅರ್ಜಿಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಮನೆಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಬೇಕಾದರೆ ಕೆಲವು ನಿಯಮಗಳಿವೆ, ನಿಯಮಗಳೇನೆಂದರೆ ಮೈಸೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ವಸತಿ ಇರಬಾರದು, ನಿವೇಶನ ಇರಬಾರದು, ಹೊರಗಿನಿಂದ ಬಂದವರಾಗಿರಬಾರದು, ಇದುವುದೂ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವವರೂ ಮಾತ್ರ ಮನೆಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಅರ್ಹರು. ಹೈಯರ್ ಇನ್‌ಕೆ ಗ್ರೂಪ್, ಮಿಡ್ಲ್ ಇನ್‌ಕೆ ಗ್ರೂಪ್, ಲೋಯರ್ ಇನ್‌ಕೆ ಗ್ರೂಪ್ ಹಾಗೂ ಏಕನಾಮಿಕರಿ ವೀಕರ್ ಸೆಕ್ಷನ್ ಎಂದು ನಾಲ್ಕು ಭಾಗಗಳಾಗಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಪೆಡ್ಲಲ್ ಕಾಸ್ಟ್, ಪೆಡ್ಲಲ್ ಟ್ರೈಬ್‌ನವರದು ಬೇರೆ ಇದೆ. ಇಂಥಿಂಥ ಗ್ರೂಪಿಗೆ ಇಂಥಿಂಥವರು ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ, ಇಂತಹ ಟಿವಿಜನ್‌ನಿಂದ ಇಷ್ಟು ಅರ್ಜಿಗಳು ಬಂದಿವೆ. ನಿಯಮಾನುಸಾರ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಸಿದ್ಧವಿದೆ. ಮೂಲ ಶೇವಣೆ ಹಣವನ್ನು ಕಟ್ಟಿದರೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಜನರಿಗೆ ಹೇಳಲಾಯಿತು. ಕೆಲವು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಮಿಟಿಂಗ್‌ಗಳಿಗೆ ನಾನು ಸಹಾ ಹೋಗಿದ್ದೇನೆ. ಪಬ್ಲಿಕ್ ಮಿಟಿಂಗ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪರತ್ತನ್ನು ಹಾಕಲಾಯಿತು ಅದು ಏನೆಂದರೆ ಅರ್ಜಿಗಳಲ್ಲಿ ನೀವು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಮಾಹಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ತಪ್ಪು ಇದ್ದರೂ ಶೇವಣೆ ಹಣವನ್ನು ಮಂಜೂರು ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ಅರ್ಥದಷ್ಟು ಜನ ಮನೆಗೆ ಹೋದರು, ಉಳಿ ಸಾವಿರ ಅರ್ಜಿಗಳಲ್ಲಿ ಅದು 9% ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಕಾರ್ಪೊರೇಟರುಗಳು ಮನೆ ಮನೆಗೆ ಪಾದಯಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಈ ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಅರ್ಜಿಗಳು ಬಂದಿವೆ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿರುವವರು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಬಾಡಿಗೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂದು ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದವರನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿದಾಗ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಮನೆ ಇಲ್ಲದವರು ಉಳಿಸಾವಿರದಲ್ಲಿ 10-20 ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಯಾರ್ಯಾರಿಗೆ ಮನೆಯಿಲ್ಲ ಅಂತಹವರಿಗೆ ಮೂಲ ಶೇವಣೆ ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡು ಮನೆಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲಾಗುವುದು, ಹುಡ್ಕೋದವರು ಮನೆ ಎಂದು ಹೆಸರಿಟ್ಟು ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪುಸ್ತಕ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಹುಡ್ಕೋದವರು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕಳೆದ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಹಣ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ಆಗುತ್ತಾ ಇವೆ, ಅದು ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತದೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಅನುಮಾನ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಕೆಲಸ ಆಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಮೈಸೂರು ಜನರಿಗೆ ಗೊತ್ತು. ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಆಗಿವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ರಾಮಪ್ಪ. — ಬಳ್ಳಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹುಡ್ಕೋ ಸ್ಕ್ರೀಮ್‌ನಿಂದ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಮಂದಿ ಬಂದು ಸೇರಿದ್ದಾರೆ? ಆ ಮನೆಗಳು ಯಾವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿವೆ? 2 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಆ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಮಂದಿ ಬಂದು ಸೇರಿದ್ದಾರೆ? ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ಆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಂಪ್ಲೀಟ್ ಮಾಡಿ ಎರಡೂವರೆ ವರ್ಷಗಳಾಯಿತು, ಇನ್ನಷ್ಟು ದಿವಸ ಹಾಗೆಯೇ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್. — ಕೆಲವು ನಗರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿವೆ. ಬಳ್ಳಾರಿಯದನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಹೇಳೋಣ. ಶಿವಮೊಗ್ಗದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ಆಗಿವೆ. ಭೂಸ್ವಾಧೀನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡು ಭೂಸ್ವಾಧೀನಕೆಲಸ ಜರುಗುತ್ತಿದೆ. ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ, ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಸುಮಾರು 5 ಸಾವಿರ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ ಬಂದಿದೆ. ಆ ಮನೆಗಳಿಗಾಗಿ ವಶಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಭೂಮಿ ನೂರರಿಂದ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ 5 ಅಂತ್ಯದಿ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಆಗಿತ್ತಂತೆ. ಅದು ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ರೆವಿನ್ಯೂ ಪಾಯಿಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. 5 ಸಾವಿರ ಮನೆಗಳನ್ನು ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ-ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ. — ಸರ್ಕಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಯಾವ ಸರ್ಕಾರ ನಾವು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿ.

2-00 ಪಿ. ಎಂ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್. — ದಾಖಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ಅಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಕೆಲಸ ಆಗಿದೆ. 100% ಎಕರೆ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು 1000 ನಿವೇಶನಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀ ಪಂಪಾಪತಿಯವರು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಈ ಮಂಡಳಿ ವ್ಯಾಪಾರಗಾರರಿಗೆ ಲಾಭ ನಿವೇಶನಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಬೀದಿ

ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ೧೨೪೨ ನಿವೇಶನಗಳನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದು ಸಧ್ಯಕ್ಕೆ ೭೩೦ ನಿವೇಶನಗಳನ್ನು ಹಂಚಲಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿಯಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯೊಂದು ಬಂದಿದೆ. ೭೯ ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ವಶಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ೧೫೦೦ ನಿವೇಶನಗಳನ್ನು ಮಾಡುವವರಿದ್ದು, ಇದುವರೆಗೆ ನಾಲ್ಕೈದು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ೧೫೦೦ ನಿವೇಶನಗಳನ್ನು ಹಂಚಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಜೊತೆಗೆ ೧೪೩೦ ನಿವೇಶನಗಳನ್ನು ೭೯ ಎಕರೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡುವಂಥ ಕಾರ್ಯ ಈ ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿ ಮಾಡಿದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ನಗರ ಯೋಜನೆ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಿಗಳು ರಚನೆಯಾದ ಮೇಲೆ ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಬಹಳ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಆಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ರಾಮಪ್ಪ. — ಬಳ್ಳಾರಿಯಿದ್ದು ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ? ಸ್ವಲ್ಪ ಹೇಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್. — ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ, ತರಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ರಾಮಪ್ಪ. — ಬಳ್ಳಾರಿಯಿಂದನ್ನು ಹೇಳಿ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಗ್ರೀನ್‌ಬೆಲ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಸೈಟುಗಳು ಆಗುತ್ತಿವೆ. ನಮ್ಮದು ಅಂಥ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ಏಕೆ ಮರೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್. — ಬೆಂಗಳೂರು ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮತ್ತು ಒಳಚರಂಡಿ ಕಾರ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ೨೯ ಲಕ್ಷ ಇದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಸದ್ಯದಲ್ಲಿ ತಿಪ್ಪಗೊಂಡನಹಳ್ಳಿ, ಹೆಸರಘಟ್ಟ, ಕಾವೇರಿ ವೇದಲನೇ ಎರಡನೇ ಹಂತದಿಂದ ಸುಮಾರು ೩೬೫ ದಶ ಲಕ್ಷ ಗ್ಯಾಲನ್ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಅಂದರೆ ೨೯ ಲಕ್ಷ ಜನಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಸದ್ಯದಲ್ಲಿ ೨೮ ಗ್ಯಾಲನ್ ತಲಾ ಬರುತ್ತದೆ ಕಳೆದ ೭-೮ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ನಗರದ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಈ ನೀರಿನ ಪ್ರಮಾಣ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ ಇದನ್ನು ಮನವರಿಕೆಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕಾವೇರಿ ಮೂರನೆಯ ಹಂತದ ಯೋಜನೆಗೆ ಮಂಜೂರಾತಿ ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಎರಡನೇ ಹಂತ ಆಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಮಾನ್ಯ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್‌ರವರು ಹೇಳಿದರು. ಏನೆಂದರೆ ತಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಇದ್ದಾಗ ೧೯೮೨ರಲ್ಲಿ ವೇದಲನೆಯ ಹಂತದ ಯೋಜನೆ ಆಗಿದ್ದು ಅದಾದಮೇಲೆ ಏನೂ ಆಗಿಲ್ಲವೆಂದು. ಆದರೆ ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ೧೯೮೨ರವರೆಗೆ ಒಟ್ಟಾರೆ ಅಂದಾಜು ೫೫ ಕೋಟಿ ಎರಡನೇ ಹಂತದ್ದು ಖರ್ಚು ಇದ್ದದ್ದು ಈಗ ೮೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ೧೯೮೩ಕ್ಕೆ ವೇದಲಾ ಏನು ಕೆಲಸ ಆಗಿತ್ತು ಎಂದರೆ ತೋರಾಡನಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರು ಎಲ್ಲೆಡೆಗಳಿಗೆ ನೀರು ಬರುವಂಥ ಕಾರ್ಯ ಆಯಿತು. ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ಇದಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು ೩೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಈ ಕಾರ್ಯ ಆಯಿತು. ಈ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದಮೇಲೆ ೩೨ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ನಗರದ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ನೀರಿನ ಹೊಸದಾದ ಪೈಪುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ರಿಸರ್ವಾಯರ್‌ಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣಮಾಡುವಂಥ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ೨ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಿರುವುದಲ್ಲದೆ ಎರಡನೇ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಅಂಡರ್‌ಗ್ರೌಂಡ್ ವಾಟರ್ ಶುಡ್ಡಿ ಕೆರಣಿ ಯೋಜನೆ ಇದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕೋರಮಂಗಲ, ಚಲಗಟ್ಟ, ಹೆಬ್ಬಾಳ, ವೃಷಭಾವತಿ ಕಣಿವೆಗಳು ಎರಡನೇ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಬರುವುದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ೧೬ ಕೋಟಿ ಆಗುತ್ತದೆ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದಮೇಲೆ ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಆದ್ದರಿಂದ ಎರಡನೇ ಹಂತ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಕೆಲಸವಾಗಿದ್ದು ನಾವು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನೀರಿನ ವಿತರಣೆ ಮಾಡುವಂಥ ಕಾರ್ಯ ಮತ್ತು ವಿತರಣೆ ಅಂಥ ನೀರು ಒಳಚರಂಡಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುವುದರಿಂದ ಶುದ್ಧೀಕರಣ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಏಕೆಂದರೆ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ದೂರಗಳು ಇವೆ. ಸೊಳ್ಳೆಕಾಟ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಕೆರೆಗಳಲ್ಲಿ ಡ್ರೈನೇಜ್ ನೀರು ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು. ಇದು ನಿವಾರಣೆ ಆಗಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಈ ದೂರ ಕಣಿವೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕೊಳವೆ ನೀರಿನ ಶುದ್ಧೀಕರಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಆಗಬೇಕು. ಇದರಲ್ಲಿ ಕೋರಮಂಗಲ, ಚಲಗಟ್ಟ, ವೃಷಭಾವತಿ ಕಣಿವೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಹೆಬ್ಬಾಳ ಘಟಕದ್ದು ಟೆಂಡರ್ ಸ್ವೀಕರಿಸಲಾಗಿದ್ದು ಒಪ್ಪಿಗೆ ನೀಡುವಂಥ ಹಂತದಲ್ಲಿದೆ.

ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಮೂರನೆಯ ಹಂತದ ಕಾಮಗಾರಿಗೆ ೨೪೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಅಂದಾಜನ್ನು ೧೯೮೨ರಲ್ಲಿಯೇ ತಯಾರುಮಾಡಿದೆ. ಇದು ಹಿಂದಿನ ಅಂದಾಜು. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಇದಕ್ಕೆ ಮಂಜೂರಾತಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಹಿಂದೆ ಎಲ್ ಐ.ಸಿ. ನವರನ್ನು ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ಹಣ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದಾಗ, ಅವರು ನಾವು ನಮ್ಮ ಬಾಬು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಮಕ್ಕ ಹಣಕ್ಕೆ ಏನು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದಾಗ, ಇದು ಹೀಗೆಯೇ ಮುಂದುವರಿದುಕೊಂಡು ಹೋಯಿತು. ೧೯೮೦ ರಲ್ಲಿಯೇ ಈ

ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದರೂ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಆಗ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿಲ್ಲ. ಕೊನೆಗೆ ವರ್ಲ್ಡ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗೆ ಈ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಕಳುಹಿಸುವುದು ಎಂದು ಯೋಚಿಸಲಾಯಿತು. ಇದು ೨೪೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಯೋಜನೆಯಾದ್ದರಿಂದ, ವರ್ಲ್ಡ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗೆ ಹೋದರೆ ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷಗಳು ಹಿಡಿಯುತ್ತವೆಂಬ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಈಗ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವ ಕಾರಣ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವೇ ಈ ಹೊರೆಯನ್ನು ಹೊತ್ತುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಈ ೨೪೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಪೈಕಿ, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ೮೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ, ಎಲ್.ಐ.ಸಿ. ನವರು ೬೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಮಹಾನಗರಪಾಲಿಕೆಯವರು ೩೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಾಲದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ವರ್ಷ ಏಳುನಾಲ್ಕು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ.....

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಲ್. ಶಿವಲಿಂಗೇಗೌಡ.—೧೯೮೫ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಚೆನೈನಲ್ಲಿ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕಾವೇರಿ ಮೂರನೇ ಹಂತದ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ನೀರು ತರುವಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಪೈಪ್‌ಲೈನ್ ಬರುವ ಮಾರ್ಗದ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ವೆಂಕಟರಾಮಯ್ಯ.—ಮಂಗಳಬಂಗಿಲು, ಕೆನಕಪುರ, ಹೊಸಕೋಟೆ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಹೈವೇ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿಯೇ ಪೈಪ್‌ಲೈನ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಈ ನಗರಗಳಿಗೂ ನೀರು ಕೊಡಲು ೧೦೩ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂ ಹಾಕಿದ್ದರು, ಇದು ಏನಾಯಿತು ? ಇದನ್ನು ಏಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ, ದಯೆ ಮಾಡಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಣೆ ಕೊಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—೨೪೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಯೋಜನೆ ಹಾಕಿ, ಕಾವೇರಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ೩ನೇ ಹಂತದಿಂದ ನೀರನ್ನು ತರಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದ್ದೀರಿ ಮತ್ತು ಎಲ್.ಐ.ಸಿ.ನವರು ಹಣ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನವರು ಹಣ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ೧೯೮೭ ರವನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ನೀವು ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ? ಬಿ.ಐ.೭ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ....

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ನಾನು ಪೂರ್ತಿ ಹೇಳುವವರೆಗೆ ತಾವು ಸಮಾಧಾನದಿಂದ ಕೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು, ಪರಸ್ಪರ ವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ನಮಗಿಬ್ಬರಿಗೂ ಪರಸ್ಪರ ವಿಶ್ವಾಸ ಇದೆ. ಈ ೨೪೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ೮೦ ಕೋಟಿ ನಮ್ಮದು. ೬೦ ಕೋಟಿ ಎಲ್.ಐ.ಸಿ.ನವರು, ೩೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನವರು, ಮತ್ತು ೩೦ ಕೋಟಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ್ದು. ಬಿ.ಡಿ.ಎ. ನವರು ಗ್ರಾಂಟ್ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಸಾಲ ಅಲ್ಲ. ಹೊಸ ಸಾರಿ ನಿರ್ಮಿಸುವ ಹಂಚುವಾಗ, ೪೦-೬೦ರ ಸೈಟಿಗೆ ೧೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹಾಕಿದರು. ಈ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಹಣವನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ನೀರು ಸರಬರಾಜಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಒಟ್ಟು ೩೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಿ.ಡಿ.ಎ.ನವರು ಒಪ್ಪಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಭಾರತೀಯ ರೆಸ್ಟೋ ಇಲಾಖೆ ಕಛೇರಿಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಇವೆ. ಇವರನ್ನು ೨೪ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಅವರೂ ಕೂಡ ಒಪ್ಪಿಗೆ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಅಧೀನದಲ್ಲಿರುವ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳಿಂದ ೧೬ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಈ ರೀತಿ ೨೪೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಂಪನ್ಮೂಲವನ್ನು ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿ ಶೇಖರಣೆ ಮಾಡಬಾಗಿದ್ದು ಕಾವೇರಿ ೩ನೇ ಹಂತದ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನಿಗದಿತ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇವೆ. ಈ ಯೋಜನೆಗಾಗಿ ೧೯೮೭-೮೮ರಲ್ಲಿ ಹದಿನಾಲ್ಕುನಾಲ್ಕು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದುವರೆಗೆ ನಾಲ್ಕೈದು ಏಕಡೆ, ಅರ್ಕಾಪತಿ ನದಿ ನೇರಿ ಬಿದ್ದುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಆದರೆ ಆಡಳಿತ ಪರದಿಯಲ್ಲಿ ೭ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ — ಹದಿನೇಳೂವರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ತೂಕಾಡಾಹಳ್ಳಿ, ಕಾರ್ ನೇಹಳ್ಳಿ ಮತ್ತು ತುಟಗಾನೆ ಈ ಮೂರು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಂಪ್‌ಹೌಸ್ ಮತ್ತು ಜಲಾಗಾರಗಳು ನಿರ್ಮಾಣವಾಗುತ್ತಿವೆ. ಈಗ ಅಲ್ಲಿಂದ ಪೈಪ್‌ಲೈನ್ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ, ನೀರು ವಿತರಣೆಗೆ ಬೇಕಾದಂಥ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಪಂಪ್ ಹೌಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಸ್ಥೂರಿಕೆಗೆ ಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಸಲಕರಣೆಗಳಿಗೆ ಒಟ್ಟು ೧೧೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಟೆಂಡರ್ ಕರೆದಿದ್ದೇವೆ. ಅದು ತೀರ್ಮಾನವಾಗುವಂತಹ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿದೆ. ಅದು ತೀರ್ಮಾನವಾದ ಮೇಲೆ ೧೧೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಮಂಜೂರಾತಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅದ ಮೇಲೆ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರಕ್ಕೆ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುವ ಕಾವೇರಿ ಮೂರನೇ ಹಂತದ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತೀವ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ೧೯೯೧ನೇ ಇಸವಿಯ ವೇಳೆಗೆ ಇದನ್ನು ಏನು ಮುಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದೇವೆ. ಅದನ್ನು ಇದೇ ವರದಿ ಮತ್ತು ಇದೇ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಮುಗಿಸುವಂತಹ ವಿಶ್ವಾಸ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಆದರೆ ಈ ಯೋಜನೆ ಕಾರ್ಯಗತವಾದರೂ ಸಹ ನೀರು ಸಾಲುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕನಃ ಪುರಂದರ ಕೆ.ಜಿ.ಎಫ್ ವರೆಗೆ ನೀರು ಪೂರೈಕೆಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಈ ಮೂರನೇ ಹಂತ ಪೂರ್ಣವಾದರೂ ಕೂಡಾ, ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ೨೦೦೧ನೇ ಇಸವಿಯ ವೇಳೆಗೆ ೬೦ ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದರಿಂದ, ಇವತ್ತು ನಾವು ಏನು ನೀರು ಕುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಅಷ್ಟು ನೀರು ಮೂರನೇ ಹಂತ ಪೂರ್ಣವಾದರೂ ಕೂಡಾ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಕಾವೇರಿ ನಾಲ್ಕನೇ ಹಂತ ಬಗ್ಗೆ ಸಹ ನಾವು ಯೋಜನೆ ತಯಾರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈ ನಾಲ್ಕನೇ ಹಂತದ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಏನಾದರೂ ನೀರು ಸರಬರಾಜಿನಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಬಹುದೋ ಎನ್ನೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಯೋಜನೆ ಆಗುತ್ತದೆಯೇ ಇಲ್ಲ ವಿಳಂಬವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಜೊತೆಗೆ ನಾವು ಹೇಮಾವತಿ ನದಿಯಿಂದ ನೇರವಾಗಿ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುವಂತಹ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದೇವೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸರ್ವೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಏತಕ್ಕೆ ಒಂದೇ ಸಲ ಹೆಚ್ಚು ನೀರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರಕ್ಕೆ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಕಾವೇರಿ ನಾಲ್ಕನೇ ಹಂತದ ಯೋಜನೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅದಕ್ಕೆ ಹಣ ಮೆಚ್ಚು ಮಾಡಿದರೂ ಇದು ಅಲ್ಲಿಗೆ ನಿಲ್ಲುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಾದರೂ ಕೂಡಾ ಕಾವೇರಿ ನೀರು ಕಡಿಮೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಹೇಮಾವತಿಯಿಂದ ನೀರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಸಹ ಇದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ವೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇವುಗಳಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರಕ್ಕೆ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯ ಇಲ್ಲದಿರುವಾಗ ಕೋಲಾರಕ್ಕೆ, ಕನಕಪುರಕ್ಕೆ ಇದರಿಂದ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುವಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವುದು ಕಷ್ಟ ಸಾಧ್ಯ ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್.ಮೆಹಟರಾಮಯ್ಯ — ಕೆ.ಜಿ.ಎಫ್ ನಲ್ಲಿರುವ ಬಿ.ಇ.ಎಮ್.ಎಲ್. ಮತ್ತು ಬಿ.ಇ.ಎಲ್.ನವರು ಹಣ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಅವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ — ಅವರು ದುಡ್ಡು ಕೊಟ್ಟರೂ ನೀರು ಇಲ್ಲ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ನೀರು ಸರಬರಾಜಿನ ಬಗ್ಗೆ ಕಾವೇರಿ ಮೂರನೇ ಹಂತದ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಇಷ್ಟು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನು ಮುಖ್ಯವಾದ ಒಂದು ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಅನುಮಾನಗಳು ಹಾಗೂ ಶಂಕೆಗಳು ಇದೆ. ಏನೆಂದರೆ, ನಗರ ಭೂ ಪರಿಮಿತಿ ಕಾಯಿದೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಜಾರಿಯಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ಕಾಯಿದೆ ಸಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಜಾರಿಯಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾರೂ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಾಗ ಎಲ್ಲರೂ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಬೆಳೆಯದೇ ಸರಿ. ನಗರ ಭೂ ಪರಿಮಿತಿ ಕಾಯಿದೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಪಾ.ಪೂಣಿಕವಾಗಿ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ೧೯೮೬ನೇ ಇಸವಿ ಫೆಬ್ರವರಿ ೧೭ನೇ ತಾರೀಖು ಈ ಕೇಂದ್ರದ ಭೂ ಪರಿಮಿತಿ ಕಾಯಿದೆ ೧೬ ರೀಡ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ಬಂತು. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಮೈಸೂರು, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ-ಧಾರವಾಡ, ಬೆಳಗಾವಿ ಮತ್ತು ಮಂಗಳೂರು ಈ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಖೇಮಿತವಾಗುವಂತೆ ಈ ಕಾಯಿದೆ ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಪ್ರಕಾರ ಮೇಲ್ಕಂಡ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರುವ ಭೂ ಮಾಲೀಕರು ತಮ್ಮ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಜಮೀನು ಎಷ್ಟಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು

ಫೋಷಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಾವಿರ ಚಪರಮಾಟರ್, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ-ಧಾರವಾಡ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ೧೫೦೦ ಚದರ ಮೀಟರ್, ಮಂಗಳೂರು ಮತ್ತು ಬೆಳಗಾವಿನಲ್ಲಿ ೨೦೦೦ ಚದರ ಮೀಟರ್‌ನಷ್ಟು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಒಬ್ಬರು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಹುದು, ಉಳಿದ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಫೋಷಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವುದು ಕಾಯಿದೆಯ ಒಂದು ನಿಯಮ. ಇದರ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಫೋಷಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಇದುವರೆವಿಗೆ ೬.೩.೨೧, ೨೧೦೦ ಚದರ ಮೀಟರ್ ಹೆಚ್ಚಿನ ಖಾಲಿ ಜಮೀನಿಗೆ ಈ ಕಾಯ್ದೆಯನ್ವಯ ನಾವು ವಿನ್ಯಾಯತೆಯನ್ನು ನೀಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ವಿನ್ಯಾಯತೆಯನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ನೀಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬುದು, ಅದಕ್ಕೆ ಕಾಯ್ದೆಯಲ್ಲಿ ಅನುಮತಿ ಇದೆ. ಇಂತಹ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಆಗ ಬಡಾವಣೆಗಳು ಆಗುವ ತನಕ ಅಂದರೆ ಬಡಾವಣೆಗಳು ೫ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಆಗಬಹುದು, ೧೦ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಆಗಬಹುದು, ಬಡಾವಣೆಗಳು ಆಗುವವರೆವಿಗೂ ನಾವು ಕೃಷಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ, ಕೃಷಿಯಿಂದಲೇ ನಾವು ಜೀವನ ನಡೆಸಬೇಕು, ಕೃಷಿಯನ್ನೇ ಅವಲಂಬಿಸಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನುವವರಿಗೆ ಅಂತಹ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಬಡಾವಣೆಗಳಾಗುವ ತನಕ ವಿನ್ಯಾಯತೆಯನ್ನು ನೀಡಿದ್ದೇವೆ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಯಾರು ಸಂಕಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಾರೆ, ಅಂತಹವರು ೧೯೭೬ ರ ಹಿಂದಿನ ಜಮೀನು ಇದ್ದು ಅವರಿಗೆ ಆ ಜಮೀನು ಇನ್ನೇ ಬೇರೆ ಜಮೀನು ಕೃಷಿಗೆ ಇಲ್ಲದೆ, ಆ ಜಮೀನಿನ ಮೇಲೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಾಲ ಸೋಲಗಳಿದ್ದು ಬಹಳ ಸಂಕಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೆ ಆಗ ಅದನ್ನು ಪರಿಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನಿವೇಶನಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲು ಅನುಮತಿ ಕೊಡಬಹುದು, ಅದಕ್ಕೆ ಈ ಕಾಯ್ದೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಿಯಮವಿದೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಉದ್ಯಮಗಳು ಇರಬಹುದು, ಅಥವಾ ಗ್ರೂಪ್ ಹೌಸಿಂಗ್ ಇರಬಹುದು, ಇಂಥದ್ದು ಬಂದಾಗ ವಿನ್ಯಾಯತೆ ಕೊಡಬಹುದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಇದುವರೆವಿಗೂ ೧,೩೬,೦೧ ೧೫೫ ರಷ್ಟು ಜಮೀನು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ನಿಯಮ ೧೦(೩)ರ ಪ್ರಕಾರ ಸ್ವಾಧೀನ ಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಇದರಲ್ಲಿ ೩೧, ೯, ೩೨೨ ಚ.ಮಿ. ಜಮೀನನ್ನು ವಿವಿಧ ಸರ್ಕಾರಿ ಇಲಾಖೆಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ನಾನು ತಮಗೆ ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕಾದ್ದು ಆಗುತ್ತದೆಂದು ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಏನೆಂದರೆ, ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಸುಮಾರು ೧೬ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕಾಯ್ದೆ ಇರುವಾಗ ಯಾವ ಯಾವ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳುವ ಸಲುವಾಗಿ ೧೯೭೬ ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಚಾರಲ್ಸ್ ಕೋರಿಯಾ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಮಿತಿ ರಚನೆಯಾಯಿತು. ಈ ಕಾಯ್ದೆ ಇಡೀ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ನಾನು ವೇದಲು ಹೇಳಿದ ೧೬ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಗುಜರಾತ್, ಕರ್ನಾಟಕ, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ, ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಲ ದೆಹಲಿ, ಇಷ್ಟು ರಾಜ್ಯಗಳ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ನಾನು ತಮಗೆ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಗುಜರಾತ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಖ್ವೀರಿಸಿದ ಅರ್ಜಿಗಳು ಸುಮಾರು ೪೧,೫೦೦, ಇದರಲ್ಲಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿದ ಅರ್ಜಿಗಳು ೩೯,೦೦೪ ವಿಲೇ ಆಗಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ೧೩,೦೪೮ ಅರ್ಜಿಗಳು, ಪರಿಶೀಲನಾ ನಂತರ ಇದ್ದ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಖಾಲಿ ಜಮೀನು ೩೨,೫೦೩ ಹೆಕ್ಟೇರ್‌ಗಳು. ಇಷ್ಟು ಇದ್ದರೂ ಸಹ ಕೊನೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದು ೧೨೪ ಹೆಕ್ಟೇರ್‌ಗಳು ಮಾತ್ರ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ.—ನಿಮಗೆ ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಇದು ಒಂದು ಚಟವಾಗಿದೆ. ಮಾತೆತ್ತಿದರೆ ಬಹಾರ, ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶದ್ದು ಹೇಳುವುದು, ಇಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಇಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಅದನ್ನು ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಈಗ ಗುಜರಾತಿನಲ್ಲಿ ೩೨ ೫೦೩ ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಜಮೀನನ್ನು ೧೦(೩) ರ ಕಾಯ್ದೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಪರಿವರ್ತಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದು ಕೊನೆಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದು ೧೨೪ ಹೆಕ್ಟೇರ್‌ಗಳು ಮಾತ್ರ. ಅದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್.—ಇದು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಅಲ್ಲ. ಇದು ಸ್ಟೇಟ್ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ. ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದು ಅನಾವಶ್ಯಕ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ.—ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಕರ್ನಾಟಕವನ್ನು ಏಕೆ ಹೋಲಿಸುತ್ತೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ — ಇದು ಆಲ್ ಇಂಡಿಯಾ ಕಾಯಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು. ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವೂತ್ಯ ಭೂ ಕಾಯಿದೆ ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಭೂ ಕಾಯಿದೆಯಿಂದ ಜಮೀನುದಾರರನ್ನು ನಿರ್ಬಂಧ ಮಾಡಲಾಗಿದೆಯೆಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಭೂ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಬಂದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿರುವುದರಿಂದ ನಾನು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ೭೦ ಸಾವಿರದ ೭೭೭ ಅರ್ಜಿಗಳು ಬಂದಿದ್ದವು. ಅದರಲ್ಲಿ ೪೫ ಸಾವಿರ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಎಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಈ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ನಮಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ೪೫ ಸಾವಿರ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಕೇವಲ ೨೧ ಸಾವಿರದ ೧೬೭ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ವಿಲೇ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಖಾಲಿ ಜಮೀನು ೩೪ ಸಾವಿರದ ೨೧೩ ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಇದೆ ಎಂದು ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ, ಸರ್ಕಾರದ ವಶದಲ್ಲಿರುವುದು ಕೇವಲ ೮೭೭ ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಮಾತ್ರ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ — ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳ ಮಾಹಿತಿ ನಮಗೆ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳಿ ಟೈ ಏಕ ವೇಸ್ಟ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ — ನಾನು ಟೈ ವೇಸ್ಟ್ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇರುವ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಆಮೇಲೆ ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳದಲ್ಲಿ ೩೦ ಸಾವಿರದ ೪೭೫ ಅರ್ಜಿಗಳು ಬಂದಿದ್ದವು. ಅದರಲ್ಲಿ ೧೦ ಸಾವಿರದ ೫೨೦ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ೧ ಸಾವಿರದ ೧೩೮ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ವಿಲೇ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ — ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎನ್. ನಾಯಕ್ — ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ಜೊತೆಗೆ, ಅವರಿಗಾಗಿ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್, ಥಾಯಿಲ್ಯಾಂಡ್, ಕೆನಡಾ, ಫ್ರಾನ್ಸ್, ಜರ್ಮನಿ ಮುಂತಾದ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ — ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳದಲ್ಲಿ ವಿಲೇ ಮಾಡಿರುವುದು ಕೇವಲ ೧,೧೩೮ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ. ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಖಾಲಿ ಜಮೀನು ೫ ಸಾವಿರದ ೭ ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರವು ವಶಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿರುವುದು. ೧೧೨ ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಮಾತ್ರ. ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಬೇರೆಯವರೇ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಅಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ವಶದಲ್ಲಿರುವ ಖಾಲಿ ಜಮೀನು ೧೯.೬೩ ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಮಾತ್ರ. ವಶಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆಂದು ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಿರುವುದು ೧೧೨ ಹೆಕ್ಟೇರ್. ವಶಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವುದು ೧೯.೬೩ ಹೆಕ್ಟೇರ್. ಆಮೇಲೆ ದೆಹಲಿ ಬಗ್ಗೆ ಬಂದರೆ, ಈ ನಗರ ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಮನವಾಟು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ದೆಹಲಿ ಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವ ಅರ್ಜಿಗಳು ೮,೪೫೦. ಅದರಲ್ಲಿ ೬,೧೦೩ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ೩,೯೨೭ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ವಿಲೇ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಖಾಲಿ ಜಮೀನು ೨೪೭ ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಇದೆ ಎಂದು ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ೨೫,೧೨ ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಖಾಲಿ ಜಮೀನನ್ನು ವಶಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದ ವಶದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜಮೀನು ಇದೆಯೆಂದು ನೋಡಿದರೆ ಕೇವಲ ೧,೯೯ ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಮಾತ್ರ. ದೆಹಲಿಯಲ್ಲೇ ಇಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಜಮೀನನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ವಶಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಜೆ. ಜಾರ್ಜ್ — ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿರುವ ಬಹಳಷ್ಟು ಜಮೀನು ಸರ್ಕಾರದ ವಶದಲ್ಲೇ ಇದೆ. ಪ್ರೈವೇಟ್‌ನವರದು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ — ಈಗ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತೇನೆ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ೩೨,೪೧೪ ಅರ್ಜಿಗಳಲ್ಲಿ ೨೫,೮೮೦ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ೧೮ ಸಾವಿರದ ೩೨೪ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ವಿಲೇ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಇದರಲ್ಲಿ ೨,೬೯೨ ಹೆಕ್ಟೇರ್‌ಗಳಷ್ಟು ಜಮೀನು ಡಿಕ್ಲೇರ್ ಆಗಿರುವುದು. ಅದರಲ್ಲಿ ೧,೦೦೭ ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಬಗ್ಗೆ ನೋಟೀಫಿಕೇಶನ್ ಆಗಿದೆ, ಇದೇ ಡೆಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ೨೭ ಹೆಕ್ಟೇರ್‌ಗಳು ಮಾತ್ರ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎನ್. ನಾಯ್ಡು.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ನಮಗೆ ಡೆಲಿಯ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮಂತ್ರಿಯವರು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ, ಆದರಿಂದ ನಮಗೆ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ ? ಅದರಿಂದ ನಮಗೇನು ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ?

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಒಟ್ಟಾರೆ ಇಡೀ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಸರ್ವಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಆದರೂ ಅದನ್ನು ಮೀರಿ, ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇಡೀ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಕಡಿಮೆ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಉತ್ತಮವಾದಂಥ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ, ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದವರೇ ನೇಮಿಸಿದ ಚಾರ್ಲ್ಸ್ ಕೋರಿಯೂ ಸಮಿತಿಯವರೂ ಅದನ್ನು ತಮ್ಮ ಪದವಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ಇನ್ನು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಪಂಗಡಗಳ ಕಲ್ಯಾಣ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ನಗರ ಮತ್ತು ಪುರಸಭೆಗಳ ಆದಾಯದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ ೧೦ರಷ್ಟು ಕಾನೂನುಬಾಹಿರವೇ ಆಗಿರುವ ಪದ್ಧತಿ ಹಿಂದಿ ನಿದಲೂ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿತ್ತು. ಆದರೆ ಕೆಲವಾರು ಕಾರಣಾಂತರಗಳಿಂದ ಮಿಸಲಾತಿ ಹಣ ವಸ್ತು ಸರಿಯಾಗಿ ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ನಮಗೆ ಮನವರಿಕೆಯಾಗಿದೆ ಅದು ತಾವುಗಳು ಹೇಳುವ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕೋಟಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಆಗಿರಬಹುದು...

ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್.—ನಾನು ತಮಗೆ ಡಿವಿಡೆನ್‌ವೈಸ್ ಆಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ.....

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ನಾವು ಕೂಡ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಆದರೆ ವೆಚ್ಚವು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಗಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ ಒಟ್ಟು ಇದು ವರೆಗೆ ಅವರ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಖರ್ಚು, ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟು ಮಿಕ್ಕ ಆದಾಯದಲ್ಲಿ ೧೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಅಂದರೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಭಾಗ ಈ ಕಡೆಗೆ ಬರುವುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಇರುವ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಬೇರೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಆಗದೆ, ಈ ಮಿಸಲಾತಿ ಹಣದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆ ತೆಂದರೆಯಾಗಿದೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆಯಬೇಕು. ಆದರೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಹಣ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಈ ಹಣವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದು ಅದು ಅಪವ್ಯಯವಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ನಾವು ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆ ವತಿಯಿಂದ ಒಂದು ಮೊಹತಿಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವೇತನ, ಪಿಂಚಣಿ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ತಗಲುವ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಯಾವುದೇ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಸಾಲ ಮತ್ತು ಅನುದಾನಗಳ ಹಣವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಪಡೆದಿರುವ ಹಣ ಮತ್ತು ಬ್ಯಾಂಕ್ ಹಾಗೂ ಮರು ಪಾವತಿ ಮಾಡುವ ಹಣವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮಿಕ್ಕ ಬಾಬಿಗಳಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ ೧೦ ರಷ್ಟು ಮಿಸಲಾತಿ ಹಣ ಇಡಬೇಕೆಂದು ಅವರಿಗೆ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಆದರೆ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಆಗಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿದೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು.....

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಈಗ ತಾವುಗಳು ೧೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಅದನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕೆಂಬ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯು ಅದರಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಈಗ ತಾವು ಸೋಲಿಯಾಲ್ ಜಸ್ಟೀಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಇವತ್ತಿನವರೆಗೆ ನಡೆದ ವಿಚಾರ ಮುಗಿದು ಹೋಯಿತು. ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ಕೂಡ ಶೇಕಡ ೧೦ ರಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಸೋಲಿಯಾಲ್ ಜಸ್ಟೀಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ನವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಆದರೆ ಒಂದು ಸಮಿತಿಗೆ ನಗರದ ಶಾಸಕರನ್ನು ಸದಸ್ಯರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆ ಸಮಿತಿಯು ಮೂಲಕ ಸದರಿ ಹಣವನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡುವ ಹಾಗೆ ಇರಬೇಕು. ಸಮಿತಿಯು ನಿರ್ಣಯದ ಪ್ರಕಾರ ಕಾರ್ಪೊರೇಶನ್‌ನವರು ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಒಂದು ಸಲಹೆಯನ್ನು ತಮಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು.

೨-೩೦ ಪಿ. ಎಂ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಮಲ್ಲಪ್ಪ — ಮಾನ್ಯ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ ಮಾತು ಹೇಳಿದರು, ಬೇರೆ ಪಟ್ಟಣ ನಗರಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೂ ಅವರು ಸೇರಿಸದಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಕಳಿಕಳಿ ಇಲ್ಲ ಎನಿಸುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ. — ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅನ್ವಯವಾಗಲಿ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್. — ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಪಾಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಪೊರೇಟರ್‌ಗಳನ್ನೇಳೆ ಗೊಂಡು ಒಂದು ಸಮಿತಿ ಇದೆ. ಅದು ಸೋಲಿಯಲ್ ಜಸ್ಟೀಸ್ ಕಮಿಟಿ ಎಂದು ಆ ಸಮಿತಿಗೆ ನಾವು ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಬೇಕಾದರೆ ಗೃಹ ಲೈನ್ ಕೊಡಬಹುದೇ ಹೊರತು ನಾವೂ ಸೇರುತ್ತೇವೆಂದರೆ ಅವರು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಆಗಲಿ, ಇದನ್ನು ನಾನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನನ್ನ ಇಲಾಖೆಗಳ ಮೇಲೆ ಸದದ ಚರ್ಚೆಗೆ ಮಾರಿಗೂ ಶಂಕೆ ಬರದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿವರವಾಗಿ ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಉತ್ತರಗಳು ಬೇಕು ಅಂದರೆ ಆಯಾ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವಾಗಿಯೇ ಕಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ದಯವಿಟ್ಟು ಈ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಕೋರುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ವಿರ್ಗ. — ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಮತ್ತು ಕೆ. ಹೆಚ್. ಪಾಟೀಲರು ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೂ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿ ಗುರುವಿಟ್ಟಲ್ ಟ್ರಸ್ಟಿಗೆ ಒಂದು ಹೊತ್ತು ಮಾತ್ರ ನೀರು ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ವಾಟರ್ ಸಪ್ಲೈ ಸ್ಕೀಮ್ ಕೆಳಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೆವು. ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಆ ಮೇಲೆ ಗದಗ ಜಿಲ್ಲೆಗೇರಿ, ಒಳ್ಳಾರಿ ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಇವು ಮೂರಕ್ಕೂ ಸೇರಿ ವಾಟರ್ ಸಪ್ಲೈ ಸ್ಕೀಮಿಗೆಂದು ಕೇವಲ ೩ ಕೋಟಿ ಮಾತ್ರ ಇಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ಈ ಹಣ ದಿಂದ ಈ ಸ್ಕೀಮ್ ಯಾವಾಗ ಕಂಪ್ಲೀಟ್ ಆಗುತ್ತದೆ, ಯಾವಾಗ ನೀರು ಕೊಡುತ್ತೀರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೊಂದೇನೆಂದರೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಇಂಟಿಗ್ರೇಟೆಡ್ ಅರ್ಬನ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಬಂದ ಹಣವನ್ನು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಸ್ಕೀಮಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಪ್ರೋಜೆಕ್ಟ್ ಆಗಿರುವುದನ್ನು ಸೀರಿಯಸ್ಸಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಹೇಗೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್. — ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಳಿದಾರೆ. ಧರ್ಮಸಿಂಗ್‌ರವರು ಇದನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಬೆಣ್ಣೆ ತೊರೆ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟು ಭೀಮಾ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿರುವ ಹಿನ್ನೆಲೆಯೇನೆ ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ ಇಷ್ಟೇ ಬೆಣ್ಣೆ ತೊರೆ ಯೋಜನೆ ಯಲ್ಲಿ ಭೀಮಾ ನದಿಯಿಂದ ೫ ಎಂ. ಜಿ. ಡಿ. ಯಷ್ಟು ನೀರು ಸಿಗುತ್ತಿತ್ತು. ಬೆಣ್ಣೆ ತೊರೆ ಹೊಸ ಯೋಜನೆ ಮುಖಾಂತರವಾಗಿ ಇನ್ನು ೬ ಎಂ ಜಿ ಡಿ ಯಷ್ಟು ನೀರು ಹೆಚ್ಚು ಬರುತ್ತದೆಂದು ಅಂದಾಜು ಇತ್ತು. ಅಂದರೆ ಒಟ್ಟು ೧೧ ಎಂಜಿಡಿ ನೀರು ಬರುತ್ತದೆಂದು ಅಂದಾಜುಕೊಂಡಿದ್ದೆವು. ಆಷ್ಟು ನೀರು ಬಂದರೆ ಅಲ್ಲಿರುವ ಜನಂಖ್ಯೆಗೆ ಸಾಕಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಮಾನವ ಮಾಡುವಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಪರಿ ಶೀಲನೆ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ಅನದಿಯಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಪ್ರಮಾಣ ಕಡಿಮೆಯಿರುವುದು ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಾಗಿಲ್ಲ. ನಮಗೆ ಬೇಕಾಗಿರುವ ನೀರಿನ ಶೇಖರಣೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಬೆಣ್ಣೆ ತೊರೆ ಯೋಜನೆ ಮಾಡುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಬೇಕಾಗಿರುವ ಹೆಚ್ಚಿನ ನೀರನ್ನು ಶೇಖರಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಆ ಡ್ಯಾಮನ್ನು ಇನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಉದ್ದವಾಗಿಸುವುದನ್ನು ಮಾಡ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಐದೂವರೆ ಕೋಟಿ ಬಿರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಅಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ವಾಟರ್ ಸಪ್ಲೈ ಬೋರ್ಡ್‌ನವರು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ೮೦೮ಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೇ ಯೋಜನೆ ಯಿಂದ ನೀರನ್ನು ನಗರಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾದರೆ ನಾಲ್ಕೂವರೆ ಕೋಟಿಯಾಯಿತು. ಇದಕ್ಕೆ ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್ ಹಾಕ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಲೈನ್‌ಗಳನ್ನು ಹಾಕಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಈಗ ೮೬-೮೭ರಲ್ಲಿ ೧೦ ಕೋಟಿಯಾಯಿತು ೮೮ರಲ್ಲಿ ೧೩ ಕೋಟಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಆದರೂ ಕೂಡ ನೀರಿನ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗೆಹರಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಆದೇ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಭೀಮಾ ನದಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಸುಮಾರು ೧೧ ಎಂಜಿಡಿ ಜೊತೆಗೆ ಕೊನೆಯ ಪಕ್ಷ ೧೮ ಎಂಜಿಡಿ ನೀರು ಶೇಖರಣೆಯಾಗುವ ಸಂಭವವಿದೆ. ಬ್ಯಾರೇಜ್ ಎಲ್ಲಾ ಕಟ್ಟಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ೧೨ ರೀತಿ ಕೋಟಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಬೆಣ್ಣೆ ತೊರೆ ಯೋಜನೆಗೆ ಬಿರ್ಚ ಮಾಡುವ ಹಣವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಬಿರ್ಚ ಮಾಡಿ

ದರೆ ಹೆಚ್ಚು ನೀರಿನ ಶೇಖರಣೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಭೀಮಾ ನದಿಯಲ್ಲಿ ಬೇಸಿಗೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನೀರು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಬೇರೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಇರುತ್ತದೆ. ಆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವಷ್ಟು ನೀರನ್ನು ತಡೆದರೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅಷ್ಟೇ ಹಣದಿಂದ ಕೇವಲ ೧೦ ಎಂಜಿಡಿ ಅಲ್ಲ ಜೊತೆಗೆ ೧೦ ಎಂಜಿಡಿ ನೀರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂದು ಆ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ.—ಅದನ್ನು ಯಾವಾಗ ಕಂಪ್ಲೀಟ್ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ. ಈ ಕಡೆ ಬೆಣ್ಣೆ ತೊರೆ ಯೋಜನೆ ನಿಂತು ಹೋಯಿತು, ಆ ಕಡೆ ಅದು ಪಾರಂಭವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಜನ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ?

ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್ —ನಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ೪,೫೬ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬೆಣ್ಣೆ ತೊರೆ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೆವು. ಇವತ್ತಿಲ್ಲಾ ನಾಳೆ ಇರಿಗೇಷನ್ ಪಾಜೆಕ್ಟ್ ಅಗಲಬೇಕು. ಟೋಟಲ್ ೧೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಆದರೆ ಸಾಕಾಗುತ್ತದೆ. ೨೦೧೦ ರಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಮುಗಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಭೀಮಾ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ನೀವು ಮುಗಿಸುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ೧೩ ಕೋಟಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಗದಗ್, ಬೆಟಗೇರಿ ಎಲ್ಲಾ ಸೇರಿ ೩೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಪ್ರೊವೈಡ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ೧೫ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಕಂಪ್ಲೀಟ್ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಕುಸುಮಾಕರ ದೇಸಾಯಿಯವರು ಹೇಳಿದರು. Have you negotiated with Maharashtra Government? ೫೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ವರೆಗೆ ೨೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ವಾಟರ್ ಸಪ್ಲೈ ಸ್ಕೀಮ್ ಅನ್ನು ಮುಗಿಸಬೇಕಾದರೆ first you have to negotiate with the Govt. ಇವತ್ತು ಭೀಮಾ ನದಿಯಲ್ಲಿ ನೀರು ಇಲ್ಲ. ಮೊನ್ನೆ ನಾನು ಕಾಲಿಂಗ್ ಅಟೆನ್ಷನ್ ಮೂಲಕ ಕೇಳಿದಾಗ ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರ ಹೇಳಿಕೆಯು ೧೦೨ ಕಿಲೋ ಮೀಟರ್ ನೀರನ್ನು ಉಪನಿಡ್ಲಾನಿಂದ ಬಿಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಗಾಲ್ಫುರ್ಗ್ ಅಂತಹ ಹಡ್ ಕ್ವಾರ್ಟರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಭೀಮಾ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಅನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಇಷ್ಟು ಕ್ವಾಂಟಿಟಿ ನೀರು ಬೇಕೆಂದು ಎಂದು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಬೇಕು. ಬೆಂಗಳೂರು ವಾಟರ್ ಸಪ್ಲೈಗೆ ಇಷ್ಟು ಕ್ವಾಂಟಿಟಿ ನೀರು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಗೆ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ ಹಾಗೆಯೇ ಇದಕ್ಕೂ ಹೇಳಬೇಕು. where is your agreement? Ultimately who has to pay ೧೨-೧೩ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಯೋಜನೆಗೆ ಪ್ರತಿ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ೫ ಲಕ್ಷ, ೧೪ ಲಕ್ಷ ಪ್ರತಿ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೊಂದರೆ ಅದು ಪೂರ್ತಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಭೀಮಾ ನದಿಯಿಂದ ನೀರನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ನಾವು ಏನು ಹೇಳಬೇಕು ಸುಮ್ಮನೆ ಕುಳಿತಿದ್ದೆವು. ನೀವು ಸುಯಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕು. ಅವಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಖರ್ಚಿಯವರು ಪ್ರಶ್ನೆ ಎತ್ತಿದ್ದುದು You have to convince the House.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ —ಭೀಮಾ ನದಿಯಿಂದ ಏಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಪರ್ಷಾದಲ್ಲಿ ೧೦೦ ದಿವಸಗಳ ಕಾಲ ನದಿಯಲ್ಲಿ ನೀರು ಇರುವುದಿಲ್ಲ, ಅಷ್ಟು ದಿವಸಗಳವರೆಗೆ ನೀರಿನ ಶೇಖರಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದೇವೆ. ಬೇರೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ನೀರು ಹುಿಯುತ್ತದೆ ಆ ಹರಿಯುವ ನೀರನ್ನು ನಾವು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಷ್ಟೇ. ಅಲ್ಲಿ ನೀರು ಕಡಿಮೆಯಾದರೆ ನಮ್ಮದೇ ಆದ ನಾರಾಯಣಪುರ ಡ್ಯಾಂ ಮೇಲಿಂಗಡೆ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ನೀರು ಇದೆ. ಕಾಡಿಯುವ ನೀರಿಗೆ ಯಾರೂ ಅಡ್ಡಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಇದನ್ನು ನಾವು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ ಏನೆಂದರೆ ಈ ಕೃಷ್ಣ ಮೇಲ್ದಂಡೆ ಯೋಜನೆ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಜಮೀನಿಗಲ್ಲಾ ನೀರಾವರಿ ಆದಮೇಲೆ ಆ ಸಿಪೇಜ್ ನೀರು ಈ ನದಿಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಬರುತ್ತದೆ ಆ ಒಂದು ಗ್ಯಾರಂಟಿ ಕೂಡ ಇದೆ. ಈ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಅದನ್ನು ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವುದು. ನೀರಿಗಿಂತೂ ನಾವು ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ೧೦ ಎಂ. ಜಿ. ಡಿ. ಎಷ್ಟು ನೀರಿಗೆ ಏನೂ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಹಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಆಮೇಲೆ ಗದಗ್, ಬೆಟಗೇರಿ ಬಗ್ಗೆ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಇದುವರೆಗೆ ೧೨.೨೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಿ ನದಿಯ ಹಡ್ ವರ್ಕ್ ಹತ್ತಿರ ಒಂದು ಕಾರ್ಯ ಮಂಡರಗಿ ಹತ್ತಿರ ಶುದ್ಧೀಕರಣದ ಒಂದು ಕಾಮಗಾರಿ ಮತ್ತು ಸಿಂಟರಾಯನ್ ಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ಇಪ್ಪತ್ತು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಒಂದು ರಿಸರ್ವಾಯರ್ ಇಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಸದ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಗಿದೆ. ಕೊಳವೆಗಳನ್ನು ಮಂಡರಗಿಯಿಂದ.....

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಪಾಟೀಲ್ — ಮಂಡರಗಿಯಲ್ಲಿ

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್, — ಮುಂಗಿದ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿ. ನೋಟ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಪಾಟೀಲ್. — ಗದಗ್ ನಗರಸಭೆ ವಾಟರ್ ಸಪ್ಲೈ ಸ್ಕೀಮ್ ಓಟ ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಈಗ ಉಸೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿದ್ದೇವೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ೨೨ ವರ್ಷ ಆಯಿತು. ಮೊದಲು ೧. ೩ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಇದ್ದದ್ದು ಈಗ ಒಂಭತ್ತು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಚಿಲ್ಲರೆಯವರೆಗೂ ಬಂದಿದೆ, ನನಗೆ ಸಂತೋಷ. ೧.೫೦ ಕೋಟಿ ಖರ್ಚು ಆಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ೧.೫೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಯಾವಾಗನಿಂದ ಖರ್ಚು ಆಯಿತು, ಈಗಿನಿಂದ ಅಲ್ಲ. ಓಟ ರಿಂದ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ. ಗದಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಪೈಪ್ ಎಲ್ಲಾ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ ಗದಗ್‌ನಲ್ಲಿ ನೀರು ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಪೈಪ್‌ಗಳನ್ನು ಸಿಟಿಯ ಲೈಲ್ಲಾ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ, ಸಿಟಿಯ ಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಡಂಬದೋಳಿಗೆ ಏನಾಗಿದೆ, ಮಂಡರಗಿಯಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ, ಎಂದು ಇವೆಲ್ಲಾ ಆಯಾಯ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೂ ಉಪಯೋಗವನ್ನು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿಯವರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ, ಅಲ್ಲಿ ಟ್ಯಾಂಕ್ ಕಟ್ಟಿದರು, ಅಫೀಸರ್, ಕನ್ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ ಕಟ್ಟಿದರು ಎಲ್ಲಾ ಕಟ್ಟಿದರು ಸಂತೋಷ. ಹೋದ ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಈ ವರ್ಷ ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಇಷ್ಟೇ ಪ್ರಗತಿ ಸಾಲದು. ಜಾಗೃತ ನೀರು ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ನನಗನಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ತಾವು ಸರ್ಗಂಭವದ್ದಿ ಸಚಿವರು ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮುಂತವರ್ಜಿ ಮಹಿಷ ನೀವು ಬಹಳ ಸುಂದರವಾಗಿ ಸುಲಲಿತವಾಗಿ ಉತ್ತರವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ನನಗೆ ನಿಮ್ಮ ಉತ್ತರ ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ರೀತಿಯಿಂದ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ನಿರ್ಧಿಷ್ಟವಾಗಿ ಇಂಥ ವರ್ಷ ಮುಗಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ತಾವು ಹೇಳಬೇಕು. ನಾನು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿದರೂ ಸಹಿತ ೩೦೦ ಲಕ್ಷ ಮಾತ್ರ ತಾವು ರಿಫಾರ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಈ ಮೂರು ನೂರು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಗದಗಿಗೆ ಎಂದು ತಾವು ಉದಾರಭಾವ ದಿಂದ, ಅಲ್ಲಿನ ಜನರು ಇಪ್ಪತ್ತು ವರ್ಷ ನೀರು ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದು ತಿಳಿದು ನೀವು ಮತ್ತು ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರು ಇಬ್ಬರೂ ಮಾತನಾಡಿಕೊಂಡು ಈ ಎಲ್ಲಾ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದರೂ ಸಹಿತ ಇದು ಜಾಗೃತ ಆಗುವ ಹಾಗೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಗುಲ್ಬರ್ಗದಲ್ಲಿ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್ ಅವರನ್ನು ಬಿಡಲಿಕ್ಕೆ ಏನಾಗುತ್ತದೆಯೋ ? ಖರ್ಗೆಯವರಿಗೆ ಬಿಡಲಿಕ್ಕೆ ಏನಾಗುತ್ತದೆಯೋ ? ಈ ಎಲ್ಲಾ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ನೋಡಿದರೆ ಈ ಹಣ ನಮಗೆ ಕನ್ನಡಿಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟು ಗಂಟಾಗುತ್ತದೆ ಇಲ್ಲಿ ಯಾರನ್ನು ನಾನು ಟೀಕೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ತಯಾರಿಲ್ಲ. ಗದಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಪೈಪ್ ಹಾಕಿ ೧೦-೧೨ ವರ್ಷದಿಂದ ಅದನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಅವೆಲ್ಲವೂ ಈಗ ಕೆಟ್ಟು ಮತ್ತೆ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವ ಕಾಲ ಬಂದಿದೆ. ಈ ಪ್ರಗತಿ ಮೂರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ವಾಟರ್ ಸಪ್ಲೈ ಪೈಪ್‌ಗೆ ಮತ್ತೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ, ಆದ ರಿಂದ ಇವತ್ತು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಾರ ಸಾರವಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಅದಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ಹೇಳಿದೆ. ಗದಗ್ ನಗರಸಭೆಯ ಉತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿ ಈ ರೀತಿ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಮೊದಲು ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಬಂದ್ ಮಾಡಿ ಇದು ಅಲ್ಲಿನ ನಗರ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇದೆ ಎಂದು ಅಲ್ಲ. ಏತಕ್ಕೆ ಇದನ್ನು ಹೇಳುವುದು ಎಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡಿಸಿ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ ಮಂದಿಗೆ ಬಾಡಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಮಂಜೂರುತಿಗಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ರವಿನ್ಯಾ ಕಮಿಷನರ್ ಬಗ್ಗೆ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರಿಗೆ ಹೇಳಿದೆ. ಅವರು ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಆಡ್ವರ್ ವಿರುದ್ಧ ರೆಕಮೆಂಡ್ ಮಾಡಿ ದ್ದಾರೆ. ಅಂಥವರ ವಿರುದ್ಧ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರೂ ಇವತ್ತಿಗೂ ಅವರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವ ದೊಡ್ಡ ಅಫೀಸರ್ ಸಣ್ಣ ವನೇದಾದರೂ ಆಗಿದ್ದರೆ ಇಷ್ಟೊತ್ತಿಗೆ ಮಾನಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಅವರನ್ನು ಸೆಕ್ರೆಟೇರಿಯೇಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ನಿಮ್ಮ ಖಾತೆಯೋಳಗೆ ಇರುವ ಕಮಿಷನರ್ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ನೀವು ಸೂಕ್ಷ್ಮ ರೀತಿಯಿಂದ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ನನಗೆ ಹೋದ ಸಲ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಪಾಟೀಲರೇ ವಿಚಾರ ಮಾಡೋಣ. ಅದು ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿದ್ದರೆ ನಾನು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಈ ರೀತಿಯೋಗ್ಯವಾದಂಥ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ.

ಆದರೆ ಇವತ್ತಿಗೂ ಸಹ ನಗರಸಭೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಆದೇಶ ಕೊಟ್ಟು ಅದನ್ನು ರಿಟಾವು ಮಾಡಿ, ಆ ಹಣ ವನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಿ. ನಾವು ಬೇಡ ಅನ್ನುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಕಮಿಟಿಬೇಕು ಎಂದಿದ್ದರು ಅದು ಹೇಳಿಯಂತು. ಹೈಕೋರ್ಟ್ ನಿರ್ಣಯ ಎಲ್ಲಾ ಆಯಿತು. ಇವತ್ತು ಪ್ರತಿ ಒಂದು ಮಾರ್ ಮಾಡಿದರೆ ೧೨ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಉತ್ಪನ್ನ ಬರುತ್ತದೆ. ೧೨ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಕೆಲಸವನ್ನು

ಮುಗಿಸಬಹುದು. ಎರಡನೆಯದು, ನೀವು ಮಂತ್ರಿಅಪ್ಪಿ, ನಾನು ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ ಎಂದು ಯೋಚನೆಮಾಡಿ ಎಂದು ನಾನು ನಿವೇದನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ೨ ಕೋಟಿ ೭೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಹಣವನ್ನು ಎಲ್. ಐ. ಸಿ. ಯಿಂದ ಕೊಡಬೇಕು. ಎಲ್. ಐ. ಸಿ. ಯಿಂದ ಅಷ್ಟು ಹಣ ಬಂದಿದ್ದರೂ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರುವುದು ೧ ಕೋಟಿ ೨೫ ಲಕ್ಷ. ಇದು ಯಾವ ನ್ಯಾಯ ? ಹಣ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಒಂದು ಮಾತು, ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತು. ಇದರಲ್ಲಿ ಏನು ದೋಷವಿದೆ ? ಅಥವಾ ಕೆ. ಹೆಚ್ ಪಾಟೀಲ್ ಮೇಂ. ರ್ ಆಗಿದ್ದಾನೆಂದು ದೋಷವೇ, ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಬಾರದು. ನಾನು ನಮ್ಮ ಜನರಲ್ಲಿ ಅಪೀಲ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ, ನನ್ನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆಯವರನ್ನು ನೀವು ಆರಿಸಿ ಎಂದು, ಮತ್ತು ಯಾವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಇದು ನನಗೆ ತಿಳಿದಿಲ್ಲ. ಇಡೀ ಹಿಂದೂ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಗದಗ್ ನಂತಹ ನಗರದಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ನಿವೇದನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಈ ನೀರಿನ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮುಗಿಸಬೇಕು. ವಾಟರ್‌ಸಪ್ಲೈ ಕೆಲಸ ಮುಗಿದರೆ, ಊರಿನಲ್ಲಿ ಡ್ರೈನೇಜ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸುರಿಯಾಗಿ ಇಲ್ಲ. ನೀರು ಬಂದ ಹೊರತು ಡ್ರೈನೇಜ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಯಾವ ರೀತಿ ಆಗಿದೆ ಎಂದರೆ “ಹುಚ್ಚು ಬಿಡದ ಮದುವೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ಮದುವೆ ಆಗದೆ ಹುಚ್ಚು ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ”. ಎಂದ ಹಾಗಾಗಿದೆ ಆದುದರಿಂದ ಮೊದಲು ಡ್ರೈನೇಜ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿ ಎಂದು ನನ್ನ ಕಳಕಳಿಯು ಭಿನ್ನ ಹೆ. ಮೂರನೆಯದು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದರೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ ಡೆವಲಪ್, ಕೆಲಸ ಹೆಚ್ಚು ಆಗಿದ್ದರೆ ಯಾರು ಕಾರಣರು. ಅನೇಕ ಜನ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಬರುವ ಜನರು ಕಾರಣ. ಅದರಲ್ಲಿ ರೈತಾಪಿ ಜನ ಬೇರೆಯಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ತಂಗುವುದಕ್ಕೆ ತಂಗು ವಸೆ ಇಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಿಗೆ ಎನ್ನಿ ವಿಧಾನಸೌಧ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆ ಇವರುಗಳಿಗೆ ತಂಗು ವಸೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಿ. ಇಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಪುಕ್ಕಟೆಯಾಗಿ ತಂಗುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡೋಣ ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ೨೦-೨೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ, ಅಷ್ಟು ಡಿವಾಯ್‌ವನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿ, ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಕೀರ್ತಿ ತನ್ನಿ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಗದಗ್‌ನ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮಲಪ್ರಭಾ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿಯೇ ಕೈಬಿಟ್ಟಿದ್ದು ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ನಮ್ಮ ಅನುಭವದಲ್ಲಿ ಅದು ಇದೆ. ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಗಳ ಮೂಲಕ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡೋಣ ಎಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಶುದ್ಧವಾದ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಅಲ್ಲ. ಅದು ನೀರು ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧುವಾದುದೂ ಅಲ್ಲ, ಅದನ್ನು ಪೆರಿಗಿನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ೧೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ನಗರ ಭವಿಷ್ಯವಾಹಿನಿ, ಅದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟ ಆಗುತ್ತದೆ. ಎಂದರೂ ಕೂಡ ಅದಕ್ಕೆ ಮಂಜೂರಾತಿ ಆಯಿತು. ಈಗ ೧.೭೨ ಕೋಟಿದಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಆಗಿದೆ. ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಿಯೇ ತಮಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಹೋದ ತಿಂಗಳು ಮತ್ತು ಈ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೫ ಕೋಟಿ ೫೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಟರ್ನಿಕೆ ಜಾಬ್ ಪ್ರೈವೇಟ್‌ನ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಟೆಂಡರ್ ಆಕ್ಸ್‌ಪೈ ಆಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಇನ್ನು ಒಂದು-ಒಂದೂವರೆ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಕಂಪ್ಲೀಟ್ ಮಾಡಬಹುದು. ಅದಕ್ಕೆ ವಿಮಾ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಬಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ಹಣ. ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಹಣವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಈ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ಈ ವರ್ಷ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿ ಬೇಗ ಮುಗಿಸುತ್ತೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾರಾದ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ರೀತರಲ್ಲಿ ನಿವೇಶನಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ೭೭೨ವರೆಗೆ ಏನೇ ಒಂದು ದರದಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತಾ ಹೋದರು, ೭೭ ರಿಂದ ೭೨ರ ವರೆಗೆ, ಒಂದು ಗುತ್ತಿಗೆ ಮೇಲೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೩೭೫ ರೂಪಾಯಿಗಳಂತೆ ಕೊಟ್ಟರು ೧೯೮೭ರಲ್ಲಿ ಗುತ್ತಿಗೆ ಕೊನೆ ಆದ ಮೇಲೆ ಡಿವಿಜನ್‌ ಕಮೀಷನರ್ ಅವರು ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟರ್ ಆಗಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದಾಗ ಇವರುಗಳು ರಿಟ್ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಅದರೂ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ಕಡೆಗೆ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿದೆ. ಅದರೂ ಸಹ ಆ ವರ್ತಕರನ್ನು ಮತ್ತು ನಗರಸಭೆಯವರನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಕರೆಯಿಸಿ ಯಾವ ರೀತಿ ನಗರಸಭೆ.....

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಇಲ್ಲಿ ನನ್ನಿಂದ ತಪ್ಪು ಹೇಳಿಕೆ ಬಂದಿದೆ ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬೇರೆಯವರಲ್ಲಿ ಬರಬಾರದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಏನೆಂದರೆ, ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟ ಆದೇಶ ಹೊದ ಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಿನ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ಒಮ್ಮೆ ತಂದಿದ

ಒಂದು ಠರಾವನ್ನು ಪಾಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಆ ಠರಾವನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ವಿಭಾಗಾಧಿಕಾರಿಯವರು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಮತ್ತೆ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋದರು. ತಿರುಗಿ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ಆವರ ಕಡೆಗೆ ತೀರ್ಮಾನವಾಯಿತು, ಆದರೂ ವಿಭಾಗಾಧಿಕಾರಿ ಅವರು ಆ ಠರಾವನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಿ ಲಾಂಗ್-ಲಿ ಜ್ ಮೇಲೆ ಕೊಡಬಹುದೆಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಶಿಫಾರಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ತಾವು ಅದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಅನುಮತಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ತಾವು ಹೇಳಿದ್ದು ಸರಿ ಇದೆ. ಈಗ ಅಲ್ಲಿನ ವರ್ತಕರು ೫೪ ವಚಾರ (ಉಗ್ರಾಣ)ಗಳಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ಬಾಡಿಗೆ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ಅದೇ ನಗರ ಸಭೆಯ ಸುತ್ತ ಮುತ್ತ ಇರುವಂತಹ ಈಗಿನ ಬೆಲೆಗೆ ಹೋಲಿಕೆ ಮಾಡಿದರೆ ಈ ೩೭೫ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಎಂದೇ ಹೇಳಬಹುದು. ಅವರು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೩೭೫ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಒದಲು ೪೨೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ ೪೫೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆನ್ನುತ್ತದೆ ಅನ್ನುವಂತಹ ವಿಚಾರವಿದ್ದರೂ ಸಹ, ಆ ವರ್ತಕರು ಒಮ್ಮೆಲೇ ಇಷ್ಟೊಂದು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಹೇಗೆ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಏನು ಪರಿಶ್ಕರಣೆ, ಅದನ್ನು ಅವರು ವಯಲೇಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಎಲೆ ಮಾರುವ ಅಂಗಡಿಗಳಿಗೆ ಹನ್ನೆರಡು ನೂರರಿಂದ ಹದಿನೈದು ನೂರವರೆಗೆ ಚಾರ್ಜ್ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ, ಒಂದು ಎಕರೆಯಷ್ಟು ಜಾಗ ಇರುವಂತಹ ಈ ವಚಾರಗಳಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳಂತೆ ಚಾರ್ಜ್ ಮಾಡುವುದು ಯಾವ ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಆದಕಾಗಿಯೇ ಆ ನಗರ ಸಭೆಯವರು ಸಭೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಇದನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು, ಹತ್ತು-ಹನ್ನೆರಡು ಪಟ್ಟು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಇಷ್ಟರಲ್ಲಿಯೇ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಕೈಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಾವು ಆ ನಗರ ಸಭೆಗೆ ಸಪ್ತವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್.—ತಾವು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸಸಂಖ್ಯೆಯವ ರೀತಿ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಸಹ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನೇ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಒಪ್ಪಿಸಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಲಕ್ಷ್ಮಣ್ ರಾವ್ ವರದಿ ಪ್ರಕಾರ ನೀವು ೩೯-೪೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವರದಿಯನ್ನು ನೀವು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಅದರ ಮೇಲೆ ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಆಗಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇವತ್ತು ರಾಜ್ಯದ ಒಟ್ಟು ಬಡ್ಡಿಯ ಏನಿದೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ ೪೫ ರಷ್ಟು ಹಣ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಂದಲೇ ವಸೂಲಿ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಮೋಟಾರು ವೆಹಿಕಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಗೂ ಇನ್ನಿತರ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಗಳಿಂದ ಇಷ್ಟು ಹಣ ವಸೂಲಿ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನೀವು ನಗರ ಸಭೆಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಪುರಸಭೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನೀವು ಲಕ್ಷ್ಮಣ್ ರಾವ್ ಸಮಿತಿ ವರದಿಯನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಬೇಕು. ಈಗ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ೪೦ ಲಕ್ಷದಷ್ಟು ಇದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಫೋಟಿಂಗ್ ಪಾಪ್ಯುಲೇಷನ್ ಸೇರಿದರೆ ೪೫ ಲಕ್ಷದಷ್ಟು ಆಗುತ್ತದೆ. ಎರಡು ಸಾವಿರ ಇಸವಿಯ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಇದು ೬೦-೭೦ ಲಕ್ಷದಷ್ಟು ಆಗಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಕಾವೇರಿ ೩ನೇ ಹಂತದ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಜಾಗೃತೆ ನೀವು ಮುಗಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ೧೯೯೦-೯೧ರ ಹೊತ್ತಿಗೆ ೨೪೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಈ ಯೋಜನೆ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಯುತ್ತದೆಂದು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಬಡ್ಡಿಯ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ೭೦೬ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖರ್ಚಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಮ್ಮ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಈ ರೀತಿ ಆದರೆ ಇದು ಯಾವಾಗ ಮುಗಿಯುತ್ತದೆ ? ೩೩ ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ಕಾವೇರಿ ೨ನೇ ಹಂತದ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ನಾವು ೩ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಮುಗಿಸಿದೆವು. ಇದು ಮಾನ್ಯ ತಿಮ್ಮೇಗೌಡರಿಗೂ ಗೊತ್ತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಕಾವೇರಿ ಮೂರನೇ ಹಂತದ ಯೋಜನೆಗೆ ವರ್ಷ ವರ್ಷ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ೧೯೮೮-೮೯ನೇ ಸಾಲಿಗೆ ಇಷ್ಟು ಹಣ, ೧೯೮೯-೯೦ನೇ ಸಾಲಿಗೆ ಇಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ತಾವು ನಮಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದಾಗ ಮಾತ್ರ ನಮಗೆ ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ನಂಬಿಕೆ ಬರುತ್ತದೆ.

ಮೂರನೆಯ ವಿಷಯ ಏನೆಂದರೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅರ್ಬನ್ ವಾಟರ್‌ಸಪ್ಲೈ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದರು. ೧೯೬೮-೬೯ರಲ್ಲಿ ಸಿಂಗಲ್ ಪರ್ಕ್ ಸಹ ನೀವು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ೬೭ ಸ್ಕೀಮ್ ಇದೆ ಪ್ರೈವೆಟ್ ವಾಟರ್‌ಸಪ್ಲೈ ಸ್ಕೀಂ ಇದೆ, ಇದಕ್ಕೆ ೬೨ ಕೋಟಿ ಬೇಕು. ಆದರೆ ನೀವು ಪ್ರೈವೆಟ್ ಮಾಡಿರುವುದು ೮ ಕೋಟಿ ೫೦ ಲಕ್ಷ ಮಾತ್ರ. ೫೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಅಮೌಂಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ಇದರಿಂದ ಏನೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಗದಗ್-ಬೆಟಗೇರಿಯಾಗಲಿ, ಗುಲಬರ್ಗಿ ಆಗಲಿ, ಅಲ್ಲಿ ಏನೂ ಕೆಲಸ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬಹು ಕಡಿ ವಾಟರ್‌ರೇಟ್ ೨೫ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಇನ್‌ಕ್ರೀಸ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಡಿವ್ಯಾಂಡ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವಾಗ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಮಗೆ ಸಮಾಧಾನ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಅದೇ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಿ ಏನೂ ಕೆಲಸ ಆಗಿಲ್ಲ. ಆದನ್ನೂ ಹೇಳಲೇಬೇಕು ಕರ್ನಾಟಕ ಅರ್ಬನ್ ವಾಟರ್ ಸಪ್ಲೈ ಬೋರ್ಡ್‌ಗೆ ೬೭ ಕೋಟಿ ಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ನೀವು ೫೫ ಕೋಟಿ ಮಾತ್ರ ಪ್ರೈವೆಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಅದರಲ್ಲಿ ಕೋಟಿ ಏಳಾಗಿಲ್ಲ. ಆಮೇಲೆ ಐದೂಡಿಬಿ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು. ೫೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಸೆಟ್ಲಲ್ ಗವರ್ನಮೆಂಟ್, ೫೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಸ್ಟೇಟ್ ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಕೊಡಬೇಕು. ಯಾವಾಗ ನೀವು ೫೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಆಗ ಸೆಟ್ಲಲ್ ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಕೂಡ ರಿಲೀಸ್ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಇಂಟಿಗ್ರೇಟೆಡ್ ಅರ್ಬನ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಪ್ಲಾನ್ ೫೬ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಬಂದಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಟೋಟಲ್ ಎಸ್ಕಿಮೇಟೆಡ್ ಕಾಸ್ ಆಗಿದೆ. ಎಷ್ಟು ಹಣ ಪ್ರೈವೆಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆಮೇಲೆ ಮೈಸೂರು ನಗರದ ಇಂಪ್ರೂವ್‌ಮೆಂಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದರು. ೧೦ ಲಕ್ಷ ಎಂದೂ ಹೇಳದಿರಿ, ೧೦ ಲಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್. — ಅವರ ಕಾಲ ಮೇಲೆ ಅವರು ನಿಂತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ಲೇವಿಗೆಗೋಸ್ಕರ ನಾವು ೧೦ ಲಕ್ಷ ಕೊಡುವುದು.

ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್. — ಅದಕ್ಕೆ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಗ್ಯಾರಂಟಿ ನೀವು ಕೊಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್. — ಹೌದು.

ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್. — ಇಂಪ್ರೂವ್‌ಮೆಂಟ್ ಬೋರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಬಡಾವಣೆಗಳಿಗೋಸ್ಕರ ಲಾಂಡ್ ಅಕ್ವೈಷನ್ ಕಾಸ್ ನೀವು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅರ್ಬನ್ ಏರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಸ್ಟೆಟ್ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ಇದೆ. ನೀವು ಲಾಂಗ್ ಬಾಕ್ ಆದರೆ ೧೯೮೪-೮೫ರಲ್ಲಿ ಐಡೆಂಟಿಫೈ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಸ್ಟೆಟ್ ಏಜೆಂಸಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಈಗ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು. — ತಮ್ಮ ಕ್ವೇರಿಕೇಷನ್ ಮುಕ್ತಾಯ ಮಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್. — ಕೊನೆಯದು ಕೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಇವತ್ತು ನೀವು ೮೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಗ್ರಾಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ೪.೨೫ ಕೋಟಿಯಲ್ಲಿ ೬೬ ಲಕ್ಷ ಮಾತ್ರ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರುವುದು. ೩ ಕೋಟಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು. ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಡೈರೆಕ್ಟೋರೇಟ್ ಏನು ಮಾಡುತ್ತದೆ, ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗ ಏನು ಮಾಡುತ್ತದೆ ? where is the review ಅವರೂ ಮಾಡಬೇಕು, ತಾವು ಕೂಡ ಮಾಡಬೇಕು. ಡಿವಿಜನ್‌ವೈಸ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದಂಥ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸದನದ ಮುಂದೆ ಹೇಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್. — ಮಾನ್ಯ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್‌ರವರಿಗೆ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಕಳಕಳಿ ಇದೆ, ಅಭಿಮಾನ ಇದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಧನ್ಯವಾದಗಳು. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಅವರು ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾಗ ನಮ್ಮ ಹತ್ತಿರವಿಲ್ಲಾ ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಏನಾದರೂ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಎರಡನೇ ಹಂತದ ಯೋಜನೆ ಏನಿದೆ ಇದು ೫೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಯೋಜನೆ. ನೀವು ಇದ್ದಾಗ ೧೯೬೦ರಿಂದ ೧೯೬೩ರವರೆಗೆ ನೀವು ೩೫ ಕೋಟಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ನಾವು ೧೯೬೩ರಿಂದ ಇದುವರೆಗೆ ೩೨ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಈ ಸರ್ಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಅಂಡರ್‌ಗ್ರೌಂಡ್ ಸೂಯರ್‌ಜ್ ಟ್ರೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೆಲಸ, ೩ ಕಡಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ೧೬ ಕೋಟಿ ಸಿಬ್ಬರಾಗಿದೆ, ಅದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಒಟ್ಟು ೪೮ ಕೋಟಿ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ. ಎರಡನೇ ಹಂತದಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ಜಯನಗರದವರೆಗೆ ತಂದುಬಿಟ್ಟಿದ್ದು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರಕ್ಕೆ ನೀರನ್ನು ಸಪ್ಲೈ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಲ್ಲಿಗಳ ಮೂಲಕ ನೀರನ್ನು ಹಂಚುವುದಕ್ಕೆ ೩೨

ಕೋಟಿ ಖರ್ಚು ಆಗಿದೆ. ಅಶುದ್ಧವಾದಂಥ ಕೊಳಚೆ ನೀರಿನ ಶುದ್ಧೀಕರಣಕ್ಕೋಸ್ಕರ ೧೭ ಕೋಟಿ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ. ಈ ಕಾರ್ಯಗಳು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಆಗಿದೆ. ಅರ್ಬನ್ ವಾಟರ್ ಸಪ್ಲೈ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅದು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುವುದೇ.

ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್.— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ...

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.— ನಿಮಗೆ ಇನ್ನೂ ಸಮಾಧಾನವಾಗಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್.— ಅವರಿಗೆ ಅಸ್ಸೈ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಈಗ ಯಾವುದಾದರೂ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೆಲಸ ಆಗಬೇಕಾದರೆ ಸೆಕೆಡ್ ಫ್ಲೋರ್‌ನಲ್ಲಿ ಫೈನಾನ್ಸ್ ಸೆಕ್ಟರಿ ಇದ್ದಾರಲ್ಲ, ಅಲ್ಲಿ ಕಾಗದದ ಮೂಲಕ ಹಣ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಣ ಬಿಡುಗಡೆ ಆಗಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸ್ಟ್ರಗಲ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

೩-೦೦ ಪಿ. ಎಂ.

ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಹಿತವಾಗುವಂತಹ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತಾವು ಹದೇ ಪದೇ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ಮುಕ್ತಿಯಾಗಿದ್ದಾಗ ವೀರಪ್ಪವೊಲಿಯವರನ್ನು ಮತ್ತು ಹಣಕಾಸಿನ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ, ಭೇಟಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ನೀವು ಎಷ್ಟೇ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೂ, ಪ್ರಗತಿಯಾಗತಕ್ಕ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಬ್ಯೂರೂ ಕ್ರಿಸಿ ಏನು ಇದೆ ಅದು ಅಡ್ಡಬರುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.— ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಆರ್ಥಿಕ ಆಯೋಗದ ಶಿಫಾರಸ್ಸಿನ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ೩೩ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಇದುವರೆಗೂ ಬಂದಿದೆ. ಈ ವರ್ಷ ೩೨ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬಂದಿದೆ. ಅಂದರೆ ಶೇಕಡ ೫೦ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹಣ ಬಂದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ವೆಂಕಟರಾಮಯ್ಯ.— ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೊಸ ಟೌನ್‌ಹಾಲ್ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಕೃಷ್ಣರಾಜೇಂದ್ರ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಗುಬ್ಬಿ ವೀರಣ್ಣ ರಂಗಮಂದಿರ ಕಟ್ಟುವ ಬಗ್ಗೆ ಸುಮಾರು ೯ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಕೆಲಸದ ಬಗ್ಗೆ ಟೆಂಡರ್‌ನ್ನು ಕರೆದಿದ್ದು, ಲೋಯಸ್ ಟೆಂಡರ್‌ನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೈಯಸ್ ಟೆಂಡರ್‌ನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ೩ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಜಾಸ್ತಿ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಪರ್ಮಿಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.— ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಹಾಲ್ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಗುಬ್ಬಿ ವೀರಣ್ಣ ರಂಗ ಮಂದಿರ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಇಪ್ಪರಲ್ಲಿಯೇ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಪಂಪಾಪತಿ.— ದಾವಣಗೆರೆ ನೀರಿನ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವರ್ಷ ನಾವು ಬಂದು ಅವರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಭದ್ರಾ ಜಲಾಶಯದಿಂದ ನೀರನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಕೃತಜ್ಞತೆಯನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಮುಂದುವರೆಯುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ನಗರ, ಬಹಳ ವೇಗದಿಂದ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ. ಸುಮಾರು ೩ ಲಕ್ಷ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇದೆ. ಸುಮಾರು ೧೫ ಕಿ.ಮೀ. ದೂರದಲ್ಲಿ ಹರಿಹರ ನಗರದ ಹತ್ತಿರ ತೆಂಗಭದ್ರ ನದಿ ಹರಿಯುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿಂದ ದಾವಣಗೆರೆಗೆ ಸಮಗ್ರವಾದಂತಹ ನೀರಿನ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿ, ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಗರ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮಂಡಳಿಗೆ ವಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ದಾವಣಗೆರೆಯ ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿ ಸಾವಿರಾರು ನಿವೇಶನಗಳನ್ನು ಹುಚ್ಚಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಿವೇಶನಗಳನ್ನು ಹುಚ್ಚಿದ ತಕ್ಷಣ ೩-೪ ಸಿಂಗಿಳಿಗಳಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಬಡಾವಣೆಗಳನ್ನು ನಗರಸಭೆಗೆ ವಹಿಸಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ಬಡಾವಣೆಗಳು ಬೆಳೆಯುತ್ತಾಹೋಗುತ್ತವೆ. ನಗರಸಭೆಗೆ ಆದಾಯ ಇಲ್ಲದೆ ನಾಗರಿಕ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಇಲ್ಲದಂತಾಗುತ್ತದೆ.

ಇವತ್ತು ಹೊಸ ಬಡಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಳಚರಂಡಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗದೆ ಹಾಗೆಯೇ ನಿಂತುಹೋಗಿದೆ. ಒಳಚರಂಡಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಅದೇಶ ಕೊಡಬೇಕು, ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಂಥ ಹಣಕಾಸಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ದಾವಣಗೆರೆ ನಗರದ ನೀರಿನ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹೊಸದಾಗಿ ತುಂಗಭದ್ರಾ ನದಿಯಿಂದ ನೇರವಾಗಿ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಸುಮಾರು ೧೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯ ಅಂದಾಜಿನಲ್ಲಿ ಲೈನ್ ಎಸ್ಕಿಮೇಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಡಿಜೈಲ್ ಎಸ್ಕಿಮೇಟ್ ಆದಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಹೊಸ ಬಡಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳು ಬಂದಮೇಲೆ ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ನಗರಸಭೆಗೆ ವಹಿಸಿಕೊಡದಿದ್ದರೆ ದಿನನಿತ್ಯದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಒಲಿ ಬಡಾವಣೆಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೆಲಸಗಳು ನಾನಾ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ನಿಂತುಹೋಯಿತು. ನಗರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದವರು, ಮತ್ತು ನಗರ ಸಭೆಯವರು ಕೂಡಿ, ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿ, ಮೂರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದವರು ನಗರ ಸಭೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಒಲಿ ಬಡಾವಣೆಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ. ಅದೇರೀತಿ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕಾಮಗಾರಿಗಳೂ ಆದಮೇಲೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳು ಬಂದಮೇಲೆ ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ಆ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ನಗರಸಭೆಯ ವಶಕ್ಕೆ ವಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಪಂಪಾಪತಿ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಅಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳು ಬರಬೇಕೆಂದರೆ ಸುಮಾರು ೧೦-೨೦ ವರ್ಷಗಳಾಗಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ನಿವೇಶನಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕೊಡಲೇ ಅಂದರೆ ನಾರಾಯ್ಣಾ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಆ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ನಗರಸಭೆಗೆ ವಹಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರು ಕಂದಾಯ ಮುಂತಾದವನ್ನು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ವೇದಾಂತ್ ಹಮ್ಮಿಗೆ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮೈಸೂರು ನಗರಸಭೆಯನ್ನು ನಗರಪಾಲಿಕೆ ಎಂದು ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಿದಮೇಲೆ ೫೨ ಮತದಾರ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳೆಂದು ವಿಂಗಡಣೆ ಮಾಡಿದರು ಒಂದೊಂದು ಮತದಾರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ೨ ಸಾವಿರ, ೫ ಸಾವಿರ, ೮ ಸಾವಿರ, ೧೦ ಸಾವಿರದಂತೆ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇದೆ. ಈ ಮತದಾರ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ಯಾವ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮಾಡಿದರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಮುಂದಿನ ಚುನಾವಣೆ ಬರುವ ಹೊತ್ತಿಗಾದರೂ ಈ ಮತದಾರ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ನಗರಸಭೆಯಲ್ಲೂ ಪೌರಕಾರ್ಮಿಕರು ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ನೂರಕ್ಕೆ ೯೯ ಜನರಿಗೆ ಸ್ವಂತ ಮನೆಗಳಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರನ್ನು ಓತ್ತಾಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ಈ ರೀತಿ ಶೋಷಣೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿರತಕ್ಕ ನಗರವನ್ನು ಶುಚಿಯಾಗಿಡತಕ್ಕ ಈ ಬಡ ಪೌರ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಯಾರಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ವಾಸಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ವಸತಿಗೃಹಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮೈಸೂರು ನಗರದ ಮತದಾರರ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಮುಂದಿನ ಚುನಾವಣೆ ಆಗುವುದರೊಳಗೆ ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸೂಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅಲ್ಲಿಯ ನಗರಸಭೆಯ ವತಿಯಿಂದ ಸೂಚನೆ ಬಂದರೆ ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಪೌರ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಎಷ್ಟು ದಿವಸದವರೆಗೆ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿರುತ್ತಾರೆ ಅಷ್ಟು ದಿವಸದವರೆಗೆ ಅವರು ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಆಯಾಯ ನಗರಸಭೆಯವರು ವಸತಿಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಲು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು/ಹೇಳುವಂತೆ ಅವರಿಗೆ ಸ್ವಂತ ಮನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದರೆ ಯಾವ ನಗರಸಭೆಯವರಿಗೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗದಾದಂಥ, ಬೇಕಾದರೆ ಗೃಹ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಂಡಳಿ, ಹುಡ್ಕೋ ಮುಂತಾದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮೂಲಕ ಅವರು ಸ್ವಂತ ಮನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ನಿವೇಶನಗಳ ಹಂಚಿಕೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಅರ್ಥವಾಗಿ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದವರಿಗೆ, ಹರಿಜನರಿಗಾಗಿ, ಏನು ವಿಸ್ತರಣೆ ಇದೆ ಅವರ ಮೂಲಕ

ಕೂಡ ಇವರು ನಿವೇಶನಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಈಗಾಗಲೇ ಬೀಡಿ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಯಾವರೀತಿ ಅನುಕೂಲ ಪಡೆದರೋ ಅದೇರೀತಿ ಇವರೂ ಕೂಡ ಹುಡ್ಕೋ, ಗೃಹ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಂಡಳಿ ಮುಂತಾದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡರೆ ಅವರು ಮುಂದೆ ಬಂದು ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಸ್. ರಾಣಿ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ರೀಲೀಸರ್ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಮಗ್ರ ಕಾರವಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದು ಕೋಣೆ ನಾಲಾ ಒಳಚರಂಡಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು ಇದು ಇನ್ನೂ ಆಗಿಲ್ಲ ಇದನ್ನು ಯಾವಾಗ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ?

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಕಾರವಾರ ನಗರ ಯೋಜನೆಯ ಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕ ಹಸಿರು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಅಲ್ಲಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪ್ರೋಪೋಸಲ್ ನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು? ಇಂಟಿಗ್ರೇಟೆಡ್ ಡೆವಲಪ್ ಮೆಂಟ್ ಸ್ಕೀಮಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕಾರವಾರವನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿದ್ದೀರಾ? ಎಂಬುದನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ತಿಳಿಸಬೇಕು.

ಮೂರನೆಯದಾಗಿ ಸೂಪಾ ಡ್ಯಾಂ ನಿರ್ಮಾಣವಾದಾಗ ಮುಳುಗಡೆಯಾದ ಪ್ರದೇಶದ ಜನರಿಗೆ ಒಂದು ಹೊಸ ನಗರ (ಟೋಡ) ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೊಸದಾಗಿ ತಾಲೂಕು ಕಛೇರಿ ಹಾಗೂ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಸರ್ಕಾರಿ ಕಛೇರಿಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಅನೇಕ ಜನ ಅಲ್ಲಿ ಬಂದು ನೆಲೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಅಲ್ಲಿ ಆವರಿಗೆ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲ. ಆ ಜನರು ಬಹಳ ಕಷ್ಟಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ನಗರಕ್ಕೆ ನೀರಿನ ಪೂರೈಕೆಯನ್ನು ಯಾವಾಗ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ಎಂಬುದನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ತಿಳಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಪ್ರಕೃತಿ ದತ್ತವಾದ ಹಸಿರು ಗಿಡಮರಗಳು ಕಾರವಾರದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದಿರುವುದರಿಂದ ಆ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಹಸಿರು ಪಲಯ ಎಂದು ನಗರ ಯೋಜನಾ ಇಲಾಖೆಯವರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಬಡಾವಣೆಗಳು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಯಾವುದೇ ನಗರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಾಗಲಿ ಬಡಾವಣೆಗಳು ಆಗುವಾಗ ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಮರಗಿಡಗಳಿದ್ದರೆ ಅವುಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ಇಂತಿಷ್ಟು ಎಂದು ನಾವು ಜಮೀನನ್ನು ಕಾದಿರಿಸಿದ್ದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಎಲ್ಲೆಯನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದರೆ ಬಡಾವಣೆಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಆದ್ದರಿಂದ ಹಸಿರು ಪ್ರದೇಶ ಇಂತಿಷ್ಟು ಎಂದು ಪ್ರಕೃತಿ ಸಂಪತ್ತು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಕಾರವಾರದಲ್ಲಿ ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಐ ಯು ಡಿ.ಐ. ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಒಂದು ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಮುಂದಿನ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಲು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಇನ್ನು ಕೋಣೆ ನಾಲೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಗರದ ಒಳಚರಂಡಿ ನೀರಲ್ಲಿ ಈ ನಾಲೆಯ ಮುಖಾಂತರ ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಡ್ರೈನ್ ರಿವಿಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ೫೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಒಂದು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಸ್ತುತಕ್ಕೆ ಸದ್ಯದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದವರು “ಸಿ ಒ ಡ್ ಫ್” ಪಾಜೆಕ್ಸ್ ಹಾಗೂ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಕೇಂದ್ರ ಆಗುವುದರಿಂದ, ಬೆಂಗಳೂರು ಬಿ.ಡಿ.ಎ ದವರು ಯಾವರೀತಿ ಬಡಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಯಾವರೀತಿ ಹಣವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ, ಆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಂದ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಹಣವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಮುಖಾಂತರ ಅದಷ್ಟು ವೆಚ್ಚಿಗೆ ಈ ಕೆಲಸ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಸದ್ಯದಲ್ಲೇ ಈ ೫೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಏನು ಇದೆ ಇದನ್ನು ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ನಗರ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಅದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಮುಂದಿನ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಸ್. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಕರ್ನಾಟಕ ಅರ್ಬನ್ ವಾಟರ್ ಸಮಿತಿ ಮತ್ತು ಒಳಚರಂಡಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಎಂದು ಎರಡು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನಯ ತುಮಕೂರು ಮತ್ತು ಶಿವಮೊಗ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಜನಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ನೀರಿನ ಸರಬರಾಜು ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿನ ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ

ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ತಿಪಟೂರು ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಹೊದ ಸಾರಿಯೇ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಯಾವ ಹಂತದಲ್ಲಿವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರವಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ನಗರಸಭೆಗಳ ನೀರಿನ ಅಗತ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಮನವರಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಈಗ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಈ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ರಾಮಪ್ಪ.—ವಿಜಯನಗರ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಅಥಾರಿಟಿ ಸಿಟಿ ಇಂಪ್ರೂವ್‌ಮೆಂಟ್ ಬೋರ್ಡ್, ಮತ್ತು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ಈ ಮೂರು ಅಫೀಸುಗಳು ಇರುವುದರಿಂದ ಒಂದು ಮನೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕಾದರೆ ಕನಿಷ್ಠ ೫-೬ ತಿಂಗಳಾದರೂ ತಿರುಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಅಥಾರಿಟಿಯವರು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿಯೇ ಇದೆ. ಮತ್ತೆ ಸಿಟಿ ಇಂಪ್ರೂವ್‌ಮೆಂಟ್ ಬೋರ್ಡ್‌ನವರು ಮತ್ತು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ಇವರೆಲ್ಲ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿಯೇ ಇದೆ. ಎಲ್ಲರೂ ಲಂಚ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದಾರೆ. ಇದಲ್ಲ ಒಂದೇ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಬರುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ. ಆಡಳಿತವೆಲ್ಲ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಹಾಕಿಕೊಂಡು ವೆಚ್ಚ ಮಾತ್ರ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲೂ ಕಾರು ಮತ್ತು ಜೀಪುಗಳು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿವೆ. ಮೂಲಭೂತವಾದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹೊಸಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಮೇಯಿನ್ ರೋಡ್ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿರುವ ರೆವಿನ್ಯೂ ಸ್ಟೆಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ಏನೂ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದರೂ ಏನೂ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಿಂತ ಇವುಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತಾಹಾಕಿ, ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡದಿರುವ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮೇಲೆ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ? ನಿಮಗೆ ಪಾರ್ಟಿಯರಬೇಕು, ರೊಕ್ಕ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದರೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ, ಬೆಳ್ಳಾರಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಇದೇ ಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಹೇಗೆ ಸರಿ ಮಾಡುತ್ತೀರೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ವಾಟರ್ ಸಪ್ಲೈ ಸ್ಕೀಂ ೩-೪ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಇತ್ತು. ಅದು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಈಗ ೭-೮ ವರ್ಷವೇ ಆಯಿತು. ಅದು ಪೂರ್ಣವಾಗಬೇಕಾದರೆ ೧೦ ವರ್ಷವೇ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸ್ಕೀಂ ಆದಮೇಲೆ ತಲಾ ೨-೨ ಲೀಟರ್ ನೀರನ್ನು ಕೊಡುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ತರುತ್ತೀರೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈಗ ಇರುವ ಮೋಟಾರ್‌ಗಳು ಏನಿವೆ ಅವು ೧೫ ದಿನಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಕೆಟ್ಟುಹೋಗುತ್ತವೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ನಿಮಗೆ ಹತೋಟಿ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ನಿಜ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಅರ್ಬನ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್.....

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಏನಾಗಬೇಕು ಕೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ರಾಮಪ್ಪ.—ಆ ಮೋಟಾರ್‌ಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿಸಬೇಕು ಯೋಜನೆಗೆ ತಕ್ಕ ಹಣ ಕೊಡಬೇಕು. ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ನೀವು ಏತಕ್ಕೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿಲ್ಲ? ಇಂಪ್ರೂವ್‌ಮೆಂಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದೆ? ಸರ್ಕಾರ ಎಷ್ಟು ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ? ಕೊಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಏನು ಮಾಡಿದೆ? ನಮಗೆ ಈ ಸಾರಿ.....

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಬಂದೆದು ಕಳುಹಿಸಿ, ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ

ಶ್ರೀ ಎಂ. ರಾಮಪ್ಪ.—ನನಗೆ ರಾಮಪ್ಪ ಇದ್ದಾನೆಂದು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದು ಬೇಡ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅವರಿಗೆ ಆಶಾದಾಯಕವಾದ ಉತ್ತರ ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಅವರು ೩ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಗರ ಸಭೆ ಏನಿದೆ ಅದು ಆಯ್ಕೆಯಾಗಿರತಕ್ಕ ಸಂಸ್ಥೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಮತ್ತು ಸದಸ್ಯರು ಇದ್ದಾರೆ, ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ದೂರುಗಳು ಬರುತ್ತದೆ, ಆಗ ನಾವು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಅದು ಸ್ವಾಯತ್ತ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ನೇರವಾಗಿ ಪ್ರವೇಶಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ದೂರು ಬಂದಾಗ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಕ್ರಮವನ್ನು

ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ನಗರ ಯೋಜನಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳು ಮತ್ತು ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿಗಳು. ಇವು ಒಂದೊಂದೂ ಒಂದೊಂದು ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿವೆ ಎಂದು ಎರಡೂ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ನಗರ ಯೋಜನಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಎಂದರೆ ೧-೫-೧೯೮೮ ಬಳ್ಳಾರಿಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ರಚನೆಯಾಗಿದೆ. ಆಗ ಒಟ್ಟಾರೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತವೆ, ಮತ್ತು ನಗರದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯೂ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಮುಖಾಂತರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನು ನೀರಿನ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಅವರಿಗೂ ಗೊತ್ತು ಅನೇಕ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಇರುವಂಥ ಯೋಜನೆಗಳ ಮುಖಾಂತರ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಿರುವುದಲ್ಲದೆ ಹೆಚ್ಚಿಟ್ಟು ಕೊಳೆವೆ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೋಡಿಸಿ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈ ವರ್ಷ ಮತ್ತಷ್ಟು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ರಾಮಪ್ಪ — ಎಷ್ಟು ವಾಟರ್/ ಸಪ್ಲೈ ಸ್ಕೀಂಗಳಿಗೆ ಹಣ ಒದಗಿಸಿದ್ದೀರಿ ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅಶಾಂತಾಯಕವಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಸಾಕು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಮಲ್ಲಪ್ಪ.—ನಾನು ೩ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಸುಲಭ ಶೌಚಾಲಯಗಳು ಕಾರ್ಯ ಏನು ಸ್ಥಗಿತಗೊಂಡಿದೆ ಅದನ್ನು ಕೊಡಲೇ ಮುಂದುವರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ? ಮಂಡಲ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ತುಗಳು ಆದಮೇಲೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಪುರಸಭೆಗಳು ಮಂಡಲ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆಯಾಗಿವೆ ಅವುಗಳಿಗೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ತುಗಳಿಂದಲೂ ಅರ್ಥಿಕ ನೆರವು ಇಲ್ಲ, ಪೌರಾಡಳಿತ ಇಲಾಖೆಯಿಂದಲೂ ಇಲ್ಲ. ಪೌರಾಡಳಿತ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಮೊದಲು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದ ಹಾಗೆ ಈಗಲೂ ಸಹಾಯ ಧನವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ? ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ೮೦೦ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕಳೆದ ೧೪ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಪುನಃ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಸ್ವಲ್ಪ ಭಾವನೆ. ಆದರೆ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಸಮಿತಿಯವರ ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವರೇ ನಿವೇಶನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ವಾಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಈಗ ೭೧ ಪುರಸಭೆಗಳು ಮಂಡಲ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಾಗಿ ಏನು ಪರಿವರ್ತನೆ ಆಗಿವೆ ಅವಕ್ಕೆ ಇವತ್ತು ತಲಾ ಇಂತಿಷ್ಟು ಎಂದು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿ ಅನುದಾನ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕೋ ಅಥವಾ ಬೇಡವೋ ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಒಂದು ಇದೆ; ಏಕೆಂದರೆ ಮುಂದೆ ಅವುಗಳು ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ತಿಗೆ ಹೋದ ಮೇಲೆ ಅವರೇ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಯೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇರುವುದರಿಂದ. ಆದರೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಮಾನ. ಸದಸ್ಯರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದೇನೆಂದರೆ ಈಗ ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ತು ಆದ ಮೇಲೆ ಕೆಲವು ಪುರಸಭೆಗಳು ಏನು ಈಗ ಮಂಡಲ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆಗೊಂಡಿವೆ, ಅವುಗಳನ್ನು ನಾನು ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಮೊದಲು ನಾವು ಏನು ಅನುದಾನಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೆವು, ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣ ಜಿಲ್ಲಾಪರಿಷತ್ತಿನಿಂದ ಈ ಮಂಡಲ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಏನು ಕೆರಗಳನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು, ಅದನ್ನು ಹಾಗೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಜೊತೆಗೆ ಕೇವಲ ೫೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಪುರಸಭೆಗಳಿಗೂ ಹಾಗೂ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ನಗರಸಭೆಗಳಿಗೂ ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಅನುದಾನವನ್ನಾಗಿ ನಾವು ಏನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಆ ಸಂಸ್ಥೆ ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಮಿಕ್ಕ ಪುರಸಭೆಗಳು ಏನು ಈ ಮಂಡಲ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆಗೊಂಡಿವೆ, ಅವುಗಳಿಗೆ ಇದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವರ್ಷ ಸ್ವಲ್ಪ ತೊಂದರೆಯಾಗಬಹುದು. ಮುಂದಿನ ಸಾಲಿನಿಂದ ಈ ತೊಂದರೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಎತ್ತಿ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ೩೫೦ ಕೊಳಚೆ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಯೋಜನೆ ಯೊಂದನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಹಾಗೂ ಇನ್ನಿತರೆ ಕೆಲವಾರು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ನಗರದಲ್ಲಿರುವ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕು.

ಅಧಿಕವಾಗಿ ಹಿಂದುಳಿದವಾಗಿ, ಅವರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೋಸ್ಕರವಾಗಿ ೩೫೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅತ್ಯಂತ ದೊಡ್ಡ ಯೋಜನೆ ಇದು. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ವತಿಯಿಂದ ಹಾಗೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಮಂಜೂರಾತಿ ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಜೊತೆಗೆ ಈಗ ಇರುವ ಹಣದ ಮಾಹಾಂತರ ಅದರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಸ್. ಶಿವನಂಜಪ್ಪ.—ಗುಬ್ಬಿ ಪುರಸಭೆಯನ್ನು, ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಇಂಟರಿಂ ಮಂಡಲ ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಹಿಂದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಅಕ್ವಾರಿಯ ಗ್ರಾಂಟ್ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ೧೯೮೬ರಿಂದ ಅಕ್ಕೆ ಹಾಕಿದರೆ ಸುಮಾರು ೪ ಕಂತ ಗಳನ್ನು ಇದುವರೆವಿಗೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮನ್ ಲಕ್ಷ್ಮೀನರಸಿಂಹಪ್ಪ ನವರ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ೯ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವಿಮುಚ್ಚಿಟ್ಟ ಬಾಬು ಕಟ್ಟಿ ಬೇಕೆಂದು ತಗಾದೆ ಬಂದಿದೆ. ಈ ಹಣವನ್ನು ಯಾರು ಭರ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕು? ಅದೇ ರೀತಿ ಸುಲಭ ಶೌಚಾಲಯ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದು ನಮ್ಮ ಗುಬ್ಬಿಯಲ್ಲಿ. ಆದರೆ ಇದುವರೆವಿಗೂ ಅದರ ಕೆಲಸ ಆಗಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಯಾವಾಗ ಪೂರ್ತಿ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೀರಿ? ಮತ್ತು ಗುಬ್ಬಿ ಕೇಂದ್ರ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ೨ ಕೋಟಿ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಗುರುತು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದುವರೆವಿಗೂ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶದ ನಿರ್ಮೂಲನ ಮಂಡಳಿ ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಅಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಏಕೆ? ಅದು ಶಿವನಂಜಪ್ಪ ನವರ ಕ್ಷೇತ್ರವೆಂದು ತಾರತಮ್ಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಾ? ಈ ಮೂರಕ್ಕೂ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಸುಲಭ ಶೌಚಾಲಯದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಕೆ. ಮಲ್ಲಪ್ಪ ನವರು ಹಾಗೂ ಶ್ರೀಮನ್ ಶಿವನಂಜಪ್ಪನವರು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸುಮಾರು ೧೭೫ ಸುಲಭ ಶೌಚಾಲಯದ ಬಗ್ಗೆ ೨ ರಿಂದ ೩ ಲಕ್ಷದ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಅಂದಾಜಿಗೆ ಮಂಜೂರಾತಿ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದು, ಈ ವರ್ಷ ೧ ರಿಂದ ೨ ರವರೆಗೆ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ೫೦ ಸುಲಭ ಶೌಚಾಲಯಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಹಿಂದೆ ಯಾವ್ಯಾವುಗಳನ್ನು ಕಾರಣಾಂತರದಿಂದ ಮುಂದುವರಿಸಿಲ್ಲ ಅವುಗಳೆಲ್ಲಾ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿವೆ. ಮಂಡಲ ಪಂಚಾಯತಿಗೆ ಪರಿಣಿತನೆಯಾಗಿರುವಂಥ ಅಲ್ಲಿ ಸುಲಭ ಶೌಚಾಲಯಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೇಗಿದ್ದರೂ ಈಗ ಅವುಗಳು ಮಂಡಲ ಪಂಚಾಯತಿಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಹೋಗಿವೆ, ಅಲ್ಲಿಂದಲೇ ಹಣ ಬರುವಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಯೋಚನೆ ಇದೆ. ಇದಂತೆ ಸರ್ಕಾರದ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಹಿಂದೆ ಯಾವ್ಯಾವುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶ ನಿರ್ಮೂಲನಾ ಮಂಡಳಿ ಹಾಗೂ ಕರ್ನಾಟಕ ನಗರ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮಂಡಲಿಯವರಿಂದ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶಿವನಂಜಪ್ಪನವರು ಗುಬ್ಬಿಯಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಐ.ಬಿ. ಶಂಕರ್.—ಟೌನ್ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್‌ರವರು ಹಿಂದೆ ಅಲಿನೇಷನ್ ಸ್ಕೆಟುಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಸಾವಿರಾರು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಶುಲ್ಕ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಇದುವರೆವಿಗೂ ೧೦ ಪ್ರೈಸಿಯಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಆ ಹಣವನ್ನು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಬಡುಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಆ ರೀತಿಯಾಗಿರುವುದು. ಹಿಂದೆ ನಿವೇಶನಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೆಳಿ ಯೋಜನಾ ರೀತಿ ಕ್ರಮವನ್ನು ಅನುಸರಿಸದೆ ಲೇವಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸರಿಯಾಗಿ ಬಡುವಣಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುವೇ ಇರುವಂತಹ ಉದಾಹರಣೆಗಳು ಅನೇಕವಿವೆ. ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಆಗಿದೆ. ಆದರೆ ಮುಖಾಂತರವಾಗಿ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಹಿಂದೆ ಲೇವಿಗಳನ್ನು ಯಾರು ಕಟ್ಟಿದ್ದು ಅವರಿಗೆ ಕೆಲಸಗಳಾಗಿಲ್ಲ ಅಂತಹ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಾಪ್ಪಾಡ ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ, ಸಂಕೇಶ್ವರದ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಯಾವಾಗ ಮುಗಿಸುತ್ತೀರಿ? ಈಗಾಗಲೇ ಹುರುಣಿ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆ ಕಾರ್ಯ ರೂಪದಲ್ಲಿದೆ. ಅದನ್ನು ಯಾವಾಗ ಮುಗಿಸುತ್ತೀರಿ? ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಎರಡು ಪಟ್ಟಣ ಮತ್ತು ೧೬ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಯೋಜನೆಗೆ ಅಡ್ಡಿಗಳು ಹಾಕುವ ಸಮಾರಂಭ

ವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರು. ಇದನ್ನು ಯಾವಾಗ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೀರಿ ? ಇದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಮೊದಲನೆಯದು ೫೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಗಳ ಯೋಜನೆ ಮಾಡುವುದು. ಅದು ಪೂರ್ಣವಾಗುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಅದನ್ನು ಪೂರ್ಣ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿ ಜೀವವಿಮೆ ನಿಗಮದಿಂದ ಹಣ ಪಡೆದು ಸರ್ಕಾರದ ಮೂಲದಿಂದ ಹಣ ಪಡೆದು ತೀವ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಜ್ಞಾನದೇವ ಎಸ್. ದೊಡ್ಡ ಮೇಟಿ.—ಆಕ್ವಾಯಿ ಇಲ್ಲವ ನಗರಸಭೆಗಳಿಗೆ ಅನುದಾನ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ನರೇಗಲ್ ಮತ್ತು ರೋಣ ನಗರಸಭೆ ಇದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಯಾವಾಗ ಹಣ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ ? ಅಲ್ಲಿ ಸುಲಭ ಶೌಚಾಲಯಗಳು ಮಂಜೂರಾಗಿವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಹಣ ಯಾವಾಗ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ತಿಳಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಆಕ್ವಾಯಿ ಪರಿಹಾರ ಹಣ ಸುಮಾರು ೩೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅದರಲ್ಲಿ ೧೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ನಾಲ್ಕು ದಿವಸಗಳ ಹಿಂದೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಅದು ಪುರಸಭೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವೇ ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ೧೯೮೭-೮೮ರ ಪೂರ್ವ ಬಾಕಿ ಹಣ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಬ್ಲೇಸಿಯಸ್ ಡಿಸೌಜ.—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ನಮ್ಮ ಮಂಗಳೂರು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗೆ ೧೩೭,೦೦,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಆಕ್ವಾಯಿ ಗ್ರಾಂಟ್ ಬಾಕಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಪ್ರೊಫೆಷನಲ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್‌ನಿಂದ ಬರಬೇಕಾದ ೭,೮೫,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಬಾಕಿ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ಯಾವಾಗ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ ? ಇದನ್ನು ನನಗೆ ಇವತ್ತೇ ಹೇಳಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ಹೋಗುವಾಗ ಅವರು ನಮಗೆ ಫೇರಾಪೊ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಎರಡನೆಯದು ನಾನು ನನ್ನ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ. ಆಕ್ವಾಯಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ ೨೦೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಹಣ ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ೫೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಮತ್ತು ಸ್ಕಾಂಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಅರ್ಬನ್ ವಾಟರ್ ಸಪ್ಲೈ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಮಾಡಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಡ್ರೈನೇಜುಗಳು ಹಾಳಾಗಿವೆ. ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ಭೇಟಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾಗ ಹೇಳಿದ್ದೆವು. ಅಲ್ಲಿ ಫಿಲೇರಿಯಾಸ್ ಎರಾಡೀಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಡ್ರೈನೇಜ್ ಸ್ಕಾಂಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿ ಮೆಸ್ಸಿಟೋಸ್ ಬ್ರೀಡಿಂಗ್ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಮಂಗಳೂರು ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಅಥಾರಿಟಿ ಆಕ್ಟಿವಾಸ್ ಆಗಿದೆ. ಅದರ ಇಪ್ಪರವರೆಗೆ ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಫಾರಂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಹೇಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ನಾನು ಆಗಲೇ ಮಂಗಳೂರಿನ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತಿತರ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಇರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ ಅಲ್ಲಿ ಈಗ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ರಚನೆ ಆಗಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ನಾವು ಅಜ್ಜಿ ಕೊಡ ಹೊರಡಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಅದರ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಒಳಚರಂಡಿ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಹೊರದೂರಿ ಮಾಡನಾಡುವಾಗ ಕೆಲವಾರು ಛೇಂಬರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಳಚೆ ನೀರು ಹೊರಗೆ ಬಂದು ಒಳಕಡ್ಡು ಪ್ರದೇಶಗಳು ತೊಂದರೆಗೀಡಾಗಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಲಾಗಿ ಸುಮಾರು ೨೩ ಸಾವಿರ ಮ್ಯಾನ್‌ಹೋಲ್‌ಗಳ ಪೈಕಿ ಐದಾರು ಮ್ಯಾನ್‌ಹೋಲ್‌ಗಳು ಹಕ್ಕು ಪ್ರದೇಶ ದಲ್ಲಿದ್ದು ಅಲ್ಲಿಂದ ನೀರು ಹೊರ ಬರುತ್ತಿತ್ತು ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡ ಬೇಕಾದರೆ ತಿಂಗಳು ತಿಂಗಳಿಗೆ ನಗರ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮತ್ತು ಒಳಚರಂಡಿ ಮಂಡಳಿಗೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ನವರು ಹಣ ಕಟ್ಟಬೇಕು. ಅದರಲ್ಲಿ ವಿಳಂಬವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ನಿಧಾನವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಮಾತ್ರ ಕಾರಣಾಂತರಗಳಿಂದ ಅ ರೀತಿ ಆಗಿರಬಹುದು. ಅದನ್ನು ಅಟೆಂಡ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ತುಂಬೆ ಮೆಟೆಡ್ ಡ್ಯಾಂ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಆಕ್ವಾಯಿ ಗ್ರಾಂಟ್ ಎಲ್ಲಾ ಕಳುಹಿಸಿದೆ. ೨೮ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಬಾಕಿ ಹಣವನ್ನು ಒಂದನೇ ತಾರೀಖಿನೊಳಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಬ್ಲೇಸಿಯಸ್ ಡಿಸೌಜ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ...

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಗೋವಿಂದೇಗೌಡರೇ ನೀವು ಕೇಳಿ. ಡಿಸೌಜ ಅವರೇ ನೀವು ಉದ್ಧವಾಗಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಕೂತ್ಕೊಳ್ಳಿ.

ಶ್ರೀ ಬೈಸಿಯಸ್ ಎಂ. ಡಿಸೌಜ.—ಅವರು ತಪ್ಪು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನೀವು ಕೂತ್ಕೊಳ್ಳಿ, ಗೋವಿಂದೇಗೌಡರೇ ನೀವು ಕೇಳಿ.

೩-೩೦ ಪಿ. ಎಂ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಜಿ. ಗೋವಿಂದೇಗೌಡ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮ್ಮ ಚಿಕ್ಕವಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ನರಸಿಂಹ ರಾಜಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕು ಇದೆ. ಇಲ್ಲಿ ೧೯೨೫ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ೨೮ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಯ ಒಂದು ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆ ಮಂಜೂರು ಆಗಿದೆ. ಆಗ ಅಲ್ಲಿ ಮುನ್ಸಿಪಾಲಿಟಿ ಇದ್ದು ಈಗ ಅಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯಂತರ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಆಗಿದೆ. ೨ ವರ್ಷದಿಂದ ಈಚೆಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಸ್ಥಗಿತವಾಗಿದೆ. ಒವರ್ ಹೆಡ್ ಟ್ಯಾಂಕ್ ಕೆಲಸವಾಗಲೀ ಇತರೆ ಕೆಲಸಗಳಾಗಲೀ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಎಂಜಿನಿಯರ್ ಒಬ್ಬರು ಇದ್ದರು. ಅವರು ವರ್ಗವಾಗಿ ಒಂದೂವರೆ, ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಾದವು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವವರು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಅದು ಮಂಡಲ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಆಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆ ಆಗಿದ್ದರೂ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆ ಪರಿವರ್ತನೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿನ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಪ್ರಗತಿಯೂ ಕಂಡು ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಏಕೆ ನಿಂತು ಹೋಗಿದೆ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ದಯವಿಟ್ಟು ತಿಳಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಯೋಜನೆ ಕೆಲಸ ಪೂರ್ಣವಾಗಿರುವುದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಮುಂದುವರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಜಿ. ಜಾರ್ಜ್.—ನಗರದ ಶಾಸಕರನ್ನು ಕೇಳದೇ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನವರು ಪೋಗ್ರಾಮ್ ಬಾಕೌಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮನ್ನು ಒಂದು ಮಾತೂ ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ ಈ ಒಂದು ಡಿಸ್‌ಕ್ರೀಷನರಿ ಪವರ್ ಮೊದಲು ನಗರಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತವಾಗಿದ್ದುದು ಈಗ ಇಡೀ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ವಿಸ್ತರಣೆ ಆಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ೧೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಶಾಸಕರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ವರ್ಕ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡುತ್ತೀರಾ? ಮತ್ತೆ ಅಲಸೂರು ಲೇಕ್ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಹೈ ಪವರ್ ಕಮಿಟಿ ಇದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಲೋಟರಿ ಕ್ಲಬ್‌ನವರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಲೋಕಲ್ ಎಂ.ಎಲ್.ಎ. ಹಾಗೂ ಲೋಕಲ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಟರ್‌ನ್ನು ಅವರು ಮಾತನಾಡಿಸುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಏನು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಕೇಳಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಆಯ್ಕೆಯಾದ ಸಮಿತಿ ಬಂದಮೇಲೆ ನಗರಪಾಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅವರೇ ಆ ಕೆಲಸಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ನಾವು ಒಂದು ಕಾಯ್ದೆ ಮಾಡಿ ಆ ಸಭೆಗಳಿಗೆ ಇವರೂ ಹಾಜರು ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ನಾವು ಪ್ರತಿ ಸಭೆಗಳಿಗೆ ಹೋದಲ್ಲಿ ಅವರು ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಆ ಸಭೆಗಳಿಗೆ ನಾವು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ, ಕಾಯ್ದೆ ಪ್ರಕಾರ ನಗರಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅನೇಕ ಜನ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಗರಸಭೆಯ ಕಾರ್ಪೊರೇಟರ್‌ಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಜನರ ಸಂಪರ್ಕ ಇದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಆ ನೀತಿಯ ಸಂಪರ್ಕ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಪ್ರತ್ಯೇಕ ನಗರಸಭೆ ಇದ್ದಾಗ, ಇವರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಈಗ ನೀವು ಏನು ಹಣ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ ಅವನ್ನು ಯಥಾಪ್ರಕಾರ ಕೌನ್ಸಿಲ್ನೇ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಜಿ. ಜಾರ್ಜ್.—ಸರ್ಕಾರವೇ ನೇರವಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಪುರಸಭೆ ನಗರಸಭೆಗಳಿಗೆ ಈ ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವಾಗ ಇದು ಹೇಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ? ಇನ್ನು ಅಲಸೂರು ಲೇಕ್ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಒಂದು ಸಭೆಯನ್ನು ಕರೆಯುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮುಳಗುಂದ ನಗರಸಭೆ ತೆರಿಗೆ ವಸೂಲಿ ಮಾಡಿ ತ್ತಿದ್ದು ಅದಕ್ಕೆ ಸ್ವೇ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ವಿವರ ಕೊಡಬೇಕು. ರಾಜ್ಯದ ಇತರ ಕಡೆಯಿಂದ ಬಹಳ ಜನರು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಅದರ ಶಾಸಕರ ಭವನದಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಬರ ಬಾರದು ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ರೈತರ ಸಲುವಾಗಿ ಕಲ್ಯಾಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಮುನಿಸಿ ಪಾಲಿಟಿಯಿಂದ ಒಂದಷ್ಟು ಹಣ ಕೂಡಿಸಿ, ೨೦-೨೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ವತಿಯಿಂದ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿಸಿ, ಅವಶ್ಯಕ ಬಿದ್ದರೆ ತಾವೂ ಕೂಡಾ ೮-೧೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟು ಇವರು ಬಂದಾಗ ಇಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಸಲುವಾಗಿ ಭವ್ಯವಾದ ಮಂದಿರವನ್ನು ರೈತರ ಸಲುವಾಗಿ ಕಟ್ಟಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಮುಳಗುಂದ ಪುರಸಭೆಗೆ ತೆರಿಗೆ ಪರಿಷ್ಕರಣದ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಸ್ವೇ ಕೊಟ್ಟಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರ ತರಿಸಿ ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ಇದನ್ನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತೆ ರೈತಭವನದ ಕಟ್ಟಡದ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ನಗರ ಯೋಜನೆ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳ ವತಿಯಿಂದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಶುಲ್ಕ ಎಂದು ಹೇಳಿ ವಸೂಲಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇವತ್ತು ಶಿವಮೊಗ್ಗದಲ್ಲಿ ಕುವೆಂಪು ರಂಗಮಂದಿರ, ಜವಹರಲಾಲ್ ನೆಹರೂರವರ ಕ್ರೀಡಾಂಗಣ ಕಟ್ಟಲಿಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ನಗರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದಿಂದ ಏನು ಹಣ ವಸೂಲಿಯಾಗಿತ್ತು ಅದರಲ್ಲಿ ೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ರಂಗಮಂದಿರಕ್ಕೆ ೧೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕ್ರೀಡಾಂಗಣಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ತುಮಕೂರಿನವರದ್ದು ಒಂದು ಬೇಡಿಕೆಯಿದೆ. ಶಿವಮೊಗ್ಗದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಅದೇರೀತಿ ರಂಗಮಂದಿರ ಕಟ್ಟಲಿಕ್ಕೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕಲೆಕ್ಟರ್ ಆಗಿರುವ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ರೈತಭವನದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಪಾಟೀಲ್‌ರವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಭವ್ಯ ರೈತಭವನ ಕಟ್ಟಿರಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಈಗಾಗಲೇ ಕೃಷಿಕ ಭವನವಿದೆ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ರೈತಭವನ ಕಟ್ಟಿರಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಗರ ಪಾಲಿಕೆಗೆ ಸೂಚನೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ.—ನಾನು ಪ್ರಸ್ತಾವವನ್ನು ಈಗ ಸಭೆಯ ಮತಕ್ಕೆ ಹಾಕುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರಸ್ತಾವ ವೇನೆಂದರೆ,

“೩೧-೩-೧೯೮೯ರಂದು ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುವ ಆರ್ಥಿಕ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಬೇಡಿಕೆಯ ಸಂಖ್ಯೆ ೩೨, ೩೩. ೩೪ಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಸಂದಾಯ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕಂಥ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಪಹಿಸಲು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಲೇಖಾನುದಾನದಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರಾದ ಮೊತ್ತವೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿರುವ ಮೊತ್ತಕ್ಕೆ ಮೀರದ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡುವುದು”

ಪ್ರಸ್ತಾವವನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಲಾಯಿತು ಮತ್ತು ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲಾಯಿತು.

(ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಆದೇಶದ ಮೇರೆಗೆ ಮಂಜೂರಾದ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಈ ಕೆಳಗೆ ನಮೂದಿಸಲಾಗಿದೆ.)

ಅಭಿಯಾಚನೆ ಕ್ರಮಾಂಕ-೩೨ ಗೃಹ ನಿರ್ಮಾಣ (ಸರ್ಕಾರಿ ನಿವಾಸದ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು)

..ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಟಿಪ್ಪಣಿಸ್ಥಿತ ಮೇರೆಗೆ ೩೧-೩-೧೯೮೯ರಂದು ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುವ ಆರ್ಥಿಕ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಗೃಹನಿರ್ಮಾಣ (ಸರ್ಕಾರಿ ನಿವಾಸದ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು) ಸಂದಾಯ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕಂಥ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಪಹಿಸಲು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ರಾಜಸ್ವ ಪಾತೆಯಲ್ಲಿ ೧೬, ೩೨, ೦೦, ೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಿಂತ ಮೀರದ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಮತ್ತು ಬಂಡವಾಳ ಪಾತೆಯಲ್ಲಿ ೮, ೦೫, ೭೫ ೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಿಂತ ಮೀರದ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಲೇಖಾನುದಾನದಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರಾದ ಮೊತ್ತವೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಬೇಕು.

ಅಭಿಯಾಚನೆ ಕ್ರಮಾಂಕ-33 ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಇತ್ಯಾದಿ

ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಶಿಫಾರಸ್ಸಿನ ಮೇರೆಗೆ ೩೦-೩-೧೯೮೯ರಂದು ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುವ ಆರ್ಥಿಕ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಸಂದಾಯ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕಂಥ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ವಹಿಸಲು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ರಾಜಸ್ವ ಭಾತೆಯಲ್ಲಿ ೨೩,೦೪,೫೦,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಿಂತ ಮೀರದ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಬಂಡವಾಳ ಭಾತೆಯಲ್ಲಿ ೧೭,೮೯,೦೦,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಿಂತ ಮೀರದ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಲೇಖಾನುದಾನದಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಬೇಕು.

ಅಭಿಯಾಚನೆ ಕ್ರಮಾಂಕ-34 (ನಿಗಮ ಮತ್ತು ನಗರ ಪಾಲಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತಿಗಳಿಗೆ ಅನುದಾನ)

ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಶಿಫಾರಸ್ಸಿನ ಮೇರೆಗೆ ೩೦-೩-೧೯೮೯ರಂದು ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುವ ಆರ್ಥಿಕ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ನಿಗಮ ಮತ್ತು ನಗರ ಪಾಲಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತಿಗಳಿಗೆ ಅನುದಾನ ಸಂದಾಯ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕಂಥ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ವಹಿಸಲು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ರಾಜಸ್ವ ಭಾತೆಯಲ್ಲಿ ೫೩,೦೦,೪೦,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಿಂತ ಮೀರದ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಲೇಖಾನುದಾನದಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರಾದ ಮೊತ್ತವೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಬೇಕು.

ಚುಕ್ಕೆ ಗುರುತಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಬಾಯಿಮಾತಿನ ಮೂಲಕ ನೀಡಲಾದ ಉತ್ತರಗಳು

ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ರೇಷ್ಮೆ ಬೆಳೆ

೧೩೫೭, ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಇದಿನಬ್ಬ (ಉಳ್ಳಾಲ).—ಮಾನ್ಯ ಕಾನೂನು ಮತ್ತು ಸಂಸದೀಯ ವ್ಯವಹಾರಗಳು ಮತ್ತು ರೇಷ್ಮೆ ಕೃಷಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ದಯವಿಟ್ಟು ಉತ್ತರಿಸುವರೇ ?

ಅ) ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ರೇಷ್ಮೆ ವ್ಯವಸಾಯ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ;

ಆ) ಈ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯಾಗುತ್ತಿದೆಯೇ ?

ಇ) ಲಾಭದಾಯಕವಾಗಿ ಎಲ್ಲಿ ಕೆಲಸವಾಗುತ್ತಿದೆ ಹಾಗೂ ಎಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಇದರಿಂದ ಲಾಭ ವಾಗಿದೆ ;

ಈ) ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಇನ್ನೂ ಪ್ರಗತಿದಾಯಕವಾಗಿ ಮಾಡಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡ ಕ್ರಮಗಳೇನು ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀನಗರ (ಕಾನೂನು ಮತ್ತು ಸಂಸದೀಯ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಮತ್ತು ರೇಷ್ಮೆ ಕೃಷಿ ಸಚಿವರು).—

ಅ) ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಎಲ್ಲಾ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ರೇಷ್ಮೆ ವ್ಯವಸಾಯ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದು ಬುಟ್ಟಾಳ, ಬೆಳ್ಳಿಂಗಡಿ, ಕುಂದಾಪುರ, ಕಾರ್ಕಳ, ಉಡುಪಿ ಮತ್ತು ಪುತ್ತೂರು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತವಾಗಿದೆ.

ಆ) ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆ ಆಗುತ್ತಿದೆ.

ಇ) ಜಿಲ್ಲೆಯ ಎಲ್ಲಾ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ರೇಷ್ಮೆ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿರುವ ರೈತರು ಲಾಭವಾಯಕವಾಗಿ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದು ರೇಷ್ಮೆ ಬೆಳೆ ಲಾಭದಾಯಕವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಮನಗಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಸುಮಾರು ೪೫೦ ಬೆಳೆಗಾರರು ರೇಷ್ಮೆ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದು ಲಾಭಾನುಕೂಲ ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ.